

འབྲུག་མི་མངའ་སྡེའི་ཤར་ལེན་དེབ་མངའ་སྡེ། DTCA000024

འབྲུག་མངའ་སྡེའི་ཤར་ལེན་ལྷན་ཁག་གི་འཕུལ་འཁོར་ལཱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་གི་འཕུལ་འཁོར་ལཱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་།

ཐང་ལ་མ་གསལ་བྱེད་གྱི་ས་བཙན་ དང་དོགས་གནས།

ཤར་ལེན་དགོ་བཤེས་ལྷན་ཁག་གི་འཕུལ་འཁོར་ལཱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་།

ཤར་ལེན་ལྷན་ཁག་གི་འཕུལ་འཁོར་ལཱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་གི་འཕུལ་འཁོར་ལཱ་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་།

དེབ་ཡན།

DTCA000024

དེབ་རྩམ། དབྱུང་བརྗོད། ཚད་མ།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སློབ་རྩལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྐྱེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བདུན་པར་ཚོམ་སྐྱིལ་བྱས།

དེབ་ཚད། 15x21

ཡིག་ཚད། 14

ཡིག་གྲངས། 195,344

ང་ཚོའི་བྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྐྱམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ལྷ་སྒྲིག་པ་འི་གསལ་བཤད།

གངས་འཛིན་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་ཉེན་གྱི་མེད་བས་སྤྱི་ལུང་གསལ་པའི་རང་འཛིན་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་སྤྱི་
ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་དང་ཀུན་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་འཛིན་ལས། གསུང་
རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་འི་རབ་ཀྱི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་
ཀྱིས་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཟམ་སྤྱི་ལུང་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་སྤྱི་ལུང་གི་མཚོན་དུ་ཆེས་
མཐའ་མཚུག་གི་གཞིམས་མལ་བསྟེན་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་དང་། གཅེས་ཉར་
བྱེད་རྒྱུ་ནི་འཕྲི་མེད་ན་སྤྱི་ལུང་པའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། དེས་རང་རིགས་བསམ་ཡོད་གང་མང་ཞིག་
གིས་དེ་དག་བསྐྱར་དབར་དང་། དེབ་གསུགས་པར་སྤྱི་ལུང་སོགས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྤྱི་ལུང་དང་། སྤྱི་
སྤོངས་ལ་རེས་བཞིན་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་དང་། ཡི་རང་གི་ལེགས་སོ་འབྲུལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།།
ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། མི་རིགས་དེའི་ཤེས་རིག་གི་ཉེད་བཅུད་ནི་མི་རིགས་དེའི་སྤྱི་
སོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དར་སྤེལ་དང་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་། མི་རིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོས་འགན་
ཡིན་ན། བསམ་སྤོངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལུང་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་དེ་དག་ནི། ཤེས་རིག་གི་
ཉིད་བཅུད་ཡིན་ལ། མི་རིགས་འདིའི་སྤྱི་ལུང་ཡིན་ནོ།། ལྷོན་པ་བཙེམ་སྤྱི་ལུང་གི་བཀའ་
ལས་ཀྱང་། ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་པའི་མཚོན་ཉེད། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། འདྲིར་བཅུག་པ་
སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི་སྤོངས་གསུམ་ཞོར་གྱིས་བཀའ་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་ཀྱིས་འབྲུལ་སྤྱི་ལུང་
པ་སྤེལ་བ་བས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་
བམ་དག་ཡི་གེར་འགྲི་བ་དང་། འགྲིར་བཅུག་པ་དག་གི་པན་ཡོན་དང་དགེ་མཚན་ཀྱང་མཚོན་
ལ། དོན་གནད་ཀྱང་གོ་སྤྱི་ལུང་སོ།།

ཡ ལོངས་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་མཚོན་ཉེད་པོ་མཚོན་གིས་ཀྱང་། ང་རང་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་པའི་འབྲུལ་
རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དེ་ཅུང་དགའ་པོ་མེད། སྤྱི་ལུང་སྤོངས་པའི་འབྲུལ་སྤོངས་ཀྱི་མི་འབྲོན། དེ་
ལས་དཔེ་ཆ་མང་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་འགྲེམས་སྤྱི་ལུང་སྤོངས་པ་ནི་ལྷོན་པ་ལྟར་། ཞེས་ཚོགས་སྤྱི་ལུང་

གནང་བ་སོགས་ཀྱིས། བྱ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིའི་ཡབ་མེས་གོང་མ་
 དག་གི་ཕྱལ་བཞག་དེ་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། གནས་པ་བརྒྱུད་འཛིན་སོགས་དང་།
 རང་རིགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཐུན་ཚམ་ལུ་སྐྱབ་ན་དགོངས་ཏེ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་
 བ་ཚེགས་སྐོ་འབྲེད་དང་། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་སྤྱི་གཤམ་འཇུགས་བྱས་
 བ་ལགས་ན། འདི་ག་ཚུལ་སྤྱི་གཤམ་ཀྱང་གཙོ་བོ་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན། གཡུང་
 རྒྱུད་པོན་དང་བཅས་སའི་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་སའི་པོད་ཀྱི་མཁས་དབང་དག་གི་བཀའ་
 ཚུལ་གྱི་སྤྱི་གསལ་བམ་དག། ལའང་བརྒྱུན་འགྲེམས་སྤེལ་དང་། ཞོར་དུ་གཞན་གྱི་ཤེས་རིག་ནང་
 འབྲེན། དེང་རབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་པོ་ཚན་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བཅའ་སྡེ་ཚོས་ཀྱང་ལའང་བརྒྱུན་
 འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་བ་ཡིན།

སྤྱིར་སློབ་གཉེར་བ་མང་ཤོས་ཤིག་དེ་བ་གཞུགས་ལ་མོས་པ་ཆེ་བ་དང་། དེ་བ་གཞུགས་
 ཀྱང་གང་མང་ཞིག་སར་བརྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཚོན་གྱིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་དཔེ་རིང་ལྷ་སློབ་གྲེད་
 ལའན་རྗེ་ཉུང་དང་། སར་ཤིང་གི་སྤྱོད་སྐོ་ཡང་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། སར་ཤིང་མང་པོ་
 ཞིག་མཛོད་སྤྲུགས་སྤུ་ས་དུལ་གྱི་ཚོད་དུ་གཟེམས་འགོ་ཚུལ་བཞིན་ཡོད།

ལྷག་སར་དུ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་བརྗེ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་འོད་རླབས་ཀྱི་
 འགོས་དང་འགོགས་ཏེ། ཚན་ཅལ་གྱི་ཤེས་རིག་རབ་ཏུ་དར་བས། མི་རྣམས་ཀྱི་སློབ་རིམ་ཤོང་
 བའི་དངོས་གཞུགས་གང་མང་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དང་བརྒྱུན་ནས་སྤོགས་གཞན་ཞིག་
 ལ་རྫོབ་ཤོར་དང་། བམ་ཉེས་འབྱུང་གིན་ཡོད་པའང་ཚོས་ཉེད་ཡིན། དཔེར་ན། eBook གས་
 སློབ་དུལ་འཕྲུལ་དེ་བ་ཀྱི་བཟོ་ཅལ་འདི་དར་བས། གཞིགས་པ་པོ་དག་ལ་སློབ་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་
 བདེ་བ། གཞུང་ཚན་འཚོལ་སྤྲོ་བ། འབྲེར་བདེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དབང་བཀྲུག་
 ཞེ། འཕྲུལ་དེ་བ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས། ཤོག་ཉེར་གི་དཔེ་ཆ་ཉར་བའི་དཔེ་
 མཛོད་ཁང་གྲགས་ཆེན་གང་མང་ཞིག་གི་གཏན་པ་མེད་སའི་སྐོ་སྤྱི་གསལ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་ལས་ལྷོག་བཅུག་པའང་གང་འཚོས་བྱུང་ཡོད་ན། ང་ཚོ་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་ཟེན་བར་
 བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཤེས་རིག་གི་འོད་སྤྲོད་། ལྷོ་ལྷོ་གཞི་གསལ་གྱི་གོ་ལ་འདིར་ཡུལ་རིང་གནས་པ་

དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱལ་ཁྲི་འཕྲོས་དང་མཉམ་པ་ཡོང་སྐྱོད་དང་། གཞིགས་པ་
མོ་དག་གི་དགའ་མོས་དང་དུས་བབ་དང་བསྐྱེད་ཏེ། ར་ཚོས་ཀྱང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་
བྱས་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་དེར་གི་མཁས་པའི་བརྒྱུ་ཚུལ་ཚོས་དག་eBook དང་ PDF
སོགས་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྲོད་ཏེ་འབྲེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་འདྲེས་པ་ཡིན།

སྤྱིའི་ཚ་ཆས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་མཁས་དབང་སྡེ་མ་དག་གི་གསུང་རབ་
གསར་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེབ་གཞུགས་དཔེ་ཆ་དང་། རྫོག་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་ཀྱང་གང་མང་ཞིག་འཛོལ་
བཞེན་ཡོད་ན་ཡང་། གསར་དུ་བར་བསྐྱེད་བྱས་པའི་དེབ་གཞུགས་དང་རྫོག་རྒྱལ་འབྲུལ་དེབ་
དག་ལའང་ཆད་ལྷག་དང་ལོར་འབྲུལ། ལྷུ་ཆེན་པ་དག་གིས་རང་འདོད་དང་འོས་ཚོད་སོགས་
ཀྱིས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་སོགས། རྫོག་གཏད་ཚོགས་པ་དང་ཁྱད་སྤངས་དག་པ། ལྷུ་དག་
ཆད་ལྷན་སོར་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དེབ་གཞུགས་དང་འབྲུལ་དེབ་ཏེ་ཅང་དགོན་པའི་ཚོད་དུ་སྤང་
བ་སོགས་དང་། ར་ཚོའི་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་མཁས་དབང་སྡེ་མ་
དག་གི་གསུང་རབ་དག་ཚོས་སྤྲོད་ཏེ་ཡིན་པ་དང་། མོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དམ་པ་སྡེ་མ་
དག་གི་བྱུག་རྗེས་གསལ་བའི་པར་ཤིང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་མཇུག་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་
ཀྱིས། ར་ཚོས་པར་ཤིང་གི་རྒྱན་ལྷན་གནས་ལ་འབད་བཅོན་དང་། ཤིང་པར་གྱི་ནང་དུ་པར་ཤིང་
ཆག་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ། པར་ཡིག་པས་མི་འོར་དང་བཞོས་འོར་ཤོར་བ་སོགས་
ཀྱིས་ཡིག་འོར་དེ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། པར་ཤིང་མང་ཤོས་ཤིག་ཚོས་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། དེག་
གནས་ལ་ནང་བྱུང་རྒྱུ་ལའི་མཁས་དབང་དང་དམ་པའི་སྤྲེལ་བྱ་གང་མང་ཞིག་གིས་ལྷུ་དག་
བཏང་བ་ཡིན་པས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་སོགས་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་འོར་ན་ཡང་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ན། གསུང་རབ་ལ་བསྐྱེད་སྐྱོད་དང་བཟོ་བཅོས། ཐ་
ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་སྐྱོད་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུའི་
ཅ་དོན་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་དང་དགོ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། ར་ཚོས་དཔེ་རིང་ཆད་
ལྷན་ཞིག་མ་དཔེར་བུང་སྟེ་དེ་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་གཤིབ་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ། མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞེན་
འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཡིག་འོར་མངོན་མཚན་ཅན་རྣམས་འོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་ན་ཡང་།

འབྲུལ་དེབ་བཅ་ eBook གི་ནང་དུ་ཟུར་མཚན་བཞག་ཆེ་ཚུང་སྐབས་མི་བདེ་བས། eBook
 གི་ནང་དུ་ང་ཚོས་ནོར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་ཡིག་མདོག་དམར་པོར་བསྐྱར་ཡོད་ལ། PDF ཡི་ནང་
 དུ་ང་ཚོས་གང་ནོར་བཅོས་བྱས་པའི་མ་གྲིའི་ཡི་གེའས། རོར་ལྷག་ཏུ་ཐག་བཅད་པའི་གཞུང་ཡིག་
 གས་མ་གྲིའི་ཡི་གེ་དེ་མཚུག་དུ་ཟུར་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་བཞོད་ཅིང་། ལྷོ་ཕྱི་གཞི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་
 ཡི་གེ་དེ་གཞུང་ཡིག་དངོས་སམ་གཞུང་དཔྱད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ། ཞོང་དུ་
 མཚམས་ཉམས་དང་། རོག་ཏུ་མཚན་གྲངས་སྐྱར་ཡོད་པས། གཞུང་དཔྱད་སྤྱི་ལོར་དོགས་དང་
 རོར་ས་མེད། མདོར་ན་ PDF ཡི་ནང་དུ་ལྷོ་ཕྱི་གཞི་གསལ་ནོར་བཅོས་བྱས་ཡོད་པ་ཚང་མར་ཟུར་
 མཚན་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ནོར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོགས་གནས་ཡོད་ཆེ། ཟུར་
 མཚན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་གྱི་མ་ཡིག་དེ་ཚུར་བྲངས་ཏེ་འགྲེལ་བརྒྱབ་ཆོག་ཅིང་། བར་གཞིའི་ནང་
 གི་ལྷོ་ཕྱི་གཞི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དག་ལྷངས་ཤིང་། ཟུར་མཚན་ལས་ཆད་ཉམས་ཅན་
 རྣམས་ཤུད། ཟུར་མཚན་གཞན་དག་ཚུར་བྲངས་ཏེ་གཞུང་དཔྱད་སྐྱར་ན། གཞུང་དེ་དང་དེའི་
 མ་གྲིའམ་མ་དཔེའི་དཔེ་རིང་དངོས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ནི་གསུང་རབ་ལ་བསྐྱེད་
 དང་བཟོ་བཅོས། ཐ་ན་དམ་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་ལྷད་མེད་པར་
 མོར་བཞག་བྱ་དགོས་པའི་རྩ་དོན་རྒྱན་འཁྲོངས་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱི་གཞི་ཁང་གིས་ ༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་ ༠༢ པའི་ཚེས་
 ༠༥ ལ།

གཞན་མེལ་སྟོང་གི་སྐབས་སུ།	53
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ།	55
སྤྱོད་ལུགས་ལ་ལུགས་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ།	56
ལོག་ལྟོག་དང་སྤྱི་གསར་མཚུངས་པའི་ཚོད་ལྟོང་གི་སྐབས་སུ།	60
ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ།	61
བར་ཡུལ་རོས་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ།	66
རྟོགས་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ།	69
ཤིན་ཏློག་གི་སྐབས་སུ།	70
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོགས་སྟོང་འགའ་ཞིག་.....	74
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་སྟོང་ལས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་.....	76
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་.....	80
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་.....	83
རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞུད་སུམ་.....	101
ཚད་འབྲས་གྱི་སྐབས་སུ།	103
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་འགའ་ཞིག་གིས་ལན་གྱི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ།	
105	
ས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ།	105
གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ།	129
བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།	134
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ།	139

རྣམ་འགྲུལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ལུ་དང་པོའི་ས་བཙན།

རྣམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲུལ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྲུར་གྱི་ཕྱག་མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་
མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉེ་
བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་བཤད་པ་འཇུག་
པ་ལ་གཉིས། དུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། སྐབས་
སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་དུལ་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་གསུམ། དགོས་དོན་དང་། བསྟན་
པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཉོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས།
ཐར་པ་དང་དེར་བསྟོད་པའི་ལམ་རང་གི་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་
རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ཐར་པ་དང་དེར་བསྟོད་པའི་ལམ་རང་གི་
ངེས་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ། རྫོགས་གྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མདོན་གྲུར་ངེས་
པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་རྫོགས་གྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་
གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སྤྱོད་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་

གྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
 གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་དུ་དབྱེ་
 བ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 མོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་
 དང་། ལྡང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ།
 ཚིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ། །གཉིས་
 པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་གསུམ། ལྡང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྣང་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་
 གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་
 གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་མ་
 འདུས་པར་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་བྱེད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པར་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ཡང་དག་གི་བྱེད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 རྩ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྣང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
 ལྡང་གི་བྱེད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་
 བཤོད་པའི་རྟགས་སྟབས་སྟབས་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་ལྷན་གྱི་
 མིང་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་ལྡན་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་
 དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་སྟོན་
 བྱེད་ལྡན་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་སྟོན་པ་མ་
 མཐོང་ཚམ་གྱིས་སྟོན་བྱེད་ལྡན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་བྱེད་

པའི་དོན་དང་། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་མི་མཐུན་སྲོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་
 ལྡོག་བྱུང་བ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྡོག་བྱུང་བ་འགྲེལ་བ་ལ་
 ལྡོས་པ་སློབ་དཔོན་སྲོགས་སྐྱང་གི་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་
 པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་ལྡོག་བྱུང་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ལྡོག་བྱུང་བ་འགྲེལ་བ་ལ་སྡོས་པ་སློབ་དཔོན་སྲོགས་སྐྱང་གི་བཞེད་པ་ལ་
 གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ།
 མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྡོག་བྱུང་བ་འདོད་པ་དགག་གི་བསམ་པ་རི་རྣམ་ཡིན་
 བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བྱུང་བར་གྲུབ་པ་འགྲེལ་བ་སྡོས་པའི་དོན་
 དང་། ལྡོས་གསུམ་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྡོས་གསུམ་ངོ་
 པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྡོགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་
 པའི་སྲོགས་ཀླུ་ཐར་བར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལྡོགས་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་
 འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྡོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཐལ་བ་དང་།
 མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཇུག་
 བར་ཐལ་བ་ལ་འཇུག་འགལ་བྱུག་རིགས་སྐྱའི་དག་ཉམས་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་ལྡན་
 འཇུག་པ་ཅན་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཅན་ཅམ་ཏུ་བཤད་པ་
 ཉགས་སུ་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉགས་ཡིན་པར་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ།
 འཇུག་པར་མཉན་བྱ་ཉགས་སུ་རིགས་པ་ཐལ་བ། ལྡོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སློབ་
 པ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
 གསུམ། འཇུག་པ་འཇུག་པར་ཉགས་མི་མཐུན་སྲོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་

བ་ལ་བརྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་
 མི་དགོས་པ་དང་། མོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་པ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་
 རོ། །དང་པོ་བྱུང་བ་འགྲུབ་པར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་
 དེས་པ་ལ་བརྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བྱུང་བ་འགྲུབ་པ་བརྟོས་པར་གྲུབ། མི་
 བརྟོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་
 དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་
 བརྒྱང་བའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བརྒྱང་བ་ལ་གཉིས།
 འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་
 བརྟེན་ཀྱང་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་བའོ། །གཉིས་
 པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་དེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་
 བྱེད་དོ། །དང་པོ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་
 དབྱེད་པ་དང་། ཚིག་དོན་རོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེས་
 བྱེད་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་
 རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་སློན་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སློང་བ་དཔེར་བརྟེན་པ་དང་། འབྲེལ་
 བ་དེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་དེས་པར་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་
 རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་སློན་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཚིག་དོན་གོ། །དང་པོ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འཕྲོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་
 བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་པོ་
 རོས་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡུགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་དོན་
 ལ་གསུམ། དེས་པོའི་གནས་ཡུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་དང་། རྒྱ་
 དེས་ཡུལ་དེ་རི་སྟར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་པོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། རྒྱབ་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགག་
 པའི་སྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འབད་པ་མེད་པར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ། །དང་
 པོ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོད་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་མེལ་ལ་འཇུག་པ་སྐྱབ་པ་དང་།
 དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། ཚོས་ཅན་མངལ་བའི་ཚོད་མ་དེ་ལས་ཚོད་མ་གཞན་དང་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོད་མ་
 བར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བྱུང་ན་གཞན་མེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བྱུང་བར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ཚོས་ཅན་མངལ་བའི་ཚོད་མ་དེ་ལས་ཚོད་མ་གཞན་དང་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོད་
 འཇུག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐམ་བ་དཔོན་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པར་སྤང་བ་
 དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྗེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོད་ཀྱི་གཞན་
 མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོད་ཀྱི་མེལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་
 མེད་ན་མེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་བྱུང་ན་གཞན་མེལ་

གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཏུ་བྱུང་བ་
 བ་དང་། ལྷུབ་འཇུག་དགག་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་བའོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་
 དགག་བ་ལ་གཉིས། རྒྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་ལྷུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་བ་
 དང་། རྟོག་བས་ཀུན་བརྒྱང་ཡང་མ་དེས་པར་དགག་བའོ། །དང་པོ་རྒྱད་པར་རེ་རེ་
 ཁོ་ན་ལ་ལྷུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་བ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
 དོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་ལྷུབ་པ་ལ་གསུམ། ལོག་
 ལྷོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་བའི་ཚོད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དོས་བརྒྱང་བ་
 དང་། བདའི་ཡུལ་དོས་བརྒྱང་བའོ། །དང་པོ་ལོག་ལྷོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་
 བའི་ཚོད་སྤང་ལ་གསུམ། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་དངོས་དབང་
 གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་
 རིགས་པའོ། །དང་པོ་སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་བ་མེད་པ་ལ་གསུམ། ལན་དངོས་དང་།
 ཚོད་སྤང་དང་། ཉེས་བ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་
 གཉིས། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལྷ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱོས་པའི་
 དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། ཚས་ཚས་
 ཅན་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་
 དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་བསྟན་
 པའོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པར་བསྟན་པ་
 ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རླང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 འོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་དོས་བརྒྱང་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་
 ཚུལ་དང་། དེ་སྤང་གི་སྤོའི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷ།

གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་སྤང་བ་བསམ་པའི་
 བདེན་པ་ཙམ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོན་དམ་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་དེ་
 འཛིན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཞི་མེད་ཏུ་འལྷང་བ་ཐལ་བ་སྤང་
 བའོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་
 པའི་རྣམ་ཀྱི་རོལ་གྱི་སྐྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །ལྟ་བུ་འཇུག་པ་གཞི་མེད་ཏུ་འལྷང་བ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འཇུག་གཞི་ངོས་བརྒྱང་བ་དང་། ཏུ་མས་འབྲས་བུ་
 གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྐྱབ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་
 དེ་སྤང་གི་སྐོའི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་ལ་གཉིས། སྐྱི་སྐོའི་འཇུག་རྒྱུ་མདོར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་སྐྱི་སྐོའི་འཇུག་རྒྱུ་མདོར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་།
 ཆིག་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱི་དང་གཞི་མཐུན་
 མོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་། ཐ་སྐྱད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་
 པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གསུམ་པ་བཞིན་ཏུ་བཞག་པ་
 དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གསུམ་
 པ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ཏུ་མི་རིགས་པ་དང་།
 སྐྱ་དོན་ཏུ་མི་རིགས་པའོ། །གསུམ་པ་བརྟམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ།
 སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་བརྟམ་ལུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྟམ་ཏུ་སྐྱབ་
 པ་དང་། སྐྱ་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྐོང་ངོ་། །དང་པོ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་
 བརྟམ་ལུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གསུམ། དེ་མིན་རྣམ་པ་བཅད་པ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་

བ་རྒྱུད་པ་མི་རྒྱུད། རྒྱུ་རྒྱུད་པ་མི་རྒྱུད། རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་གསལ་པ་བརྟེན་ལུལ་
 ཏུ་མི་རྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་དེ་མིན་ཞུས་པ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་པ་རྒྱུད་པ་
 མི་རྒྱུད་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་དབྱུང་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཐའ་དབྱུང་པ་
 ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་སྟེན་དབྱུང་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་
 འོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་མཐད་པའི་ཚོད་སྐོང་ལ་གསུམ། རྒྱུ་དོན་
 གཞན་མེད་ན་འོ་ཤེས་ཀྱི་སྐོམ་མི་མཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྒྱུ་འདྲིན་རྒྱུ་ལས་
 རྒྱུ་བ་བཀག་པ་དང་། རྒྱུ་སྤྲོད་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འདྲིན་རྒྱུ་
 ལས་རྒྱུ་བ་བཀག་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་འདྲིན་རྒྱུ་འབའ་ཞེས་ལས་རྒྱུ་བ་བཀག་པ་
 དང་། རྒྱུས་ཐན་བཏགས་པའི་གསལ་པས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། གསལ་པས་
 ཐན་བཏགས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་གསལ་པས་ཐན་
 བཏགས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་གཞན་ཞེགས་པ་ཐན་པ་ལ་སྤྲང་པའོ། །གསུམ་པ་གཞན་
 མེས་ཀྱི་འཇུག་རྩལ་ལ་ཚོད་པ་སྐོང་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་པ་ཐན་རྩལ་བརྟེན་པར་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲལ་
 པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྤྲུས་བརྟོད་ན་སྤྲད་ཆོད་མ་གྱི་མ་དོན་མེད་ཏུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་རྟོགས་པ་ཐན་རྩལ་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
 ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པའོ། །གཉིས་པ་བརྟོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་
 གཉིས། གཞན་མེས་ཀྱི་སྤྲ་བྲེ་བྲག་པ་ལ་མེས་འཇུག་གིས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ་བ་སྤང་
 བ་དང་། མེས་པའི་རྒྱའི་རང་ལྷོག་ལ་དེས་མ་ཁྲལ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་

བ་སེལ་བའི་སྐྱའི་རང་སྲོལ་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། བདེའི་
 ལུལ་རོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྲོལ་ས་སྤང་གི་བཞེད་པ་བརྟན་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་
 བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་སྐྱས་བརྗོད་ན་སྤྲ་དང་ཚད་མ་སྤྱི་མ་དོན་མེད་ཏུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉེས། སྤྲ་དང་ཚད་མ་སྤྱི་ལུལ་ཐ་དང་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སེལ་
 བ་སྤྲ་བ་ལ་ཐ་སྤྲ་ཀུན་འམད་པའོ། །གཉེས་པ་སེལ་བ་སྤྲ་བ་ལ་ཐ་སྤྲ་ཀུན་འམད་
 བ་ལ་གཉེས། སེལ་བ་སྤྲ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འམད་དང་། དངོས་དབང་གིས་
 འཇུག་པ་ལ་མི་འམད་པའོ། །གཉེས་པ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འམད་པ་
 ལ་གསུམ། གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྲ་མི་འམད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྲོ་མི་འམད་
 པའོ། །གཉེས་པ་སྤྱི་སྤྲ་མི་འམད་པ་ལ་གཉེས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
 པའོ། །གཉེས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉེས། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་
 པའོ། །གཉེས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་གཉེས། ཉེན་ཏུ་མི་འམད་པ་དང་། གསལ་
 བྱེད་ཏུ་མི་འམད་པའོ། །གཉེས་པ་གསལ་བྱེད་ཏུ་མི་འམད་པ་ལ་གཉེས། མི་ཐན་
 པའི་གསལ་བྱེད་མི་འམད་པ་དང་། སྤྱིས་གསལ་བྱེད་ཅོམ་གྱིས་སྤྱི་ཐན་ཏུ་མི་འམད་
 པའོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྲོ་མི་འམད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་རོ་པོ་དགག་པ་དང་། སྤྲུལ་
 བྱེད་ལྟར་སྤང་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་རོ་པོ་
 དགག་པ་ལ་གཉེས། སྤྱི་དགག་པ་དང་། གཞེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉེས་སོ་སོར་
 དགག་པའོ། །གཉེས་པ་གཞེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉེས་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་
 གཉེས། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། ཡོད་པའི་ལུགས་
 དགག་པའོ། །གཉེས་པ་སྤྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། སྤྲུབ་བྱེད་མ་
 དེས་པ་དང་། སྤྱོན་སྤང་མི་འམད་པ་དང་། གཞན་སེལ་སྤྲོ་སྤྱིའི་རྒྱུར་རིགས་

བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྐྱོད་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་
 གཞན་སྤྱི་སྤོའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷན་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་
 དེར་མི་འཐད་པའོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་གྱི་
 ལུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བྱ་བའང་ཁེགས་པ་བསྟན་
 བའོ། །དང་པོ་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
 དང་། ལྷ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
 ལྷ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་གཅིག་གྱེད་སྐྱོན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་
 དང་། ལྷ་འབྲས་དེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་འབྲས་དེས་མེད་དུ་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་
 གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་
 པ་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་
 མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་
 དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་གཅིག་གྱེད་སྐྱོན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་
 མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཆེ་ག་
 དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་
 གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་འབྲས་འཚོལ་བ་ཐལ་བ་ལ་
 གཉིས། ལྷ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཚོལ་བ་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ། །གསུམ་པ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། རང་ལ་
 འཇུག་པ་འཚོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་པ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་

བ་དེས་གཅེར་བུ་བའང་ཁེགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་སྲ་མས་ཁེགས་
 བ་བསྟན་པ་དང་། ཟུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ཟུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རོན་པ་འཇུག་པ་འཚོལ་བ་ཐལ་བ་
 དང་། དུལ་ཅན་སྐྱོ་མ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་དགག་པའི་སྐྱོ་ཉོག་
 རྣམ་བཅད་ཀྱི་དུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་
 དང་། དེ་ཉིད་དེས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དཔེར་
 བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 དང་། སྐྱོར་པའི་དབྱེ་བའོ། །བཞི་པ་འགྲེལ་བ་དེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་
 དེས་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འགྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད། རྟོགས་ཚོས་བསྐྱབ།
 དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ལ་གཉིས། དངོས་
 དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་།
 སྤང་བུར་མ་དམིགས་པའི་འགྲེལ་བ་དེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་
 པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་དུལ་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་
 པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་དེས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 དང་། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་དེས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། གཙོ་བོ་ཞེས་
 པའི་སྐྱའི་དོན་དོས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དགག་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
 ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་དོན་དོས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
 རྟོག་པའི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་
 འཇུག་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་མི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོ་དོན་

དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བརྒྱབ་རིགས་ཀྱང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་གཙུག་ལོ་མིན་
 བའོ། །དང་པོ་སྐྱོད་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་ལ་གཉེས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་
 བའོ། །གཉེས་པ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་
 གསུམ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་།
 རྒྱུར་དགག་པ་དང་། དོན་བརྒྱབ་བའོ། །དང་པོ་ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉེས། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་བའོ། །དང་པོ་སྐྱེས་བུའི་
 ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉེས། ཚིག་ཅམ་དགག་པ་
 དང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་བའོ། །དང་པོ་ཚིག་ཅམ་དགག་པ་ལ་གཉེས།
 དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉེས་པ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉེས།
 ལྷང་དེའི་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །གཉེས་པ་དེ་ཉིད་
 རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ཚད་མ་གྲུར་པའི་ལྷང་དོས་བཟུང་བ་དང་།
 དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་དགོས་པའོ། །གཉེས་པ་
 བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པ་ལ་གཉེས། གཞན་དག་གི་ལྷང་ཚད་མ་ཁས་ལེན་
 པའི་ཐབས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་བའོ། །གཉེས་པ་འཐད་པའི་
 ཕྱོགས་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཉེས་ཟད་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་འགོད། ཐར་པ་
 ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཚོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་དོས་བཟུང་བའོ། །གཉེས་
 པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉེས། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་
 རིགས་བྱེད་ཚད་མ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 དགག་བའོ། །དང་པོ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་དགག་ག་

བ་ལ་གསུམ། རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པར་དགག་མ་བྱས་པ་དགག་ཉལ་པ་ཡིན་
 བར་དགག་པའོ། །དང་པོ་རིགས་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མགོ་
 མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་
 རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལ་གསུམ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་དགག་
 པ་དང་། སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་
 ལ་དགག་པའོ། །དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་
 ལ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོདོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྗེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། དོན་གྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག་པ་དང་། ཉེན་ཞིག་ན་
 བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་བྱེད་མ་བྱས་པར་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་ལྟར་སྐྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་
 དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་མ་བྱས་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་ལྟར་སྐྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་མི་འབྲས་པ་རྟགས་སུ་མི་རྩང་བ་
 དང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རྩང་བའོ། །གཉིས་པ་འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་
 རྟགས་སུ་མི་རྩང་བ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་
 པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རོག་མ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། རོག་
 མེད་ཏུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མ་མི་གྲུབ་པའོ། །༡༩༡

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་གཉིས་པ་འཛིན་པ་བཅད།

རྗེ་བཙུན་སྒྲོ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེ་བཟོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་ལོ་དོན་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱི་ལོ་དོན་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐང་གིས་བཤད་
པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རྗེ་ལྷུང་བཀའ་བའི་ཚུལ་དང་།
དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ཐུབ་པ་ཚད་མར་
བརྒྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མས་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ཐུབ་པ་
ཚད་མར་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཐུགས་འབྱུང་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་
ཕྱོན་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་དང་། ཐུགས་སྐྱོག་གི་སྐོ་ནས་དེ་ལྷུང་ཕྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་
བརྟན་པའོ། །

༣ དང་པོ་ཐུགས་འབྱུང་གི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་ཕྱོན་པའི་ཚུལ་
བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྤྱེས་
བུའི་མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱད་པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་
སྤྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བཟོད་པའི་ལམ་དོས་བརྒྱད་པའོ། །དང་པོ་ཚད་
མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྤྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་དོས་བརྒྱད་པ་ལ་
གཉིས། ཚད་མ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་
བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ཚད་མ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དོས་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་

གྱི་རོ་མོ་དང་། ལྷན་པར་རོ། དང་མོ་མཚན་ཉིད་གྱི་རོ་མོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་
 དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་རོ། །དང་མོ་མཚན་
 ཉིད་ལ་གསུམ། མི་སྐྱ་བའོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ལུབ་པ་སྐྱར་བ་དང་། ལུབ་
 ཆེས་པ་སྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བརྟན་པ་ལ་
 གཉིས། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྐྱར་བ་དང་། ལྷན་པའི་དོན་བཤད་
 བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱར་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷན་པ་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་
 དང་། དེ་ལ་ཚད་པ་སྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚད་པ་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་རི་ལྗང་གནས་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཏུ་བསྐྱབ་
 བའོ། །དང་མོ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་མོ་དབང་ལྷག་གི་རོ་མོ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་
 དགག་པའོ། །དང་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་མོ་དབང་ལྷག་གི་རོ་མོ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་
 སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་ལྷན་སྐྱར་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་
 པ་མོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསམ་པ་བརྟན་པའོ། །དང་མོ་སྐྱབ་བྱེད་ལྷན་སྐྱར་ཏུ་
 བརྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་དེས་རིགས་ཅན་
 གཞན་ཡང་ཞེགས་པ། དེས་བྱུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་མོ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་
 བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་
 ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་མོ་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་

བ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་བྱུང་བར་ཅན་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཅམ་མ་དེས་
 བའོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཅམ་མ་དེས་བ་ལ་གསུམ། མ་དེས་བའི་དཔེ། དེས་ན་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་སྟག་ཚོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་
 རྒྱ་འཇུག་པ་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོང་བ་ཅམ་ཉགས་
 སུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
 གཉིས། རོ་པོ་དང་བྱུང་བར་གཉིས་ལས་རོ་པོ་གཙོ་བའི་དཔེ་དང་། མིང་དང་དོན་
 གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བའི་དཔེའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་
 ལས་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་
 སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུགས་རི་ལྟར་གནས་པ་མདོན་སུམ་
 དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྲེན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་
 པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་མཁྲེན་ཚོལ་བའི་རྒྱ་མཚོ། ཚོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་
 མཁྲེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །

ཉིས་པ་སྟག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་སུའི་མཚན་ཉིད་
 དང་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་བཞི་བསྐྱབ་
 བ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་བྱུང་བར་གྱི་ཚོས་བཞི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གསུམ། བསམ་པ་སུན་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོར་བ་སུན་ཚོགས་
 སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་སུ་སུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བསམ་
 པ་སུན་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་སུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལ་
 གཉིས། ཚོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དུ་

མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྲི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
དགག་པའོ། །

༥ དང་པོ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྲི་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་
དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྲི་མེད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འོན་
བཟུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་
གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་
པ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་
པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷང་གི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་
པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་པ་དགག་པ་
དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལྗོག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་
བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། ལུས་སྒྲོའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལུས་སྒྲོའི་རྟེན་བྱེད་པར་
ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་
བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་

བར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། དང་པོ་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་མྱེ་
 ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ལྷ་ས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལྷ་
 མྱེ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་
 དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་
 ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟས་སེམས་ལ་
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ལྷ་ས་མཉམ་
 གྱི་རྟེན་དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁྲིགས་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ལྷ་ས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པ་དང་། མངོན་སྲུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་སྣོན་ཅིག་
 བྱེད་རྐྱེན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལྷས་
 སེམས་རྗེས་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་དགག་
 པ་དངོས་ལ་གཉིས། ལྷས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
 བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སོགས་ལྷས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་
 བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་
 བ་ལ་གཉིས། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་པའི་ལྷས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་

གཉིས། ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་
 དང་། རྩལ་སྒྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་སློའི་
 རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་
 དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་
 ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དགོད་པའོ། །གཉིས་པ་
 བཀག་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྤྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོག་པར་
 ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕོན་ཉན་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་
 དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕོན་ཉན་གྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་
 སོགས་དོན་གཞན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོན་པ་
 སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱ་ཐ་དང་འཇུག་པས་དོན་
 རྩལ་ཐ་དང་བྱུང་བ་དགག། དེ་མ་བྱུང་ན་སྐྱ་ཐ་དང་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་
 བའོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་སྐྱ་ཐ་དང་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྐྱ་
 ཐ་དང་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རྩལ་སྐྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །
 གཉིས་པ་རྩལ་སྐྱ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་
 བརྗོད་པའི་སྤྱི་བྱེད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་པར་
 འོ། །གཉིས་པ་རྩལ་སྒྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩལ་སྒྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་
 ཡིད་སློའི་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག། རེ་རེ་རྒྱུར་པས་རུས་པ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རེ་

དེ་རྒྱུད་པས་རྒྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
 པའོ། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་
 ལ་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་
 རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ལ་མི་སྐྱེ་
 བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དབྱུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་
 ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་
 བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབྱུགས་དུ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་སྐྱོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་
 བསྐྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་ལས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་
 པའོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤེ་སྤེ་
 ལན་གདབ་པ་དང་། ཆེ་སྤྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དོས་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་
 ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། དོས་དང་། གཞོད་བྱེད་སྤང་
 བ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །

ལྟེན་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་ལར་གོམས་པ་སྤིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་
 འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ལོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ།
 མཚོངས་པ་དང་རྒྱའི་དོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་། བརྟེ་སོགས་ལ་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་མཚོངས་པ་དང་རྒྱའི་དོད་ལ་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་
 གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་
 པའོ། །གཉིས་པ་བརྟེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་
འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །

༥ གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྲོར་བ་ཕྱུན་ཚོགས་སྤེལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ལ་རྩོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྩོག་པའི་རྒྱལ། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ།
ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ལོན་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་
ཉེས་པ་མཐར་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྒོམ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་
ལྷགས་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱུན་ཚོགས་བྱུང་རྒྱལ་ལ་གཉིས།
རང་དོན་ཕྱུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕྱུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་རང་དོན་ཕྱུན་
ཚོགས་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལུགས་སྒྲོག་གི་སྒྲོན་པ་དེ་ལྟར་ཕྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་
ལ་གཉིས། ཁྱད་ཚོས་དེ་དག་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲི་མ་འབྲུབ་པའི་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ཀུན་
ལས་ཚད་མ་བྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ཁྱད་ཚོས་དེ་དག་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲི་མ་འབྲུབ་
པའི་རྒྱལ་ལ་བཞི། སྒྲོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྟུན་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་
དང་། དེ་ལས་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཙེ་བ་འབྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་སྒྲོབ་པའི་
རང་བཞིན་བསྟུན་པ་ལ་གཉིས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྒྲོན་

བས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་
དབབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་
ལ་གཉིས། ལྷིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཉོ། །དང་པོ་སྐྱེའི་དོན་ལ་བཞི། བདེན་
བཞིའི་གྲངས་དེས་པ་དང་། ལོ་རིམས་དེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་དེས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །བཞི་པ་དེ་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཉིས། ལོག་ཉོག་བཅུ་
ལྷག་དོས་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་ལྷག་དོས་
བསྐྱར་བའོ། །

༥ གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་།
ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དང་
པོ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གཉིས། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་
བསྐྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་
གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཚོག་མ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོག་མ་
ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་འཁོར་བ་ལ་ཚོག་མ་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།
སྐྱེག་བསྐྱེད་དོས་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོག་མ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་རིགས་
པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོག་མ་མེད་པར་སྐྱེད་པའི་རིགས་པ་ལ་གསུམ། ཚོག་མ་
མེད་པའི་རིགས་འབྲ་ལས་སྐྱེ་བ་སྐྱེག། ལྷ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་
ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་
གཉིས། ལྷང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལྷང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་
འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། ལྷས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་

འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་
 མཚུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤར་
 པའོ། །དང་པོ་འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་
 དགོད། ཚུལ་བསྟུན་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་
 གཉིས། བཤད་ཟེན་ཐོན་པ་ལ་སྤར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་
 ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟེན་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
 ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟེན་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་
 དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོག་མ་མེད་པའི་སྐྱུབ་པའི་
 རྟེན་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ལ་ཚོག་མ་ཡོད་པ་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྲབ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །གཉིས་
 པ་འགལ་ཁྲབ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་
 ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་
 གསུམ། ཉེར་ལེན་འབྲུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཏུ་མི་འཐད། ལྷིས་ཆགས་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏུ་མི་འཐད། དེའི་
 དཔེ་དགག་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆགས་
 ཅན་མི་སྲིད་པ་ཐལ་བའོ། །

༘ གཉིས་པ་ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་ལ་བཞི། རྒྱའི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྲུང་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་
 རྣམ་པ་ལ་གཉིས། རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤར་བའོ། །བཞི་པ་རྐྱེན་གྱི་

ལྷན་པ་ལ་གསུམ། མེད་པ་སྐྱེན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་།
མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །

༄ གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གསུམ། འགོག་པའི་ལྷན་པ་དང་། ཞི་
བའི་ལྷན་པ་དང་། བྱལ་པའི་ལྷན་པའོ། །དང་པོ་འགོག་པའི་ལྷན་པ་ལ་གཉེས།
འགོག་བདེན་སྐྱེད་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འགོག་
བདེན་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ལ་གཉེས། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱེད་
བའོ། །གཉེས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉེས། ཐར་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷན་
མཚེན་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཐར་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་འགྲོས་ནས་བདག་
མེད་གཏུག་ལ་ཐབ་པ་ལ་གཉེས། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉེས་པ་
ཚོད་སྤང་ལ་གསུམ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཐེན་སྲིད་པར་སྐྱད་ཅིག་གྱུར་གནས་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །གཉེས་པ་ཞི་བའི་ལྷན་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་
ཉེས་པ་མ་ཟེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།
བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

༄ བཞི་བ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཉེས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱེད་པ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་ཙུ་བར་བསྐྱེད་
བའོ། །དང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉེས། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉེས་
པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། སྤངས་པ་སྤང་བློག་པའི་ཚོད་སྤང་། དེ་ལ་སྤོག་

རྩ་མི་རྩུང་པའི་ཚོད་སྤང་། རྩུང་ཐད་ལྗོན་གྱི་ལྟན་ལྗོན་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྤང་
 རོ། །དང་པོ་སྤངས་པ་སྤང་ལྗོན་པའི་ཚོད་སྤང་ལ་གསུམ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 ལྗོན་མི་སྲིད། དེ་ལྗོན་པའི་ཐབས་མི་སྲིད། བདག་མེད་ཚོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་
 ལྗོན་མི་སྲིད་པ་ལ་གཉིས། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 མེད་པ། ཡོད་གྲང་ལུན་རྩུ་གནས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་
 སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྣམ་
 པར་བཤད་པ། རོན་བསྟུ་བའོ། །གསུམ་པ་བདག་མེད་ཚོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་
 ཅམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རྩུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་འཛིག་ལྟ་ལས་ཇིས་
 གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་ཚོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྤངས་
 འགལ་པའི་སྐྱོན་ས་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །

༴ གཉིས་པ་བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བདག་
 འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་
 བསྐྱོམས་གྲང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་བདག་འཛིན་ཉེས་པ་
 ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་
 ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་
 བསྐྱོམས་གྲང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ། བདག་ཁས་སྤངས་ནས་
 བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩུང་། དབང་ལྷུག་གི་བཀའ་
 ལུང་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཅམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རྩུང་།

དོ། །དང་པོ་བདག་ཁས་གྲུངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱོད་པ་ཅམ་གྲོལ་ལམ་
 ཏུ་མི་ཏུང་བ་ལ་གསུམ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ཆགས་བྲལ་མི་
 སྲིད། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་གྲུངས་པ་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཇིག་
 ལྷ་སྐྱོད་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པ་ལ་གསུམ། ཉགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 དང་། དོན་བརྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་སྐྱོན་མེད་
 ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱོད་པ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 སྐྱོམ་པ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་
 པ་སྐྱོད་པ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། དེས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། །

༄ གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པ་གྲོལ་ལམ་ཏུ་མི་འཐད་པ་
 ལ་གསུམ། རྩེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་རྩེ་བྲག་པའི་
 ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་དཔེ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་ལྷགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 འཐད། གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལྷགས་ལ་མི་འཐད་པ་
 ལ་གཉིས། འདྲུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་
 དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཉགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤྱག་བསྐྱེད་
 སྐྱོམ་པ་མི་སྲིད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་སྐྱོམ་པ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཉ་ཅང་ཐམ་བ། དབང་
 སོགས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མདོན་སྐྱེས་གྱི་

བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྟག་པའི་སྐྱེས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་སྐྱེས་པ་མི་སྲིད་པ་
 ལ་གཉིས། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་
 བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱད་པའི་སྐྱེས་པ་ཅོམ་གྱིས་སྐྱོལ་ན་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་
 སྲིད་པའོ། །གསུམ་པ་དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཛོང་བ་ཅོམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་
 སྐྱོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོན་མཛོང་བ་ཅོམ་ཞེན་
 པ་སྐྱོག་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཛོང་བ་ཡང་མི་
 སྲིད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་དང་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཐ་དད་ཤེས་པ་ཅོམ་སྐྱོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་
 སྤྱད་པའི་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་
 རོས་བརྒྱང་བའོ། །གཉིས་པ་དབང་སྤྱད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་ཅོམ་སྐྱོལ་ལམ་དུ་མི་རྩང་བ་
 ལ་གསུམ། དབང་སྤྱད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོགས་སྐྱོལ་ལམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱད་པའི་བྱེད་དགག་གཞོན་བྱེད་བཞེད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱོལ་དུ་
 བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་བཞེད་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་ལྟར་ཅོམ་གྱིས་
 ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ལ་མི་གཞོན་པ་དང་ དེའི་ལན་དགག་པ། བཀའ་པ་ལ་གཞོན་
 པ་སྤྱང་བའོ། །གསུམ་པ་བཀའ་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤྱང་བ་ལ་གསུམ། དབང་བསྐྱར་
 གྱིས་ཡིད་སྐྱོལ་ལམ་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་
 བྱེད་པ་པོར་མི་རྩང་བའོ། །གསུམ་པ་ལས་ལུས་འཛོལ་བའི་ཐབས་ཅོམ་སྐྱོལ་ལམ་
 དུ་མི་རྩང་བ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚོད་པ་སྤྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ཚོད་

བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤིང་མཚུངས་སུ་
བརྟེན་བ་དགག་བ་དང་། དཀའ་སྲུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ལྷན་བ་འདྲིས་ཤིང་ཟད་བར་
བྱེད་བ་དགག་པ། ལས་སྲིད་སྤང་བུར་མཚུངས་བ་དགག་པའོ། །

ཅེས་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེུ་གཉིས་པའི་ས་བཅད་ལྷོགས་
སྤྲིག་འདི་སེར་བྱེས་བྱ་བལ་འཇམ་དཔལ་སྐྱོ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོར་དེས་བདེ་བའི་
ཚེད་ཏུ་བསྐྱེགས་པའོ། །

༡༠༠༥ མེད་ལྷ་ཉ ཚེས་༡༠ ཉིན་ལ།

རྒྱལ་འབྲེལ་ཡི་བྱ་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་གྱོགས་སྐྱོད་འགའ་ཞིག

མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥ ལས། ལྷན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་
 ཞེས་པའི་དོན་ལ། ༡ དགོངས་འབྲེལ་ངག་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ལྷན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ༢ སྤྱིར་ལྷན་མོང་བ་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 སོ་སའི་ཚད་དང་། ༣ མདོ་རྩའི་དགོས་འབྲེལ་ངག་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་ཡིན་ན་མཚོ་ཉི་ཤུ་ལས། བསྟན་ཚུང་མ་བསྟན་ཚུང་འཇུག་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཞི་བཤད་པ་དང་འགའ་མིན་དང་། ༤ ཡང་སྤྱི་གྲུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་
 ལུང་པ་བལྟོས་པས་ཞེས་པའི་ས་བོན་གྱིས་སྤྱི་གྲུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ལུང་པ་ལྟོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཆོག་གཅིག་གིས་ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་
 བལྟོས་ན་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱར་ཐལ་བ་གཏོང་བ་སོགས་དང་འགའ་
 མིན་དང་། གོས་དཀར་པོར་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་བྱིས་འགྱུར་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་
 པར་རྣམ་འབྲེལ་རང་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགའ་མིན་སོགས་དང་། ༥ མ་
 ཟད་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་མཚོན་བརྗོད་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་
 ལ་ཞུགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།

བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལྷན་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དགོས་འབྲེལ་
དག་དེ་བརྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་རློབ་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱ་རོལ་ནས་བརྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཞུགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྟན་དོན་སྐབས་ལྟ།

༡ དག་འདི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལྷན་གཞག་གྲང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
ལུས་ལྷན་གཞག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྲོལ་ནས་
ལུས་ལྷན་གཞག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་སྤར་སྤར་དང་། ༢ མངོན་སུམ་
སྤར་སྤར་དང་། རྗེས་དབུག་སྤར་སྤར་གཉིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེས་པའི་ཐབས་
ཡིན་མིན་དང་། ཐབས་སྤྱ་འདུས་མ་འདུས་སོགས་ལ་དོགས་པ་དང་། གང་ཐག་གི་
བདག་འཛིན་དེ་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་སྤྱ་འདུས་ཚུལ་
ཞིག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དོགས་པ་དང་། ལྷུབ་དག་སྤར་སྤར་དང་སྤྱན་འབྲིན་སྤར་
སྤར་གཉིས་གྲང་གཞན་རྗེས་སྤྱ་འཛིན་པའི་ཐབས་སྤྱ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་མེད་དང་།
རྒྱུན་ཚེག་དེ་ཡང་གཞན་རྗེས་སྤྱ་འཛིན་པའི་ཐབས་སྤྱ་འགྲོ་སྤངས་ཞིག་ཡོད་མེད་
སོགས་ལ་དབྱེད་དོ། །

དགོས་འབྲེལ་དག་གི་སྐབས་ལྟ།

༡ དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་དངོས་བསྟན་སྟབས་སྟབས་སོའི་སྐྱོན་གང་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱགས་བསྟན་སྐྱོད་ཀྱི་མཚན་གང་བསྟན་དང་། ༢ དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་
 སྐབས་འདྲིར་བསྟན་ན་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དངོས་རྒྱགས་ལ་བསྟན་ཚུལ་རི་ཡིན་ཅེ་
 ཚེ་ག་དང་སྐྱུར་ནས་དབྱེད་རྒྱ་དང་། ༣ སྐབས་འདྲིར་འགའ་སྐྱེན་གཉིས་དང་།
 ལ་སྐྱེན་སྐྱེན་གཉིས་རི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱེད།

གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི།

༡ རང་དོན་རྗེས་དབག་དང་ཕོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟག་པ་ལྟ་ཡོད་
 པ་གང་ཡིན་དང་། རང་ལུགས་གང་ཡིན་དང་། ༢ ཐར་གསལ་༡༣ ལས། འོ་ན་
 གཞན་དུ་ཉོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྐྱུབ་བྱུང་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལ་ཡིན་ཉེ།
 གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་ཕོའི་ཕྱི་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དཀའ་བས་དེ་གང་
 ཡིན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དང་རྣམ་དེས་རིགས་ཐེགས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་ཕོ་
 རོ་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལེ་ལག་ཚེན་ལས། རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་ཕོ་རྒྱལ་བར་
 གསུངས་པའི་དོན་དང་ཐར་གསལ་ལ་སྐྱེན་མིན་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ།། ༣
 ཐར་གསལ་༡༣ ལས། དེ་ཚོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཉེ། རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱགས་
 ཚོས་འབྲས་རང་ལ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་སྐྱེར་ཞེས་པའི་
 དོན་དང་། ངེས་ན། ཉན་བྱ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་འི་འབྲས་རང་ལ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་གསུམ་གང་ཅུང་དུ་ཐལ། རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་།

ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཕེན་པ་ལ་ལན་དགོས་སོ། ། ༤ ཚུལ་
 གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་གཞན་དོན་སྐབས་
 གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་གསུམ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་
 པར་དགོས་པར་འོག་ཏུ་གསུངས་པས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་པ་ལ་མེ་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དབག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རྒྱུ་འཕེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཅེས་ཡང་མ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་རྗེས་
 དབག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དབྱེད་དོ། ། ༥ ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ལས་
 རྟག་པ་བྱས་སྐྱོད་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟག་པ་བྱས་རྟོགས་ཚུལ་
 དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་ཚུལ་དང་དེ་དང་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །

ལྷོགས་སྐྱོད་སྐབས་ཀྱི།

ཚྱོད་སའི་གཞུང་གང་ཡིན་དང་། ཚྱོད་པ་པོ་སུ་ཡིན་དང་། ཚྱོད་པ་དེ་དུས་
 བཅས་གྱི་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། ཚྱོད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་གང་དུ་སློབ་
 མར་བཀོད་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ༡ དེ་ཡང་ཚྱོད་སའི་གཞུང་ནི། ལུ་
 བཏུས་དང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིའི་ཚྱོད་སའི་གཞུང་ནི་རྣམ་འགྲེལ་
 ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ལེའུ་དང་སོའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་
 དབག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ལྷོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྟུར་རོ། །དེ་

ལ་ཚོད་པ་སོ་ནི་སུ་ཅུ་ཐེང་སོ་དང་སོ་རྩ་བ་སྐོ་ལྟན་ཤེས་རབ་གཉིས་དེའི་དོན་ལ་
 ཚོད་པའི་རྩོལ་རྣམས་ཐར་གསལ་ཏུ་བཞོད་པ་གསུངས་པ་བདེའམ་སྣམ་ཡང་དབྱེད་
 དམོས། ༡ རྣམས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཐར་གསལ་༡༥ ལས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གསུང་
 རྩལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ། ཞེས་པའི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་
 མཐུན་དཔེའི་ཚོས་སུ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པར་དོགས་པ་བདེ་ཡང་དེས་རྩོལ་
 གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྲུབ་པ་བྱུབ་པའི་རུས་པ་མེད་པར་འགྲུང་རྩོལ་ལ་སྐྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཤད་པ་སྣང་མི་འབྱུང་བས་དེས་པར་དབྱེད་དམོས་པ་དང་།
 ༢ ཚོད་གཞི་ཁོ་ན་ཉེ་བར་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཚོས་
 ཅན་ལ་ཉེ་བའམ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྐྱིར་སྐྱ་དེ་འཇུག་པ་དང་ཉེ་བའི་
 དོན་སོ་སོ་དང་། དངོས་མིང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། བཏགས་མིང་ཏུ་འཇུག་པའི་དོན་
 དང་སྐྱ་བཞི་སོགས་ལ་དབྱེད་དོ། ༣ ལྷུ་ཟེན་མི་འཐད་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྲམ་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྗེས་ཁྲུབ་བྱུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བ་གཏོང་བའི་རིགས་པའི་
 འགྲོས་ལ་རྩོད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་བྲམ་པ་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་རྩོལ་དང་། བྲམ་པ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་རྩོལ་ལ་ཁྲུང་ས་ཡོད་མེད་སོགས་དང་། རྣམ་ཅིག་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་། རྣམ་ཅིག་ལ་དངོས་སོ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། ༤ མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཚོས་སུ་བྱུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནམ་སྣམ་ཏུ་དོགས་པའི་སྐོན་ས་
 ཕྱོགས་ཚོས་བདེ་སྐྱེད་ཏུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་སྐྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་བྱུབ་པ་ཞེས་
 སྐོས་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགོས་སོ།

འབྲས་ཉམས་སྐྱབས་སྒྲུ།

༡ རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་དུ་ཡོད་དང་། ཐར་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བརྟགས་པ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟགས་པ་གཉིས་བྲས་ནས་ལན་བཏབ་པ་དང་། བརྟགས་པ་ལྔ་པ་དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་འདུག འོན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་འཕམ་ལན་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་རྗེ་ལྟར་བྲ་དགོས་བརྟག་པའི་གནས་སོ།། ༢ ཅ་བའི་རྒྱ་ལ་ཞེས་སོགས་ལན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ལན་ཡིན་པར་གསལ་བོ་ཡོད་དོ། །ལའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་ན་ཉེས་པ་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་པར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་ཡིན། ༣ གཞན་ཡང་རྩས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་མི་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱི་བསལ་བ་བསྟན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་ཡོད་དེ། ལྷོ་རྩོམ་རྟག་པར་ཁས་སྐྱོངས་ནས་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱི་འཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རྟག་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་སྐྱོངས་ཞེས་བྲས་ན་སྤྱི་ཕྱི་འཆ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྲུལ་བྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱོངས་དགོས་པར་འགྲུར་བར་དོགས། ༤ གཞན་ཡང་ཐར་གསལ་ལ་༡༤ ལས། དེས་ན་པ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྟམ་ཡང་རྟགས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་མེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་ན་མེ་མ་ཡིན་པ་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་གཉིས་

གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལན་དེས་པར་དགོས་སོ།། ༥ ཅའི་མེ་
 ཏུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བུམ་བའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་འཇིམ་བ་
 ཡོད་མེད་དང་། འཇིམ་བ་མེད་པར་བུམ་བ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཡང་
 དབྱུད་དགོས། ༦ རིགས་མིག་ལས། གྱི་ཚོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་ཚོལ་བའི་དབག་
 འདོད་གང་རེག་གིས་སྣོད་བ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན། མེ་ཡོད་བ་སྣོད་རྩལ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི་དབག་ཉགས་སྲུ་འགྱུར་བས་སོ། །མེ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྲབ་བ་
 མེད་ལ། མེ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན་འབྲས་ཉགས་ཡིན་གྱི་གང་རེག་
 གིས་སྣོད་བ་སྣོད་རྩལ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་བའི་དོན་དང་། འགོད་རྩལ་རི་རྣམ་
 ཡིན་པ་དང་། གོ་རྩལ་རི་རྣམ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དབྱུད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཏུ་
 རྣམ་གྱི་ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མི་ཡོད་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་བ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བ་ཡོད་
 བའི་གྱིར་ཞེས་བ་ཉགས་གསུམ་ལས་གང་ཡིན་དང་། དབག་ཉགས་མིན་ན། མེ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་བ་ཡོད་དེ། ཞེས་བའོད་ཚེ་དབག་ཉགས་སྲུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་
 བ་སོགས་ལ་དབྱུད་དོ།།

མི་རྣམ་བཤ་འཇིགས་པའི་སྐབས་སྲུ།

ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད་༡༡ ལས། དེ་དེའི་རྒྱུད་གྱི་འཇལ་གྱེད་གྱི་ཚད་མས་
 མ་དམིགས་བའི་གྱིར་ཞེས་བའོད་ན་ལྲབ་གྱེད་མ་དམིགས་པར་སྲུད་ཅིང་། ཞེས་
 སོགས་གྱི་དོན་ལ། གྱིར་ཤ་ཟ་དམིགས་གྱེད་གྱི་ཚད་མ་དེ་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་
 བཅའ་རིགས་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་བའི་ཉགས་སྲུ་འགྱོ་སྣངས་བཤད་

དཀའ་ལ། དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཚད་མ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་དེ་འདྲའི་གང་
ཟག་དེས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་རིགས་པ་
འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན།
འོག་ཏུ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་
ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས། ཞེས་པ་དང་འགལ་མེད་དབྱེད་དོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྩོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་དང་ཁུབ་པ་དེ་
གཉིས་སྐྱབ་རྩེལ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་མཐའ་
དཔྱོད་ལས། རྩོགས་ཚོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་བཀའ་བ་ལྟར་
ལས་གཞན་ཏུ་འགྲེལ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མདུན་གྱི་གཞིར་ཚོས་
ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐྱལ་དོན་ཏུ་སོང་པའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་
བཅའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
རྩགས་སམ་རྩོགས་ཚོས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
རྩོགས་པའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། གཞན་
མེལ་སྐྱབས་སུ་གྲས་མི་རྩག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་འཇམ་པའི་ཚད་མ་ཉམས་
ཚོར་གི་རང་རིག་གི་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་འུགས་ལ་རྩོགས་པ་ལ་གསུངས་
པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། བོང་གི་རྩགས་དེ་འགོད་པ་སོ་དང་དགོད་ས་དང་བསྐྱལ་དོན་ཏུ་
སོང་བ་གསུམ་ཡོད་དམ་གཉིས་ཅམ་ཡིན། གསུམ་ཡོད་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་གང་
ཟག་ལྷུང་བ་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མས་ཤ་ཟ་མ་དམིགས་པ་རྒྱོལ་ཕྱིར་རྒྱོལ་གཉིས་ཀྱི་
རང་རིག་གིས་ངེ་ལྟར་གཞལ། གང་ཟག་གཉིས་ལས་མེད་ན་སྤྲ་རྒྱོལ་གྱིས་ཚད་

མས་ཤིག་ཟེ་མ་དམིགས་པ་སྤྱོད་རང་གིས་བྱུང་ན་ཤེས་པ་གང་དངོས་སུ་སྤོང་
 པའི་རང་རིག་གིས་བྱུང་བ་དོས་འདྲིན་དགོས་པ་དང་། ཉམས་དེའི་སྤོགས་ཚོས་སྤྱོད་
 ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚེ་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚེ་
 སྤྱོད་ཚོལ་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཐམས་པ་ལ་ལན་དགོས་པ་དང་། གང་ཟག་གཉིས་ལས་
 མེད་ན་བརྒྱལ་དོན་སོང་བའི་གང་ཟག་སུ་ཡིན་དོས་འདྲིན་མེད་པའི་གང་ཟག་
 འདྲིན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་མཁས་བྱུང་རྗེས་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་གང་ཟག་གསུམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 གསལ་ཁ་མེད་དོ། །འདི་ལ་དབྱུང་དགོས་པ་དང་རྣམ་དེས་ལས་དག་འདྲིན་མངོན་
 སུམ་སྤོང་བའི་རང་རིག་གིས་བྱུང་བའདྲིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་འབྲུགས་པ་རྟོགས་
 པར་གསུངས་པས་རྟོགས་ཚུལ་རི་ཡིན་དང་། དེ་དང་འདི་འབྲུགས་ཞིག་ཡོད་མེད་
 དབྱུང་དགོས་སོ། །

ཐར་གསལ་ལས། མོང་ཏུ་ཤིག་ཉིད་སྤྱོད་པ་མོའི་འདོད་པའི་དམིགས་པའི་
 དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཤིག་ཡོད་པ་
 ཉིད་སྤྱོད་པ་མོའི་འདོད་པའི་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏུ་
 གསུངས་པ་གཉིས་འགའ་མིན་དང་། མེ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཞག་
 པ་དང་མེ་ཡོད་པ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཞག་པ་འགའ་བར་འདོད་
 དགོས་པ་དང་མཚུངས་མིན་སོགས་ལ་དབྱུང་དགོས།

སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེའི་རྒྱད་
 ལ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས། གང་
 ཟག་དེས་རྒྱད་ལ་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ན་དེས་དེ་དམ་བཅའ་མི་རིགས་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གིས་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་རིགས་མི་རིགས་དང་། མདུན་གྱི་དམ་
བཅའ་བས་ཐར་པ་ཡོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་རིགས་
མི་རིགས་བཅས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པར་རང་གི་དམ་བཅའ་བར་རིགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གང་ཡང་མེད་པས་
སོ། །ཞེས་དོགས་པས་དབྱུང་དགོས།

ལྷན་རྒྱུད་མ་དམིགས་པ་འི་སྐབས་ཀྱི།

༡ འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འགལ་
དམིགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བཅས་བཞི་དངོས་བསྟན་
དང་། རྒྱགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་བཅས་བྱུག་ཡོད་པ་ལས། སྦྱིར་འགལ་དམིགས་
དང་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། དཔེར་ན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་
ལ་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དགོས་མིན་དང་། འགལ་དམིགས་
རྣམས་འབྲེལ་པ་རང་དབང་ཅན་མིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་འབྲེལ་པ་ཚེ་རྩོལ་
གང་ཡིན་དང་། རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་པ་བཅིས་ན་ཚོས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་མིན་
དང་། མིན་ན་འབྲེལ་པ་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཐལ་བ་ལ་ལན་གསལ་དགོས་
པ་དང་། ཐར་གསལ་ལོག་ཏུ་འབྲེལ་པ་རང་དབང་ཅན་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་མིན་སོགས་ལ་དབྱུང་དགོས། ༢ རིགས་ཐིག་ལས་བྱམ་པའི་དག་པའི་

གཞིར་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། ཞེས་བཞོད་ན་མི་འཐད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་
 ལྷིང་དག་པའི་དོན་དང་། མེད་པའི་དོན་ལོགས་སུ་བཤད་དགོས་པས་རི་ཡིན་དང་།
 ༣ ལྷ་དང་ཁྲུ་བ་ལྟེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱི་སྐབས་
 བས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་དང་། དངོས་སུ་གསུངས་མ་གསུངས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས། ༤ འདིར་སྣང་རྒྱུ་གི་རྟགས་བརྒྱད་ཅུ་མ་
 ལས་མ་བསྟན་པ་དང་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ལྷ་མཚན་དང་། རྣམ་ངེས་སུ་བཅུ་
 བསྟན་དགོས་པའི་ལྷ་མཚན་དང་། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་དུག་
 ཏུ་བཤད་པ་ལས་རང་ལུགས་མི་བཞེད་པའི་ལྷ་མཚན་དང་། མེའི་དངོས་ལྷས་ཁྲུ་བ་
 བར་ཉོན་པའི་རྟགས་བཞོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གང་མ་གྲུབ་པའི་ལྷ་མཚན་ལ་
 ལོགས་པར་དབྱེད་དོ། ༥ ལྷིང་སྣང་རྒྱུ་དང་མི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། དགག་
 ལུའི་ཚོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་ཚད་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལ་ལྷ་འབྲས་དང་བདག་གཅིག་གི་འགྲེལ་བ་གང་རྒྱུ་བཅུ་
 དགོས་པས་ཚེ་ཚུལ་རི་ཡིན་དང་། སོ་སོར་དབྱེ་བ་རི་ཡོད་དང་། བཞོད་པའི་དགོས་
 པ་སོགས་ལ་དབྱེད་དོ།

རྟགས་གཞན་བཞི་པའི་སྐབས་ལྟ།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་པས། ༡ མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་འགྲེལ་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་པའི་བརྟགས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རྣམས་ངོས་འཛིན་དང་།
 ༢ བས་ས་ཚུ་ལུད་བོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་འབྲས་བུ་སྤྱ་སྤྱེ་རྒྱུ་

ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྐྱེ་རུང་གི་ཚད་དགོས་ཤིང་། འོག་ཏུ་ནས་དེ་རང་འབྲས་
 བས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ནས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་
 གྲུ་སྐྱེ་རུང་གི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ན། བས་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉགས་བཞོད་ན་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་ལས། འོག་ཏུ་རྒྱ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་གྲུ་
 བྱི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །ལྷག་མ་དང་ལྷན་ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་
 དོགས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༥༣ ལས། ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལྷ་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་
 པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་སྲིར་ཞེས་ཉགས་བཞོད་པ་ལ། འོ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་
 ཡིན་ན། །ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཤ་ཟ་
 མེད་པ་དང་གཞི་མཐུན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་འཕངས་ན་ཁྲུབ་པ་ཏ་ཅང་འགྲིག་གྲང་
 ལན་གང་ཡིན་བཏགས། ༤ གུ་རོ་ད་ལྷ་བ་ལས་ཀྱི་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དཔག་མེད་གྲང་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་ཉགས་ལས་གཟུགས་ད་ལྷ་བ་རྟོགས་
 པར་གསུངས་འདུག་ལ། དེ་ལྟ་ན། རོ་ད་ལྷ་བ་ཉགས་སུ་བཞོད་ནས་གཟུགས་ད་ལྷ་
 བ་སྐྱབ་པའི་ཉགས་དེ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱིས་
 དེ་དངོས་དང་ལྷག་ལྷན་གང་ཡང་མིན་པའི་ཉགས་སུ་བཞེད་འདུག་ལ་རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འདོད་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་རྗེས་ཁྲུབ་རྣམ་མ་དེས་འདུག་པས་མ་དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རླུང་
 དུ་རྗེས་ཁྲུབ་རྣམ་མ་དང་སྲིན་ཅི་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་དེས་པར་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྣམ་ཞིང་། རྗེས་ཁྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཞག་ན།
 རྗེས་ཁྲུབ་རྣམ་མ་ཞེས་པ་དངོས་ཁྲུབ་ལ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལམ་དབྱེད་དོ།། ༥

རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བྱ་ཅང་དགའ་ཞིང་།
རྗེས་ཐ་དང་ན་དུས་མཉམ་ཏུ་སྐྱེ་བར་མེད་ཅིང་། རྗེས་གཅིག་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོ་
རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཞིང་རྗེས་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཚུལ་གོ་དགའ་བས་དབྱེད་དཔོས་སོ།།

སྐྱབ་སྐྱབ་གི་བྱེད་པར་ཡང་དག་ཏུ་བཀྲམ་པ་དགག་པ་འི་སྐབས་ཀྱི།

༡ ཐར་གསལ་༣༣ པས། རས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སུ་ཤུ་བསྐྱེད་དེས་ཡིན་
ཡང་། རྟོན་གཅིག་གྲེད་སྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་
བའི་དོན་དང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སུ་ཤུ་བསྐྱེད་དེས་ཡིན་པས་ཁྱེད་
བས། མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་བསྐྱེད་དེས་དཔོག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཞེས་གསུངས་པ་
དོན་མེད་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གང་བཞག་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་འབྲས་རྣམས་མཁྱེན་
སྐྱེད་གྲེད་ཡིན་པས་ཁྱེད་པར་གསུངས་པ་བརྗེད་དམ། ༢ ལྷ་མ་ཚོགས་བའི་འབྲས་
ཏུ་མི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་ལ། །སྐྱེག་མ་དང་སྐྱེན་ཞེས་བའི་སྐྱེག་སྐྱེན་དོས་
འཛིན་དཔོས་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་ཉགས་ལུས་ལྷས་དབང་སོ་དངས་སྐྱོ་
གསལ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་སྐྱེབ་བའི་ཉགས་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་
དེའི་ཉགས་དེ་སྐྱེག་སྐྱེན་ཡིན་བའི་སྐྱེབ་གྲེད་དཔའི་སྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཆུ་ལྷན་
དང་བྲལ་བའི་ནས་ཉགས་སུ་བཞོད་དེ་རང་འབྲས་ནས་སྐྱེག་སྐྱེད་ཏུ་དཔོག་པ་
མི་འཐད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། རོག་ཏུ་འབྲས་ཏུ་སྐྱེས་སྐྱེའི་ཁྱེད་པར་དཔོག་པ་དག་
སྐྱོ་བ་ཉགས་ཀྱིས་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྐྱེབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཉགས་སྐྱབ་
སྐྱབ་གང་ཡིན་དང་། ཤུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་དེས་ནས་ཤུན་མཁྱེན་ལ་

མེ་ཚོམ་ཟ་སྟངས་གང་ཡིན་དང་། ཚགས་བཅས་དེས་ནས་ཚགས་བྲལ་ལ་མེ་ཚོམ་
 ཟ་བ་དང་མི་འབྲ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཡང་དབྱུང་དོ། ། ༣ མ་དེས་པའི་རྟགས་ཁྲུབ་པ་ལ་
 མེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་དེས་ཉེ། དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ནི་ཁྲུབ་པ་མེད་དེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་
 པ། ལྷག་ལྷན་ཁྲུབ་པ་ལ་མེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེས་ཡིན་དགོས་ན། ཤོང་བྱ་བ་ཤད་རོ་ད་ལྟ་
 པའི་རྟགས་ལས་གཟུགས་ད་ལྟ་བར་སྐྱབ་པའི་མ་དེས་པའི་རྟགས་དང་། བྲས་ན་མི་
 རྟག་པས་ཁྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་རྟག་པ་བྲས་སྡོང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྲས་
 པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཚེའི་དེ་འབྲའི་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་པའི་མ་དེས་པ་ཡིན་
 པས། དངོས་དང་ལྷག་ལྷན་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་མིན་ན་འདོག་ཚུལ་
 རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གང་བྱ་རི་ལྟར་གསལ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་
 མཐུན་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་
 བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་སྟེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་
 དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དབྱུང་དོ། །

བྲས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སྟུ།

༡ དེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་དང་། དེས་བརྗོད་མཛད་ཚུལ་དང་། ཚུལ་
 གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་བྱ་དེས་བརྗོད་མཛད་པའི་དགོས་པ་དང་། ལྷོག་
 ཁྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་བྱ་དེས་བརྗོད་མཛད་པས་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་

བའི་སྐྱབས་སུ་གཤམ་མཐོའི་རྟགས་གསལ་དེ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། བདག་མེད་
 གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རྟག་དངོས་གཉིས་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་རྟག་
 དངོས་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་བདག་མེད་ཡོད་མེད་སོགས་ལས་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པར་
 སྐྱར་ཞེད། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་མེད་ལ་སྐྱར་སྐྱར་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད་དོ།། ༤ ཐར་གསལ་ ༣༩ ལས། བྱས་པ་མི་
 རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་སྤོགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དང་མངོན་སུམ་
 གྱིས་བྱུབ་ཅིང་། ཞེས་པའི་ཐ་དང་དེ་རང་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པར་བཤད་
 བས་རང་རྟེན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་གང་ཡིན་པ་དང་། འེལ་ཆེན་ལས་རང་རྟེན་ཐ་
 དད་བཞག་འདུག་པ་དང་། བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་གཉིས་ཉམས་སྐྱོད་གི་རང་རྟེན་གཅིག་བཞག་ཐབས་མེད་པས་རང་རྟེན་
 གཉིས་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཐད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རང་རྟེན་གི་བྱུབ་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟེག་གི་བྱུབ་དགོས་མིན་དང་། དགོས་ན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟེག་ལ་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་སོ་སོ་བར་རྟོགས་པས་ཀྱང་
 དགོས་པས་དེ་སྐྱར་ན་དེས་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ཡང་གཉོང་
 ཚོག་པ་དང་། བྱམ་པ་དང་ཀ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་ཐ་
 དད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་སྐྱར་རྟོགས་ན་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་
 ཡང་རྟེན་དཀའ་བ་འགྱུར་བ་སོགས་དོགས་པ་མང་ལ། མི་སྐྱར་བ་མ་དམིགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་སྤོགས་ཚོས་དང་། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྤོགས་ཚོས་སོགས་ཀྱང་
 རང་རྟེན་གི་བྱུབ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་དོ།། ༥ ཐར་གསལ་ ༣༩ ཇེས་སུ་
 འཕྲོ་སྤོག་གི་ཀྱང་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་

ཉིད་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པ་དང་། མི་མ་སྐྱུན་སྐྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་
 བར་དེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ཁྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་
 གང་བཞག་པ་དབྱུང་རྒྱ་མང་ཞིང་། བྱས་མི་ཉྱག་གི་འབྲེལ་བ་དེས་པ་སྐྱོན་ཏུ་འགྲོ་
 དགོས་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། དགག་ཚོས་དང་བསྐྱུབ་
 ཚོས་དངོས་འགའ་དགོས་པར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་གང་གིས་བསྟན་པ་སོགས་ལ་
 དབྱུང་དགོས་སོ། །ལྷག་པར་སྐྱོག་ཁྲུབ་དེས་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་འདི་ལེའི་དང་
 སོའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་དང་མི་མ་སྐྱུན་པས་དེས་པར་དབྱུང་དོ། ། ༤ བཅད་ཤེས་
 ལ། ཉྱགས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟེན་གྱི་དོན་
 གཙོད་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཚོག་གོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་
 འཇུག་ཅིང་ཉྱགས་ཟེན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཁྲུང་གཞི་དེའི་
 ལྗོངས་ཏུ་ཁྲུང་ཚོས་དེ་ཉྱགས་པ་ལ་དེས་པར་ཁྲུང་ཚོས་དེའི་སྐྱོག་སྐྱོགས་དེས་སྐྱོང་
 པའི་ཁྲུང་པར་གྱི་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོ་ཁ་སྐྱོགས་པས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་
 སོགས་ལ་དབྱུང་། གཞན་ཡང་རྩ་ཤེ་འི་འག་ཆེན་དང་། རྣམ་བཤད་སྐྱིང་སོའི་རྒྱན་
 ལས་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྲུབ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་
 སྐྱོ་འདོགས་མ་ཚོད་པ་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་འགའ་བས་འདིའི་དགོངས་པ་
 གང་ཡིན་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དབྱུང་
 དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། ཐར་འགྱུར་གྱི་བྱེད་ལས་གྲུབ་མཚམས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱོ་
 འདོགས་ཚོད་ཟེན་བས་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྲུབ་འཇུག་པའི་ཚད་
 མ་དེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་གསར་ཏུ་ཚོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་བ་
 ལྷམ་ཡང་དབྱུང་དོ། ། ༥ རིགས་པ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དབྱུང་ཅིང་། དབྱུང་

དགོས་པ་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཉག་པ་དེ་
 བྱས་པའི་ལྗོག་བས་ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་དགོས་
 བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཉག་པའི་ལྗོག་བས་
 ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་དགོས་མིན་གྱི་ལུགས་
 གཉིས་གསུངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན། སྐྱའི་
 ཉག་པ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབངས་པ་ལ་ཁྲབ་མེད་གྱི་ལན་
 འདེབས་ཤིང་། ཉག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཉག་པ་སྐྱའི་བྱས་པས་སྟོང་བར་
 རྟོགས་པ་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ལྗོག་བས་
 ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཤིང་དེ་བྱས་པའི་ལྗོག་བས་
 ཁྱད་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བཞིན་འདུག ཁྲབ་པ་ཡོད་ན་
 བོང་གི་དེ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་ཡོད་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་ཁྱད་བར་སྤེ་
 རག་པོ་ཞེ་དག་འདུག ། ཡང་སྐབས་འདིར་རྗེས་ཁྲབ་དེས་ན་ལྗོག་ཁྲབ་དེས་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་རྗེས་ཁྲབ་དེས་པའི་སྡོད་པ་ལྗོག་ཁྲབ་དེས་ན་འབྲེལ་
 པའི་དོན་ལྗོག་དེས་དགོས་པ་དང་། མ་དེས་ན་རྗེས་ཁྲབ་དེས་ཆེ་འབྲེལ་བ་དེས་
 དགོས་མིན་སོགས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལའི་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྗེས་ཁྲབ་
 རྟོགས་ན་བྱས་པ་ཉག་སྟོང་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་
 ཞིང་འདི་ནི་སྐབས་འདིར་གནད་ཆེ་བའི་དཀའ་གནད་གཅིག་ཡིན། ༥ གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་དོན་སྤྱིར་སྐབས་སུ་ལྗོག་ཁྲབ་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དུ་དེས་བཞེད་མཛད་པའི་དགོས་པ་ལ་འགལ་ཉགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་།

ལུང་འགལ་དང་སོའི་སྐབས་སུ་ཚོས་མི་མཐུན་སྤོང་གི་སྐྱབ་འག་དེ་མ་དེས་པའི་
རྟགས་གི་གཉེན་སོར་གསུངས་པ་གཉིས་ལ་འགལ་སྤོང་ལྷན་དགོས་ཤིང་། རྗེས་
འབྲེལ་དང་སྤོག་འབྲེལ་གཉིས་སོ་སོར་ནས་མ་དེས་པའི་རྟགས་དང་འགལ་པའི་རྟགས་
གི་གཉེན་སོར་འགོ་རྒྱུ་ཡང་བཤད་དགོས་སོ། །

ལུང་འགལ་གི་སྐབས་ཀྱི།

ལུང་འགལ་རྒྱག་ཡོད་པ་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤོང་དཔོན་སྤོགས་སྤང་
གི་ལུང་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ལུང་དེ་དག་བཅའ་དགོས་ཤིང་། དཔེར་
ན། ཀུན་བཏུས་གི་ལུང་སྟེག་ལྡན་འཇུག་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པའི་ལུང་
དེ་ད་ལྟར་བྲངས་པ་རྣམས་དང་དོན་ཅམ་ལས་ལུང་ཚིག་མི་འདྲ་བ་འདུག་པ་དང་།
སྤོག་པ་ཅན་ཅམ་དུ་བཤད་པའི་ལུང་དེ་ད་ལྟའི་ཀུན་བཏུས་ལས་རྙེད་དཀའ་བ་དེ་
འདྲ་གྱུར་འདུག་པས་དེས་པར་དབྱེད་དགོས་ལ། ༡ ལུང་འགལ་གཉིས་པའི་སྐབས་
སུ་སྤོང་དཔོན་དབང་ལྷུག་སྤེས་ལན་བཏབ་རྒྱུ་གཉིས་བཞེད་པ་ལས། རྟགས་
རྒྱུ་རྒྱག་ལས་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཁོང་རང་གི་འདོད་པ་རྗེ་
ཡིན་གསལ་སོ་བྱ་དགོས་སོ། ། ༢ ལུང་འགལ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བདག་བཏུར་
མི་རུང་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཅ་བ་ལས་བཅའ་དགོས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
གི་འགྲེལ་བ་མང་སོར་བདག་ལྟར་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་ལྟར་མཚུངས་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཅིག་འདུག་པ་རྣམས་གང་དག་པ་ཡིན་མིན་
དབྱེད་དགོས་སོ། ། ༣ ལུང་འགལ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་

དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་པ་དཔེ་དོན་ཏུ་སྐྱར་ཚུལ་དང་།
 དེ་ནས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་བའི་རྟགས་ཡང་དག་རི་ཡོད་པ་དང་།
 སྐྱབ་རྟགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་རྒྱན་དང་། ཀུན་མཁྲེན་གྱིས་སྐྱབ་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རང་ལུགས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 དཔེར་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཚོས་ཅན། རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཞོད་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་བཞོད་ན། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
 ཡིན་དང་། ཡིན་ན་སྐྱབ་རྟགས་ལས་འོས་མེད་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོའི་
 ལུང་དང་འགལ་བ་འལྱར་བས་དབྱུང་དགོས་ཤིང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་པའི་
 གཉིས་པར། བདག་རང་དབང་བ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་བཞིན་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་
 བ་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གང་བཞག་པ་དང་། བདག་གི་དོན་སྤྱི་བཞག་བ་དེ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ངེས་པར་ཡོད་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་ལེའུ་བཞི་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་
 པས་ངེས་པར་དབྱུང་དགོས་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་རང་དབང་བ་ཉིད་
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་སམ་སྟམ། རྒྱུང་འགལ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
 སུ་ཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་སྤྱིར་
 ཚོལ་གྱིས་སྐྱ་ངེས་དགོས་ཤིང་། སྐྱ་དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་
 པའི་རྗེས་སུ་ཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་ན་སྐྱ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་
 དགོས་པས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་སྐྱབ་ཡོད་པ་ལ། ཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་
 ཁྱབ་པ་སྐྱར་ངེས་ནས་སྤྱིས་སུ་སྐྱ་དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་དེའི་

ཚེ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དེས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་འབྲེལ་རྗེས་དབག་དེ་ཚོས་ཅན།
 རང་གི་རྟེན་བྱ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་དབག་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་སྲིར་དང་། རྗེས་དབག་གི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་སྲིར་རོ། །འདོད་ན། རྟགས་
 ཡང་དག་གང་བཞག་པ་བཙལ་དགོས་པ་དང་། ཐར་གསལ་ལས། ཚུལ་གསུམ་གྱི་
 གྲེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་མིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགའ་ལོ། །རྗེས་
 དབག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་འགྲུར་པའི་སྲིགས་ལ་སྦྱར་ནས་གཏོང་
 དང་དངོས་འགའ་འགྲུར་བར་གྲན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་དྲན། ༥ ཡང་སྐྱ་
 དང་ཉན་བྱའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེས་རྒྱལ་གང་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་བཤད་ཁག་པོ་
 ཞིག་ཡིན་པས་དེ་བཙལ་དགོས་པ་དང་། སྐྱ་པའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་
 གྲུང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་འགའ་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
 ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་གསུངས་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེས་ལ། རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆར་དེ་
 ཅམ་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་ཡང་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྩ་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་
 གྱིས་པར་གྱི། །སྐྱེ་པོས་སྲིས་འབྲུང་བ་དང་ནི། །འབྲེལ་མེད་མར་མེ་ལ་སོགས་
 གྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཞི་རགས་པ་ཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་མི་རྟག་
 པར་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཚོད་རྒྱལ་གསུངས་མཁན་འདུག་གྲང་། དེ་ཡང་ཉན་བྱ་དང་
 བུམ་པ་སོགས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་མི་བཞག་ན་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་གྲང་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་མི་བཞག་དགོས་པ་འདྲ་བ་
 ལྟ་བུར་སྐྱང་ཡང་དབྱེད་དགོས་སོ། །

བཀག་པའི་བྱུང་དོན་གསུངས་སྐབས་ལྟ།

༡ ཐར་གསལ་༤༩ ལས། གཞུང་འདི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྤར་ལྷར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེ་བཞོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྗེས་སུ་བྱུང་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྐྱབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར། དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་སློང་བའི་ལུང་དང་སྤར་ཚུལ་སྟོན་གཞི་མི་མཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་མ་དེས་ཀྱང་ཉུགས་དེ་ལ་མེད་པར་དེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ལས། །ལྷན་སྐྱོད་དང་བྲམ་ཟེའི་འདོད་པ་ལྷར་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་བྱུང་པ་ལ་དེས་པར་མི་བལྟོས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ན་སྐབས་དོན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ད་དུང་གཞུང་དོན་ལ་དབྱེད་དགོས།

༢ ཐར་གསལ་༤༩ ལས། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་ལྷན་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་དང་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། འགལ་དམིགས་རྣམས་འབྲེལ་བ་རང་དབང་ཅན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེས་པར་དབྱེད་དགོས།

ཚེད་མ་བྱུགས་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་ལྟ།

༡ སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་པ་ལ་ཚད་མ་སྤྱགས་གསུམ་སོགས་དགོས་པའི་

དེས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བ་ལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཐར་གསལ་༤༩
 ལས། བྱ་རོག་དང་ཉ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཉ་ལའི་སྟེང་གི་བྱ་
 རོག་དེ་ཉ་ལའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་དང་། བུམ་པའི་ནང་གི་རྒྱ་དེ་བུམ་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་མིན་སོགས་དང་། མིན་དང་མཁར་གཞོང་ནང་གི་རྒྱ་ཕྱག་དེ་མཁར་གཞོང་
 གི་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན། ཐར་གསལ་༡༣༤ ལས། འཁར་གཞོང་ཚོས་
 ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཕྱག་ལ་པན་མི་འདོགས་བཞེན་དུ་རྟེན་གྱིད་པ་མིན་པར་ཐལ།
 དེ་གོགས་མེད་ན་ཐུར་དུ་སྦྱང་བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག་ རྒྱུད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་
 རྩེ་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་རྣམས་དང་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་བྱས་
 པའི་སྲིད། སོགས་པས་གཞན་སྦྱད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲུལ་དང་དངོས་སུ་
 འགའ་པའི་སྲིད་རོ། །ཡིན་ན་རྒྱ་ཕྱག་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་མིན་པ་
 གཞི་དེར་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱ་ཕྱག་དེ་
 ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། སོར་པའི་ནང་གི་རྩ་དེ་ཐལ་གྱི་
 རྟེན་དུ་བསྐྱོལ་བས་ཐལ་ཚང་ནང་ནས་ཡོང་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་མངོན་སུམ་
 ལ་བསྐྱོན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཉ་དང་བ་ལང་གཉིས་ལ་ཚང་མ་
 ལྷགས་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྐྱོང་ལ་ཉ་དང་བ་ལང་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོང་
 བ་ཡུལ་འདབ་འབྱུར་འདྲིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་གྲུབ་ལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་
 དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་ཡོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་ཞེགས་ཞེས་ཐར་གསལ་ལས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་དབྱུད་དགོས། ༩ ཅན་དན་གྱི་མེད་དང་དུ་བ་གཉིས་
 དང་། ཅའི་མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་སོགས་ལ་ཡང་ཚང་མ་སྤྲུགས་གསུམ་ཚང་བས་རྒྱ་

འབྲས་སྲུ་འབྲུང་ལ་དེ་ལྟར་ན། འབྲས་ཉལས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འབྲུང་ཞེས་ཚེད་པ་ལ་ལན་ཅུས་དག་དགོས་སོ།། ༩
 ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཚོད་མ་གསུམ་པས་ཁེགས་པར་གསུངས་
 ལ། སྒྲིབ་ཚོད་མ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་གཉིས་ཀ་དངོས་སྲུ་
 ཁེགས་པར་ཐལ་བ་གཏོང་ནས་ཚོད་རྒྱ་འདུག་ཏེ། མའི་རྗེས་སྲུ་ཏུ་བ་སྐྱེ་བར་རྟོགས་
 པའི་སྐོར་དེས་ཏུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
 ཀ་ཁེགས་པའི་སྒྲིབ་རོ་སྐྱུམ་པས་དབྱེད་དོ།། ༡༠ ཐར་གསལ་པ་༡༩ ལས། སྒྲུབ་མེད་
 ཀྱི་ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མའི་རང་བཞིན་དང་། མའི་རང་བཞིན་
 མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཏུ་བ་དའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་རང་བཞིན་
 མེ་དེ་ལ་ཏུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚོས་སྲུ་གྲུབ་པས་མའི་རང་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པའི་
 ཁྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད་ན། སྒྲུབ་ཤིང་ཚོས་ཅན། མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུ་
 བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཁྲུབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ། ཉལས་དེར་
 ཐལ། ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་
 དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཉེར་ལེན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། ཡང་ཏུ་བའི་ཉེར་ལེན་མིན་
 ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག་ཏུ་བ་མའི་ཉེར་འབྲས་ཡིན་པའི་
 སྒྲིབ་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲུབ་ཤིང་ཚོས་ཅན། མའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ།
 མེ་དང་རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། མའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ།། ཞེས་སོགས་སྒྲོས།

གཞན་མེད་སྤོང་གི་རྣམས་སུ།

༡ འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་དོན་ལྡོག་གཉིས་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་ལ་བྱས་བ་མི་རྟག་པ་དང་ཐ་དད། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་ལྡོག་པ་དེ་བྱས་པ་མི་རྟག་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་མཚན་གཞི་ཞོག་ཅེས་བརྟན་གཙོད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་ཐ་དད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། བྱས་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལྡོག་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏོང་དགོས་སོ། །

༢ དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གི་རྣམས་སུ། དོགས་པ་ནི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཚོས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འབྱུང་སྟམ་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོ་རྟོག་པའི་སྤང་བ་དང་སྤང་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་རྟག་ན་རྟག་མཉམ་དང་མི་རྟག་ན་མི་རྟག་མཉམ་དུ་ཞེན་ནས་རྟོག་དོར་རྣམས་ཐ་དད་སྤང་བས་རྣམས་ཐ་དད་དོ། སྟམ་པ་འབྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་དབྱུང་དགོས།

༣ ལུགས་གཞན་དཔེ་འགོད་པའི་རྣམས་སུ། ཐར་གསལ་༡༢ ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པར། ཐ་སྤྱད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགའ་མིན་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།

གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་
 རྟོགས་པ་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་བསྐྱར་ནས་གཏོང་དགོས་
 ལོ། ། ༤ ལྷན་པས་འདྲིའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་མིན་དང་། སྤྱིར་མདོ་
 སྡེ་བའི་ལུགས་རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་
 དང་། དང་ངེས་དང་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་ལས། རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་ཁྲད་པར་སྡེས་ཡོད་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ནས་དོགས་པ་
 དགོས་པ་མང་ངོ་། ། ༥ ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་དངོས་
 ལོ་ཡིན་ན་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ཁྲབ་མ་ཁྲབ་དང་། ལུས་
 མི་རྟག་གཉིས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་གནས་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་པ་
 དང་ལུས་ཚོས་ཅན་ཞེས་སལ། ལུས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་འདྲེས་པར་གནས་
 པར་ཐལ། རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན། དངོས་ལོ་
 ཡིན་ན་ལུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་
 འགལ་ལོ། །དུས་དང་ལུལ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལ་
 རང་མཚན་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་ཞེས་ཞུས་ན། ཞེས་སོགས་ལ་རང་རྒྱུད་པས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་པའི་ཚོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཁྲབ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དང་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་
 བཀག་ཚུལ་ཅུང་དཀའ་བས་དབྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་གཞིར་

བྱས་ཚེ། རང་མཚན་ཁས་ལེན་ན་དེའི་དོན་སྡོག་མདོ་སྡེ་བས་རི་ལྟར་བཞག་པ་དེ་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐམ། རང་མཚན་ལ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བའི་
ལྷགས་གཞིར་བྱས་ཚེ། ཐལ་འཇུར་བས་དོན་དམ་པར་དོན་གྱིད་བུས་པའི་ཚོས་
ཁས་ལེན་པར་ཐམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། ལ་བྱལ་ན། རང་
མཚན་ཁས་ལེན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་སོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡིན་བཤད་དགོས་སོ།།

དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་བསྟན་པའི་རྣམས་ལྟ།

༡ ཐར་གསལ་༤༠ ལས། དེ་ནས་རྐང་བ་སྲིད་དང་གསུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་
གནས་ལྷགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབད་
བ་མེད་པར་གྱུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་བསྟན་པ་ལས་གཞན་སེལ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ལ། ཤོང་བུ་
རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ལུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དང་སྟོས་འདུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འདུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་
བས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པས་གཞན་སེལ་དང་སེལ་བའི་འདུག་ཚུལ་རྟོགས་
བ་ལས་ལུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་
གཉིས་འགལ་སྤོང་དགོས་སོ།། ༢ ཐར་གསལ་༤༡ ལས། བྱས་མི་ཉལ་གི་ཐ་དད་ནི་
རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་ལྷགས་ལས་གྱུབ་སྟེ། ཞེས་པའི་ལྷགས་ལས་གྱུབ་ཚུལ་
དང་། དེའི་དངོས་སུ་ཤེས་པ་གང་གཞལ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་གཞལ་བའི་ལྷགས་

ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་ཡོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་
 ཡང་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པའི་རྟོགས་མཁའ་སྤྱི་ཡིན་དང་། བྱས་མི་རྟག་
 གཉིས་ཐ་དད་དུའམ་སོ་སོ་པའི་ཚོས་སྤྱི་རྟོགས་པ་ལ་དེ་གཉིས་རྟོགས་དགོས་མིན་
 དང་། དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་དང་། བྱས་པ་
 མ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། །
 ༣ བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོར་དེས་དེ་གཉིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་
 ལས་འཕྲོས་ནས། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེས་རྟག་པ་
 རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། སྤོན་པོ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོན་པོ་རྟོགས་
 པའི་སྐོར་དེས་སྤོན་པོ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་དེ་རྟོགས་ན་དགག་བྱ་རྟོགས་
 པ་སྐོར་གཞན་ལ་རིགས་འདྲ་བས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་སྤོན་པོ་མ་ཡིན་
 པ་རྟོགས་པ་ལ་རྟགས་སམ་རིགས་པ་ཡང་ན་མངོན་སྤུམ་གང་གིས་ཚུལ་རི་རྩར་
 རྟོགས་པ་དང་། སྤོན་དུའམ་རྗེས་སྤྱི་རྩར་རྟོགས་པ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས།

རྟོག་རྒྱུ་པ་ལ་འབྲུག་པ་དག་ག་པའི་རྒྱུ་པ་སྤྱི།

༡ རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་སྤྱི་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་
 རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ས་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སྤྱི་བསྟན་པ་དང་། ཐལ་འབྲུར་འབྲུགས་
 ལ་འཕེན་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྟགས་རྒྱུ་པ་ལ་འདྲི་ལ་བཟུང་སྟེ་སྤོན་ལ། ལྷུ་པ་
 རྒྱུ་པ་པའི་ཚེ་ཤས་སྤྱི་འདོགས་ཞེས་པས་སྤོན་པར་གསུངས་པས་དེ་སྤོན་ཚུལ་

དབྱུང་དགོས་སོ། ༢ ཡང་ཐར་གསལ་༤༧ ལས། སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱ་
 གཟུང་བ་ན་སྐྱའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་བཟུང་བས་ཁྲུབ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྲུབ་
 མཉམ་རྣམས་གཅིག་དང་། སྐྱ་བ་སྟེ་རྣམས་གཅིག་དང་། རྣམས་གཅིག་དང་། དུལ་དུས་
 རང་བཞིན་གང་ལ་བརྟོས་ཏེ་རྣམས་གཅིག་དང་། དུས་དང་རོ་སོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་
 གཞོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་རྣམས་གཅིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་ཅིང་། མ་ཟད་
 མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བུམ་པའི་
 ཞབས་མཚོང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྟོ་སྒྲིབ་ཞབས་ཞུས་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་
 གྱེད་རྣམས་པར་སྐྱང་བའི་སྒྲིབ་ཞེས་གསུངས་ལ། བུམ་པའི་མཚུ་མཚོང་བའི་མངོན་
 སུམ་ལ་བུམ་པའི་ཞབས་མ་མཚོང་བའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་ལ། དེ་མཚོང་ན་བུམ་པའི་
 སྒྲིབ་དང་གི་རྒྱལ་ཐུན་ཀུན་མཚོང་བར་ཐལ་བ་ལ། འོ་ན་བུམ་པའི་ཞབས་མཚོང་བའི་
 མངོན་སུམ་དེ་ལ་བུམ་པའི་སྒྲིབ་དང་གི་རྒྱལ་ཐུན་ཀུན་མཚོང་བར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་
 ལན་འདེབས་རྣམས་སམ། གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་གི་རི་དང་མེ་ཏོག་གཉིས་རྣམས་གཅིག་
 ཡིན་མིན་དང་། ཡིན་ན་མེ་ཏོག་གི་རི་འཛིན་སྐྱ་ཤེས་ལ་མེ་ཏོག་སྐྱང་ཚུལ་ཡོད་མེད་
 དང་། གཞན་ཡང་རྣམས་གཅིག་ཚུལ་ལ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་ཚུལ་
 ཞིག་ཀྱང་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་དབྱུང་དགོས་སོ། ༣ ཐར་
 གསལ་༤༨ ལས། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཞེས་པའི་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་དང་། བང་ཟལ་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་
 ཟལ་གི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་མི་གཞོད་དང་། མི་གཞོད་ན། འོག་ཏུ་ལེའུ་གཉིས་
 པར་དེ་ཡི་གཞོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བ་ཅ་
 འགྲུལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། གཞོད་ན། གཞོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་

དགོས་པས་དེ་འདོད་ན། བདག་མེད་ཚོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྡན་པ་བདག་
 འཛིན་མངོན་ཏུ་རྒྱུར་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་
 མངོན་ཏུ་རྒྱུར་བ་ཡོད་པ་ཟེ། སྐྱ་མི་ཉག་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་རྒྱུད་ལྡན་པ་སྐྱ་ཉག་
 འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་མངོན་ཏུ་རྒྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐར་གསལ་༡༥ ལས། རྗེས་དབག་
 དེས་སྐྱ་ཉག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྡན་སྐྱེས་
 མངོན་རྒྱུར་འཛོམས་མི་བྱས་ཀྱི་ཕྱེད་པའི་འདུ་ཕྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བཏགས་
 མངོན་རྒྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙམ་པས་དེ་ལ་དོས་སུ་གཞོད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་
 གསལ་བར་གསུངས་སོ། ། ༤ དེས་ཤེས་ཡོད་ཏུ་སྐྱོད་འདོགས་དོས་སུ་མེད་པ་
 ཅམ་ནི་ཚོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པའི་དོན་
 དང་། ཚོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་དང་། ཚོག་བ་གཉིས་ཀྱི་དོས་
 འཛིན་དང་། སྤྱིར་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོག་བ་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མངོན་
 ཏུ་རྒྱུར་བ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་སོ། ། ༥ ཐར་གསལ་༡༥ ལས། དང་
 བོ་ཟེ། སྐྱ་ཉག་མི་ཉག་དབྱེད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་ཉག་སྐྱམ་པ་དང་། སྐྱ་ཉག་
 པ་འཐད་སྐྱམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཀུན་བཏགས་དོས་འཛིན་གནང་ཚུལ་དང་། འཛིན་
 པ་ཀུན་བཏགས་ལ་དེས་པར་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་རྒྱུད་གྱིས་བལྟས་པར་དགོས་མིན་
 དང་། རང་རྒྱལ་ལ་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་
 གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས། ༦ ཡང་སྐྱ་རྗེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་།
 སྐྱ་རྣམ་གངས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་རྗེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཡང་རྣམ་གངས་པ་མིན་པར་ཉིད་ཀ་ཚེན་
 ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རྣམ་གངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་

ཡུལ་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དང་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཁྲུབ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཅ་བ་ལས། གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་དེའི་འགྲུལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ཡང་ཡང་ཡང་དབྱེད་དོ། ། ༧ གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་དེས་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་ལ་དེས་ཡུལ་གྱིས་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞེས་པའི་ཁྲུབ་འགྲུལ་གྱི་དོན་དང་། རྟོག་པའི་གཞུང་ཡུལ་རང་རིག་གི་གཞུང་བྱུང་རིགས་པ་སྣ་བས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་པའི་ཡང་ཡང་གང་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གི་གཞུང་རྣམ་འགྲུལ་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། གངས་རི་སྐོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་གིས་དེའི་སྣང་བ་འགྲུལ་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོག་པ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་གིས་རང་གི་སྣང་བ་དོན་སྦྱི་དེ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་གཞན་ལ་འབྲས་མིན་དང་། རིགས་ཤེས་རྗེས་དབག་ལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་པར་དགོས་སོ། ། ༨ མདོན་སྣམ་ལ་གྲུབ་སྡེ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་འགལ་བར་གསུངས་ལ། རྟོག་པ་ལ་དེ་འབྲའི་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། རྟོག་པ་སྣུབ་འཇུག་ཡིན་ན་འདས་པ་འདས་ཀྱང་འགལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅའ་དགོས་སོ། །ཐར་གསལ་༤༩ ལས། དེའི་ཁྲུབ་པ་སྣུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྲུབ་སྡེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཚོས་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཞེས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཞིགས་དགོས་སོ། །

འོག་སྐྱོད་དང་སྐྱོད་གསལ་ལྟར་ལྟོད་པ་ལེ་ཚོད་སྐྱོད་གི་སྐྱབས་སྒྲ།

༡ ཐར་གསལ་ལ་༤༢ ལས། ལྷུང་གི་ཚོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འབྲ་སྟེ། ཞེས་
 པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོད་གཞི་སྐྱོད་པ་ཆེག་རྒྱུ་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བཤུ་
 གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་མིན་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རྗེས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྐྱབས་བ་མི་འགལ་བའི་
 དོན་དང་། འདི་ནི་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྐྱོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྐྱས་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་དང་
 ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུངས་པས་མི་འབྲ་བར་བཤུད་དགོས་ལ།
 ལྷུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབས་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་བུ་སྐྱབས་
 བར་ཐལ། ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྐྱབས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་སྱིད། འདོད་
 བ། འག་བ་འིང་བུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འག་བ་འིང་དང་རྗེས་ཐ་དད་བུ་སྐྱབས་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་སྱིད་དང་། མཚུངས་པའི་སྱིད། འདོད་བ། འག་བ་འིང་བུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་དེ་འག་བ་ལ་འབྲུལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་འག་བ་འིང་དང་རྗེས་ཐ་དད་མིན་བཞིན་བུ་
 རྗེས་ཐ་དད་བུ་སྐྱབས་བའི་སྱིད། འདོད་བ། དེས་འག་བ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
 དོགས་ལ། བོང་བུ་མ་འབྲུལ་ཟེར་བ། འོ་ན་འིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་འིང་གི་དོན་སྐྱི་ལ་
 འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འིང་གི་དོན་སྐྱི་འིང་བུ་སྐྱབས་བའི་སྱིད་ཞེས་པ་ལས་མེད་པའི་
 སྱིད་ཡོད་ན་སྐྱོས་འིག ༡ ལྷུ་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་སྐྱོབ་དཔོན་
 ལྷོགས་སྐྱབས་གསུངས་ཏེ། རང་དབང་མེད་སྱིད་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི།
 དཔེར་ན། འིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་སྐྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་འཇུག་ན་འིང་
 ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་འིང་གསལ་ལྷམས་ལ་དངོས་མིང་བུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་།
 བཏགས་མིང་བུ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སོགས་

སོ། །བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ན་གཞི་མ་སྐྱུན་མི་སྲིད་པས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་དང་།
བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་དང་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ཡོད་
མེད་སོགས་ལ་དབྱུང་དོ།།

གིང་འབྲིན་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ།

༡ བ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བར་གསལ་
༡༠༠ ལས། སེང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་བའི་སེང་གི་སྲི་
འཛིན་གྱི་སྐོ་ཚོས་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་སྒྲར་སེང་གི་སྲི་འཛིན་གྱི་སྐོ་ལ་སེང་གསལ་
རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་ཚུལ་ལ། བར་གསལ་དུ་དེ་ཅུམ་ལས་གསལ་བར་མི་
སྒྲར་ཞེང་། ལེའག་ཆེན་ལས། སེང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲར་བར་
གསུངས་སེང་། རང་བཞིན་མ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲར་བར་ཡང་གསུངས་པས་དེ་
སྒྲར་ན། རང་བཞིན་འདྲེས་པའམ་རང་བཞིན་མ་དད་མིན་པར་མི་སྒྲར་མིན་པར་ལྟ་
བུར་སྒྲར་ཞེས་སྒྲར་དགོས་སམ། སྲིར་སྒྲར་ཚུལ་འདིའི་དོན་ཏུ་ཅང་སྐོ་ལུས་དུ་
འཆར་དགའ་བ་ཞིག་འདུག་པས་དེ་ལ། སེང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སེང་གསལ་
རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲར་ན་སེང་གསལ་ལ་འཇུག་བར་འགྱུར་ཞེང་། སེང་
གསལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་དགོས་སེང་། དེ་མ་ཟད་སེང་འཛིན་རྟོག་པ་
ལ་སེང་གི་དོན་སྲི་སེང་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་བར་གསུངས་པས་དེ་སྒྲར་ན་སེང་དེ་
སེང་གི་དོན་སྲི་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲར་བར་ཐལ། སེང་གི་དོན་སྲི་དང་མ་དད་དུ་མི་སྒྲར་
བའི་སྲིར། འདོད་ན། དེ་སེང་ལ་འཇུག་བར་ཐལ། སེང་གི་དོན་སྲི་ལ་འཇུག་བའི་སྲི་

མཚན་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། གཞན་ཡང་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་དང་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ཏུ་གང་རུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འཐད་པས་འོ་ན་ཤིང་གི་
 དོན་སྤྱི་དང་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བར་
 ཐལ། ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བྱིད། ལྲུབ་པ་རིགས་སྐྱབ་བྱིས་བྱུབ་ལ། འདོད་ན། ཡང་དེ་
 ཤིང་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་མིན་བཞིན་ཏུ་རྗེས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་
 བའི་བྱིད། ༡ དེ་ཡི་རི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་ཏུ་མེད་
 བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་ཙ་ཙའི་རྟགས་གཅིག་དང་རྟགས་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་
 བཅས་གསུངས་ལ། ཐར་གསལ་༡༠༡ ལས། གསལ་བ་རྗེས་ཐ་དད་བ་རྣམས་ཐན་
 ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་བྱིད། ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུད་དཀའ་བས་དབྱུད་ལ། དེ་ཡང་
 ལམས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་སྐོ་མ་འཁྲུལ་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་
 བར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱུབ་དགོས་པས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
 རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྐོ་ནས་འདྲེས་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་དེ་མིན་པའི་དོན་ཏུ་
 གསུངས་ཀྱང་། ཐན་ལམ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེས། ཤིང་འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་ཤ་བ་ཤིང་ཏུ་
 སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཤ་བ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་རྟོག་པ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་མིན་ན་
 སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱུབ་དགོས་པས་ཤ་བ་ཤིང་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཤ་
 བ་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་ཡང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་
 དང་། ཤིང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བཞིན་ཏུ་ཤ་བ་ཡང་ཤུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
 དགོས་པས། ཐན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་བྱིད་ཞེས་གསུངས་ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་། ཁོ་པོ་ནི་ཤ་བ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ཚུལ་སྐོ་ལུལ་ལ་འཆར་དཀའ་བ་ཞིག་
 འདུག་ལ། ཐར་གསལ་ལས། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་བ་རྣམས་དང་། ཤིང་འདྲིན་

རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་གཉིས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་འབྲེས་ནས་སྤང་ཞིང་སོ་སོར་མི་
 སྤང་བར་གསུངས་པས་སོ་སོར་མི་སྤང་ཞེས་བ་ཤ་བ་དང་ཤིང་ལ་ཡིན་ནམ།
 གསལ་བ་ནང་པའི་ཚུན་ལ་ཡིན་གང་ལྟར་ཡང་གོ་དགའ་བ་བྱུང་། དང་སོ་སྤང་ན།
 ཤ་བ་ཤིང་ཏུ་གཅིག་ཏུ་སྤང་ན་ཤ་བ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་སྐྱོག་ཏུ་མེད་ལ། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། གསལ་བ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་བ་ཐལ་བ་སྐྱོག་ཏུ་མེད་པས་ལན་རྣམ་དག་
 བཅས་དགོས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༠༡ ལས། རྟགས་འདི་དག་གི་སྐྱོགས་ལྷན་
 ལྷན་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དང་དེའི་འབངས་པའི་རང་རྒྱུད་
 ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིང་གི་སྤྱི་སྐྱོ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བས་འབངས་པའི་རང་རྒྱུད་ནི། ཤིང་
 མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཏུ་མེད་དེ། དེ་སྤང་གི་སྐྱོ་
 དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ། གངས་རི་སྐྱོན་སྤང་
 དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྤང་གི་སྐྱོ་དེ་
 འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཕེན་པ་ལ་ལན་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་སྤང་བ་རང་
 མཚན་མིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱད་འཇུག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་
 སྤང་བ་རང་མཚན་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྤང་བ་
 དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཕེན་
 པར་བྱེད་པས་དོགས་པ་མང་ངོ། །ཤིང་གི་སྤྱི་སྐྱོ་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་ཏུ་
 སྤང་བར་གསུངས་པས་དེ་ལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཤིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཆ་ཅན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྤང་བར་ཐལ།
 འདོད་ན། དེའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོས་འཛིན་དང་། སྤང་བ་དེ་ཆ་ཅན་དང་དེའི་

ཆ་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། ལྷང་བ་
 དེ་དང་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་མིན་བར་ཐལ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བའི་
 གྱིད། མ་ཁྲུབ་ན། གཞུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་
 ལ་རྒྱ་བ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་ཚུལ་གཉིས་ལས་མེད་
 བར་གསུངས་པ་སྒྱིར་དེ་སྒྲུང་ཡིན་མིན་དབྱུང་དགོས་སོ།། ར གཞན་ཡང་ཤིང་
 འདྲིན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ། དཔེར་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་ཏུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་
 པ་ལ་ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་གཉིས་མ་དད་ཏུ་སྒྲུང་ངམ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་།
 དང་པོ་སྒྲུར་ན། ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་འབྲེལ་མེད་ཏུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། མ་དད་ཏུ་སྒྲུང་
 བའི་གྱིད། ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་མ་དད་ཏུ་སྒྲུང་ན་འབྲེལ་མེད་ཏུ་སྒྲུང་དགོས་པའི་གྱིད།
 འདོད་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་ཡིན་པར་མ་སྒྲུང་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྒྲུར་
 བ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་
 བར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིད། གཞན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་
 བྱར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིད། འདོད་ན། ཤིང་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་
 རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལོར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིད། འདོད་ན། ཤིང་དེ་ཤིང་
 གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྱིར་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་གྱིད། གཞན་
 ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ལེའག་ཆེན་༡༢༣
 ལས། དེ་ཡང་ཤིང་གི་བའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤིང་གྱི་དེ་ཤིང་དེ་བའི་རང་
 བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཡིན་ལ། ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོང་གྲེང་གི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྐོར་ནས་རང་བཞིན་དེས་

བར་སྣང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཅུང་གསལ་ཞིང་གསུང་ཚུལ་གཞན་ལྟ་བུར་ཞིག་འདུག་
 བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཀ་བུམ་སོགས་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་
 །ཀ་བུམ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་ལ། རྟོག་བ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་དེ་
 ཀ་བུམ་སོགས་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན། ཀ་བུམ་ཡང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་
 །ཤིང་། དངོས་པོ་དང་རྟོག་བ་ལ་དངོས་པོར་སྣང་བ་གཉིས་ཀའང་ཀ་བུམ་གྱི་སྐྱི་
 ཡིན་པར་བྱུང་བར་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུང་བའི་རྟོག་བ་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཀ་
 བུམ་སོགས་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཀ་བུམ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་གནད་ལྟག་
 ས་གང་ཡིན་དེས་པར་བཅད་དགོས་སོ། ། ༥ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ ༡༠༣ ལས།
 ཡང་ན། བྱེད་རང་གྱེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་སོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་སྤང་
 བ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་མོང་གི་སྐྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། འོ་ན། གྱེ་བྲག་པས་བདག་དང་དབང་སོ་ཡིད་གསུམ་ལ་
 སྐྱབ་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱི་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 དེ་གསུམ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་བ་དེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་དང་།
 ཡང་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱི་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན།
 ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་སྐྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ༦ ཐར་གསལ་ ༡༠༥ ལས། རྟོག་བ་ལ་ཤིང་མ་
 ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས། རྟོག་བ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་བཞིན་སོ་སོར་མི་
 སྣང་བས་ཞེས་པ་ལ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་བ་དེའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཤིང་དུ་སྣང་བ་དང་།
 ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་དུ་སྣང་བ་དང་། མདོད་ན། ཤིང་གསལ་རང་

མཚན་དང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་ཞིང་སོ་སོར་མི་
 སྒྲུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་དེ་སྒྲུང་ན། ཤིང་གསལ་ཤིང་དང་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲུང་བ་ཐལ་བ་དང་། ཤིང་གསལ་དང་ཤིང་གི་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཐལ་བ་
 སོགས་འཇུག་པར་དོགས་པས་དབྱེད་དོ། ། ༧ ཐར་གསལ་ཉ་༡༠༧ ལས། ལྷ་འབྲེལ་
 སྤྱི་ལྷོ་བཅའ་ས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བཅའ་ས་པས་ཉེས་པ་མེད་
 དོ། ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ལམས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་འེལ་ཆེན་ལས། ལྷ་བ་དང་
 རང་འབྲེལ་དུས་གཅིག་དུ་འཇུག་པ་གཅིག་གི་བཅའ་ས་པ་ཡིན་པས་སྤོན་མེད་
 ཅེས་བཤད་ལན་མིན་ཉེ། དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། ། ཞེས་པ་དང་འགལ་
 བར་དོགས་པས་དབྱེད་དོ། ། གཞན་ཡང་ཐར་གསལ་ཉ་༡༡༡ ལས། རྟོག་སྐྱོད་ལ་སྒྲུང་
 བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཉེ། སྤོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་དང་
 རྩེ་བལ་ཐ་དང་པའི་ཆ་དེ་སྤོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་ན་ཉེག་པ་ལ་སྤོན་གྱིས་
 རྩེ་བལ་པར་འཇུག་པས་དེ་སྒྲུང་མིན་པ་སྐབས་དེར་སྤོན་དུ་མི་རིགས་པར་
 གསུངས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་ཐ་དང་པའི་ཆ་དེ་སྤོན་དུ་མི་རིགས་
 ཞེས་ཁས་ལེན་དགག་པའམ་ཡང་ན་དེ་སྒྲུང་ཁས་ལེན་ན་མི་རིགས་ཞེས་མཐའ་
 གཞན་བཀག་པ་ཡིན་པས་སྤོན་མེད་སྟུང་།

བརྟུན་ལོ་ས་བརྒྱུད་བའི་སྐབས་ལྟ།

༡ གངས་ཅན་གྱི་ཐར་བ་ཚོ་བ་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཐག་གཅིག་
 གིས་ཉེས་པའི་གཞི་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དེ་རང་བཞིན་གེམ་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་

འགྲུར་གྱི་ཚོགས་སྐྱུལ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པ་
 མོལ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱུར་བྱང་གུང་མེད། རང་བཞིན་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་སྐྱུལ་བ་མི་བྱེད་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་སྲིད་རང་
 བཞིན་ལ་རྣམ་འགྲུར་གྱི་ཚོགས་སྐྱུལ་མི་སྐྱུལ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཡོད་དགོས་སོ།། ༢ བརྒྱུད་པའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྟུན་
 བ་དེའི་ཆེ་བརྟུན་དེ་ཞེན་ཡུལ་ནི་དཀར་ཟལ་བ་ལང་ཡིན་པ་དང་། བ་ལང་བཞག་
 དགོས་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལ་ཐར་གསལ་༡༡༤ ལས། དཀར་ཟལ་གཅིག་ལུ་དེའི་
 ལྟེང་ན་ལོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ལོག་
 སོགས་འདུས་པའི་གོང་ལུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་ཁྲབ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་
 ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་སྤང་གི་བརྟུན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ལོག་སོགས་
 འདུས་པའི་གོང་ལུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བརྟུན་ཞེན་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་བརྟུན་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྟུན་པའི་བརྟུན་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་
 བཞག་པ་མ་གཏོགས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མི་བཞག་པ་དང་
 མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་རྒྱན་༣༤༡ ལས། བརྟུན་གྱི་བ་ལང་དཀར་
 ཟལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྟུན་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་
 འགོ་མི་བྱེད་པའི་སྲིར། ཁྲབ་སྟེ། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གང་ལ་བརྟུན་བཏགས་པའི་
 དོན་དེ་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༤ ལས། ཚོགས་པ་བ་ལང་གི་བརྟུན་
 ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བར་དོགས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༡༤

ལས། བསྐྱུར་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་བུམ་པ་དང་
སྐྱུར་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
ལོག་རྟོག་གི་དབང་ལས་གཞི་སྤྱོད་པ་དང་སྐྱུར་ནས་རྟགས་ལས་དེས་དགོས་ན་མ་
བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་དེས་མི་
རྟག་པ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་ཟེར་དགོས་པར་སྣང་བུ་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལ་གོང་ལུ་སྐྱུར་
འགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
པ་ལ་བཞག་ཡོད་པས་གཞི་སྤྱོད་རགས་ལས་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་རགས་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་
ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་ཅུང་གོ་དཀའ་ཞིང་གཞི་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱང་འཛིན་དཀའ་
དོགས་དཔྱོད་མཛོད། ༄ བར་ཡུལ་གྱི་སྐབས་འདིར། སྐད་ཅིག་མ་དང་། ཡང་སྐྱུ་
རྣུ་བུ་ལ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་བར་སྐྱུར་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན། སྐྱུ་ལ་མི་རྟག་པ་
ཞེས་བར་སྐྱུར་བ་དེའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱིས་བུམ་པ་སོགས་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་ཆེད་
ཡིན་མེད་དང་། མིན་ན་བར་སྐྱུར་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་བ་ལང་གཅིག་ལོ་ལ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཉ་ཅང་ཁྲུབ་ཚུང་བའི་སྐྱོན་
ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བར་སྐྱུར་བ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ཡོད་
པར་གོ་ནས་ཕྱིས་སུ་སྐྱུ་དང་ཀ་བ་སོགས་མཚོང་བ་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་གོ་བུས་
པར་འདོད་མི་འདོད་དང་། འདོད་ན་བུམ་པ་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་རྗེས་སུ་དེ་མཐུན་དཔེར་
བུས་ནས་སྐྱུ་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་ཏུ་འགྱུར་ལ། མི་འདོད་ན། ཡོད་པ་ཞེས་པའི་བར་སྐྱུར་
བ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་ཡང་བར་སྐྱུར་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བར་སྐྱུར་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་ན། ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་དེ་བར་མིན་
པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། བ་ལང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་དེ་བར་ཡིན་པར་གང་གིས་སྐྱུ་བ་

སོམས་ཤིག།

རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཐལ་བ་སྐྱོད་པའི་སྐབས།

༡ ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྐྱོག་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་རྣམས་སུ་ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་
 པ་ལས་སྐྱོག་པར་རྟོགས་པ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་རོལ་
 པའི་འདོད་པ་དེ་རང་ལུགས་པ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཚེ་དེས་
 པར་ཤིང་མ་བཅད་པར་མ་དེས་ན་ཤིང་པ་འཇུག་པར་མི་དེས་པས་ཚོས་གང་ཡིན་
 ཡང་རང་འཛིན་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་འཛིན་དགོས་པར་
 གསུངས་སོ། །རྣམས་འདིར་མི་སྣུ་རྣམ་གཅོད་དང་གཞན་སྣུ་རྣམ་གཅོད་དང་
 མི་སྤྱིད་རྣམ་གཅོད་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་དེས་པར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། ༡
 ཐར་གསལ་༡༣༥ ལས། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་དེས་པའི་སྐོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་
 པར་མ་དེས་ན་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐོན་སྐོང་མི་ལུས་ལ། དངོས་སུ་དེས་
 བ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ལུགས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། དང་པོ་ནི་གཞི་དེ་ཤིང་དུ་དེས་པའི་སྐོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
 མ་དེས་ན་དེ་མ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་དེས་ན་ཤིང་མ་
 ཡིན་བཅད་པ་དེས་དགོས་ཤིང་དེ་དེས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་དེས་དགོས་སོགས་སྤྱི་རོལ་
 པས་བརྗོད་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ལྟར་དེས་ན་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་
 ཐལ་བ་ལ་སྐོན་དེ་ག་རང་ཡིན་ཟེར་དགོས་པས་སྐོན་སྐོང་མི་ལུས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བར་ཐལ། ཤིང་དེས་

པའི་སྐོས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་དེས་ན་དེ་ཤིང་དེས་ཚུལ་ལས་
 ལོགས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་
 འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་དགག་ཉོག་
 དང་སྐྱབ་ཉོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཞེས་ཟེར་
 དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྐྱབ་ཡང་། ཡང་ན་མ་ཁའ་ཡོད་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དེས་ནས་མཁའ་ཡོད་པ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དང་། ཡོད་པ་འཛིན་
 སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དང་། དེ་ཡོད་པ་ཉོགས་པའི་སྐོར་ཡིན་མིན་དང་།
 དཔེར་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་སྐོར་དེ་མི་ཉག་པ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 རྱེད་མིན་སོགས་ལས་དོགས་དཔྱོད་མཛད་དགོས་སོ།། ༣ ཐར་གསལ་༡༣༠
 ལས། ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་
 ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་
 ལུགས་ལ་མི་འབྲུག་པར་ལོག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་
 ཡིན་པ་གོང་དུ་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོས་འདི་ལའང་ཞེས་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ན་
 འདིའི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་རང་ལུགས་མིན་པར་གསལ་བ་
 ཉོགས་སོ། །འདི་ལ་གྲུས་པས་ལོ་མང་རིང་ཉགས་གསལ་གཏོང་བ་ཡིན་ཡུང་དོན་
 རོ་མ་དེ་ལོ་གཞི་ནས་ཉོགས་སོ།།

ཤིན་སྐོར་གྱི་སྐྱབས་ལྷན།

༡ ཚད་མ་གྲུར་པའི་ལུང་དོས་བཟུང་པའི་སྐྱབས་སུ། ཅུ་བར། འབྲེལ་བ་

དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུ་དོན་ནི་རྫོད་བྱེད་དག། །ཡོངས་བརྟགས་དབང་
 ཏུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་པའི་རྣམས་སུ། །བྱང་
 ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཕྱང་རོས་བཟུང་བའི་དོན་ནི་སྐྱེ་ལ། །དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། །དབྱེད་གསུམ་གྱི་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དབྱེད་གསུམ་
 གྱིས་དག་ཚུལ་ནི། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་བྱུང་བས་གསལ་
 བཤད་མི་དགོས་ལ། །རྣམས་འདིར་དོགས་པ་ཆེ་ས་གཅིག་ནི། །གོང་ཏུ་ཕྱང་རོས་
 བཟུང་བའི་རྣམས་སུ་བྱང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཕྱང་རོས་བཟུང་ནས་དེ་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་རྣམས་སུ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བཀོད་པས་བྱང་
 བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཕྱང་ལ་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པས་བྱུང་བེད་དགོས་པ་ལྟ་
 བུར་སྐྱང་ཡང་། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མ་བྱུང་བར་གསུངས་
 ཤིང་། །དེ་ཡང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ལ་སྐྱེ་རྗེ་བཞེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
 བཞེད་དེ། །རྒྱ་མཚན་ཡང་མངོན་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་
 མེད་པ་ཞིག་དགོས་པས་སྐྱེ་བྱེད་ལྟ་རྗེ་བཞེན་པ་མིན་པའི་པ་མ་གསོད་བུར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་པ་མ་གསོད་བུར་ཡིན་པ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་བྱུང་བས་དེ་བཞེན་ཏུ་སྐྱོག་ལྟར་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་
 མཚུངས་པས་སྐྱེ་རྗེ་བཞེན་པ་དགོས་པར་བཞེད་དམ་སྟུམ་ལ། །རང་སྐྱོ་འབབ་ཚོད་
 དང་ཅུང་བདེ་བར་ལྟ་བུར་སྐྱང་། །ཡིན་ན་ཡང་ད་ཏུང་དབྱེད་པར་བྱའོ།། ༡ རྣམས་
 འདིར་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དག་པའི་རྟགས་ལས་ཤིན་ཏོག་རྟོགས་ཀུས་པ་ཡོངས་
 གྲགས་ཡིན་ཀྱང་། །དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་དེ་སྐྱེན་པ་ལས་ཡོངས་སྐྱོད་
 འབྱུང་བ་དང་། །རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་ལས་བདེ་འགྲོའི་གོང་འཕང་ཐོབ་པར་

གསུངས་པ་སྤྱི་ཙམ་པ་ལས་དོན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཅུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་
 གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱད་ཀྱི་ལིན་སྐོག་གི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་དང་།
 དཔེར་ན། དམ་བཅད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་མཚའི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ལུས་རྟེན་ལྟ་བུ་
 རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གཅིག་གང་ན་ཡོད། དེ་མ་ཟད་མངོ་
 དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལུགས་བསྟན་གང་ཡང་མིན་པའི་གང་ཟག་ནི་
 དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱི་འདྲིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་དག་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ས་མེད་ཅིང་། དངོས་སྟོབས་
 གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་གང་
 གིས་འདོག་སོམས་དང་། དཔེར་ན། འདྲིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་མིག་དང་
 ཡིད་ལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྟན་བྱའི་དོན་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་སྤུས་ཀྱང་སྦྱབ་མི་ཅུས་ལ། དེའི་བསྟན་བྱའི་དོན་མིན་པ་ཞིག་
 རྟོགས་པའི་དོན་དུ་དེ་འབྲའི་ལུང་དེ་ཚོས་ཅན། ཞེས་སོགས་བཞོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་
 བན་ཚོགས་མེད་དོ། ། ༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༧༤ ལས། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆེག་
 ལིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདྲིའི་ལུལ་ལིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་
 ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་
 སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སྦྱ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟོགས་ལས་རྟོགས་ཅུས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་གང་ཡིན་དང་། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་
 པའི་གསུང་དང་མི་སྦྱ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟོགས་ལས་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པ་རྟོགས་སུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་འབྲའི་གང་ཟག་དེས་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་
 སྟོན་པའི་གསུང་དང་མི་སྦྱ་བར་མཚུངས་པར་རྟོགས་ན་དེ་མི་སྦྱ་བར་རྟོགས་དགོས་

བས་ཕྱོགས་ཚོས་བྱུ་བ་ན་བརྒྱབ་བྱ་བྱུ་བ་དགོས་བས་སོ། །དེས་ན། འོག་ཏུ་ཡང་།
རྣམ་འགྲེལ་མངོན་བས་ཚུལ་གཞན་དུ་མངོན་ཅེས་བའི་ཚུལ་གཞན་གང་ཡིན་དང་།
ཡང་ན། འདི་ནི་དཔེ་རྟགས་སུ་བཤོད་བ་ཡིན་གྱི། ཅ་བའི་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བའི་
དོན་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དབྱུང་རྒྱུར་སྒྲུང་། ། རྣམས་འདིར་ཤིན་ཏོག་གི་དོན་
དང་། ཤིན་ཏོག་ལ་གང་ཟག་མ་ཡིན་བས་བྱུ་བ་མ་བྱུ་བ་དང་། དཔེར་ན། ལུ་མ་བ་ལྟ་
བུ་ཡང་ཤིན་ཏོག་ཡིན་བ་ཡོད་མེད་དང་། མི་ག་གི་དབང་པོ་ཤིན་ཏོག་ཡིན་བར་
དབྱུ་མའི་སྐྱི་དོན་ལས་གསུངས་ན་དེ་དང་འདི་མཚུངས་མི་མཚུངས་སོགས་དབྱུང་
བྱུར་སྒྲུང་དོ། །

དེ་ཞིག་བྱུ་བ་སོ། །

མེར་བྱེས་བྱ་བུ་ལ་འཇམ་དབལ་སྐོ་ཤེས་གྱིས། ༡༠༠༥ མེའི་རྒྱ་བ་༤ ཚེས་
༡ ལས་ཚེས་༡༩ བར་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་དོན་ལ་འཛིན་གྲོགས་
གཅིག་པ་ཁ་ཤས་དང་མཉམ་དུ་བསྐོ་སྐྱེད་བྱེད་སྐབས་སུ་རང་སྐོར་གང་ཤར་
རྣམས་སོ་འགོད་བྱས་བ་ཡིན།

ནུབ་འབྲེལ་ཡི་ཏུ་དང་པོ་འི་སྐབས་ལྷན་དོན་ལ་སློབ་འགའ་ཞིག

དེ་ཡང་ལ་ན་དེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཤོག་གངས་ལྷོ་ཨང་གངས་བཀོད་རྒྱ་ཡིན།

ཤོག་གངས་ ༤ དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་
 ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མཛད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།
 སྡེ་བདུན་ནི། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དང་། འབྲིང་གི་བསྟན་
 བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དང་། ལྷོ་ལྷོ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་འབྲེལ་སྐབས་ཉེ། གཙོ་བོ་
 ལུས་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་བཅོས་གསུམ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པ། འབྲེལ་བ་
 བཏག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྐབས་པ། ཚོད་པའི་འབྲེལ་བ་སྡེ་འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་
 བསྟན་བཅོས་བཞི་པོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ཡང་ལྷོ་ལྷོ་ཆེན་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ༤
 དེའི་རྗེས་གཙོ་བོར་གྲུང་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ལས་
 འཕྲོས་ཉེ། རྟོགས་དཀའ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་སྐབས་ཀྱི་
 རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྡེ་ལས་ཉིད་ལས་འཕྲོས་ཉེ། འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་དོན་
 དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པར་བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་བཏག་པ་དང་། མཛོན་སུམ་ལེའུ་སྐབས་སུ་
 གཟུགས་སོགས་རྣམ་འབྲེལ་ཏུ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ། རྟོགས་པ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱང་བ་

རང་གི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་རྒྱལ་འགོད་པའི་ལུལ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འཐད་ཅེས་སྒྲུ་བའི་སྐྱོན་ག་བསལ་ཉེ། རྒྱལ་མཁན་གཤམ་པ་ལས་རྣམས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་སོགས་མེད་ཀྱང་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ལས་རྒྱལ་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་འཐད་པའི་རྒྱལ་སྐྱོན་པ་རྒྱལ་གཞན་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམས་ལས་འཕྲོས་ཉེ། རྒྱལ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་རྒྱལ་གི་ལས་སྐྱོད་ས་སྐྱོན་པའི་སྒྲ་ཚོལ་དང་ཕྱི་ཚོལ་དང་དབང་སོ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་ཚོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་དང་། ཚོད་པའི་རོ་སོ་སུན་འབྲིན་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པ་དང་། དེའི་སོལ་ས་ལྷག་ཚོད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཚོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་མཛད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་སྐོར་ལས་དོགས་པ་འགའ་ཞིག

འོག་གངས་༡༣༩ བ། གང་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་
འཚམ་པ་གང་དག ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་དང་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་
བའི་སྐབས་སུ། ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་ན། ཞེས་པ་དེ་ཁ་ཅིག་
དང་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ཤིང་། ཁས་ལེན་དེ་ཁ་ཅིག་གིས་
ཁས་ལེན་པ་དཀའ་སྟེ་ཁ་ཅིག་དེས་ཐ་སྙད་བའི་ཚད་མ་རྟག་པ་མེད་དོན་དམ་པའི་
ཚད་མ་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལྡངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཡང་དགྲ།

འོག་གངས་༡༣༠ བ། ཡང་ན། ལྷ་དབང་སློབ་ལོ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་རྟེན་པ་
དེ་ཉིད་སྐྱ་མའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་གསུངས་པས་སྦྱར་ཚུལ་དང་། རྟེན་པ་དེ་ཉིད་
ཞེས་པའི་དོན་ལ་དགྲ།

འོག་གངས་༡༣༡ བ། དུང་སྐྱ་འབྲས་བུར་སྐྱབ་པ་ལ། ཚོལ་བྱུང་རྟགས་
སུ་བཞོད་པའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་ལ་ཚོལ་བ་ལས་སྦྱར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་
བཞོད་ན་མ་དེས། ཞེས་འབྱུང་བས་སྦྱར་ཡོད་དང་། སྦྱར་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་
ཡིན་དགྲ་དགོས་ཏེ། ཚོལ་བའི་སྦྱར་མེད་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྟགས་མ་བྱུབ་ཀྱི་ལན་གནང་འདུག་པས་སོ། །

འོག་གངས་༡༣༢ བ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ལ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟགས་རོས་བརྒྱུད་ནས། རྟགས་ལ་བསལ་བས་ཁྱབ་པ་
མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་རང་གི་རྒྱ་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་སྟོབས་སྒྲན་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་བྱུབ་

ཚུལ་རིམ་ལྡན་ཡིན། དེ་ལ་ཐ་མཐའ་བའི་ཕྱི་ལོ་ཚོས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་འོ་ན། ཐ་མཐའ་
བའི་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་འབངས་འབྲས་སོགས་ཡོད་པ་
རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་དག་
གི་རྒྱུན་དང་རིགས་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་འགྲོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན་
ལན་གང་ཡིན་བཟླ། འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན། རང་
གི་རྒྱུ་རི་རིགས་ལ་གཞོན་ཟེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན། རང་གི་རྒྱུན་ཟད་
པའི་རིགས་ཡོད་པས་འབྲེལ་བ་རྟོགས་ན། ཐལ་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་
པར་རྩ་བུ་མཚོང་བས་དབྱུང་བར་བྱ།

ཤོག་གྲངས་ ༣༣༩ ལ། ཚོང་བ་ལ་ཚོང་ཚོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་བར་བཏགས་
པ་ཅམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན་
དབྱུང་དགོས།

ཤོག་གྲངས་ ༣༣༥ ལ། ཉགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
བདེན་པའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལོག་སྤྲོགས་ཞེན་
པའི་སྟོང་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་རྩ་བུར་གསུངས་འདུག་པ་ལ་དབྱུང་དགོས་ཏེ།
སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གང་ཟག་རང་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་
ཟེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་མི་དགོས་ལ་གཞན་དུ་ཀུན་
བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཨེ་ཡོད། མ་ཟད་རྩ་བའི་ཉགས་འགོད་
སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་དེའི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་པོ་དང་

བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་སྣམ་
 ཡང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ལ་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་སྦྱབ་ཞེ་བྱུང་།
 གཞན་ཡང་། ཉགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་སྤྱི་
 བཞག་ན། དེ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་དུ་ཕྱང་པོ་
 དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་
 དེ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་དང་དོ་པོ་གཅིག་མིན་
 པར་ཐལ་བ་ལས་དོ་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥ བ། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་ཉགས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་
 ཅན་དུ་བརྒྱང་བའི་ཉགས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། རང་ལུགས་ཡིག་ཆར་ལྟར་
 བ། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་བའི་ཉགས་ཡོད་ཀྱང་ཉགས་ཡང་དག་ལ་
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཉགས་
 འདིའི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལོག་ཏུ་
 འགོད། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཡང་སྦྱོན་པོ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་
 འུའི་བདག་གི་སྐྱ་དོན་ཚོས་ཅན་ཡིན་པོ་ཞེས་ཟེར་བས་མི་དེ་ལྟ་འུའི་བདག་གི་སྐྱ་
 དོན་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཚང་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། འདི་ལྟར་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཚོས་ཅན་དེ་དང་མེད་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་
 གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ལ་དབྱེད་ན། ཉགས་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པས་
 མ་ཁྲུབ་ཞེས་སྦྱིས་ན་བདེ་བ་སྣམ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ།

ཕོག་གངས་ ༣༣༥ བ། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱུང་གྲེད་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་
སྐབས་སུ་གང་གཞོན་གྲེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གཞོན་གྲེད་
མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱུང་གྲེད་བསྟན་པ་ལ། རོ་ན། ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བའི་
ཉན་ཚོས་མཚོང་ལས་བར་ཆད་མེད་ལས་ཚོས་ཅན། རང་གི་རིགས་ལ་གཞོན་གྲེད་
མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཉགས་
དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རོ་སོ་འགྲུར་རུང་རུ་ཐལ་སོ། ལམ་ལྟར་དག་གིས།
སྐབས་མེད་ལྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པས་སྐྱོན་མེད་གསུངས་
ཡང་། དེ་ལྟར་ན། ཉགས་འདི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱུང་གྲེད་མིན་པར་འགྲུར་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་
སྐྱུང་མི་ཉུས་པས་སོ། །སྐབས་ཡང་དབྱེད།

རྣམ་འབྲེལ་ཡི་ཏུ་གཉིས་པའི་དོགས་གཞན་འགའ་ཞིག

སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། བསྟན་པ་སྟོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་ཚུལ་
དང་། དེ་ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པ་སྟོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་
སྟོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡོད་མེད་དང་། རྟོགས་མེད་ན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་
ཚུལ་སོགས་ལ་ཆེས་དབྱེད་དགོས་ཀྱང་། དབྱེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཀའ་ཞིང་།
གཞན་ཡང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་སྟོན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཞིག་ད་ལྟར་མ་ཉེད།

ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། ལུགས་འབྲུང་གི་རྟོགས་དང་ལུགས་སྟོན་གི་
རྟོགས་དེ་ཚོ་རྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་། མིན་ན་རྟེན་ཆེན་ལས་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་འགའ་ལ། ཡིན་ན་སྟོགས་ཚོས་སོགས་རི་ལྟར་སྐྱབ་དབྱེད་དཀའ་
བར་འདུག དེ་ཡང་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀ་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་མིན་པར་
རྟེན་ཆེན་ལས་གསུངས། ད་དུང་དག་བཅོམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱས་
རྟོགས་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་དང་། ལམ་ཁྲུགས་གི་གང་ཟག་དེ་དང་དེ་
རྟོགས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་དགོས་བྱས་ན། ལྷིང་མི་སྟོན་
པའི་རྟོགས་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྲུང་ཞིང་། དཔེར་ན། མཐོང་ལམ་པ་རྟོགས་
ན་མཐོང་ལམ་རྟོགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཅུང་ཁག་འདུག མིན་ན་མཐོང་ལམ་པ་
རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཉེད་དཀའ་བར་སེམས།

ཡང་། འབྲས་མཚོངས་ཀྱི་སྟོན་ཚོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་དོན་བཤད་ཚུལ་
གཉིས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་དབྲེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ད་དུང་ཡིག་ཆ་གཞན་

དུ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དབྱེ་བ་
མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དབྱུང་དགོས་སོ། །

ལྗོན་གྱི་རྒྱ་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ནི། ཅ་པར། ཉག་ཏུ་དེ་ཡིས་རྗེས་
འཇུག་གིར། །གང་ཞིག་ཡོད་པས་པན་འདོགས་སྟེ། །ཅེས་པའི་དོན་ལྟར། ལྗོན་
ལ་འབྲས་བུ་ཉག་ཏུ་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ལྗོན་དེ་ཡོད་ཅེས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་པན་
སྟེང་གི་དོ་ཚོར་གྲུབ་པ་ཞིག་དང་། མདོར་ན། ལྗོན་འབྲས་འཁོར་ལོ་སྣང་མིན་པར་
འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྗོན་དེས་པར་ཚང་དགོས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་སྣམ་ཡང་དབྱུང་། ལྟེང་གི་མ་དེ་ལྟེང་གི་
ལྗོན་གྱི་རྒྱ་ཁྱུང་པར་ཅན་མིན་ནམ་སོགས་དོགས་པ་དབྱུང་ལྗོན་ཡོད་ཅིང་། ལྗོན་
གང་ཡིན་ཡང་ལྗོན་གྱི་རྒྱ་ཁྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་ལྟུང་མ་ལྟུང་སོགས་ལ་
དབྱུང་།

མར་མེད་འོད་དེ་མར་མེད་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
སྦྱིར་ཉེར་འབྲས་ལ་ངོ་མོ་འགྲོ་བུང་ཞིག་དགོས་དང་མི་དགོས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་
བཅད་གཙོད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
གཞུང་འདི་སྣང་ན་ཉེར་ལེན་མིན་པ་རང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསལ་པོ་ཡིན།

གྲུབ་ཐོབ་གནས་པའི་ཉེན་ཞིག་སྦྱིར་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་གང་བཞག་པ་
དང་། སྦྱིང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་འདིག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ལྟུང་པར་བཞག་པ་
བདེན་པར་སྣང་། ལུ་སྦོད་དེ་ལུ་འེ་ཉེན་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་དེའི་
བདག་སྐྱེན་ལྟེང་པར་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། ལྗོན་གྱི་རྒྱ་ཁྱུང་པར་ཅན་

ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བོ་སྣང་ཡང་། ཚུ་དེའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བྱུང་བར་ཅན་དགོས་
པར་ཐལ་བ་གཏོང་བ་ལ་ལན་དགོས་སོ། །

རྣམ་འགྲེལ་མི་དྲུ་གསུམ་པའི་དོན་གསལ་གནས་འགའ་ཞིག

༡ གཞུལ་བྱ་གཉིས་སྲིད་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཅ་བའི་
རྟགས་དང་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། འགའ་ཞིག་གིས།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་དེས་ཏེ། གཞུལ་བྱ་ལ་
རང་མཚན་དང་སྲིད་མཚན་གཉིས་སུ་དེས་པའི་སྲིད། ཞེས་འགོད་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་
ཐར་གསལ་སྣང་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ལོ། །དེ་ལ་རྟགས་དེའི་རྟགས་
ཚོས་དོན་གསུམ་ཚད་མས་དེས་པའི་ཆེ་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་དེས་པར་
གྲུབ་ཐེན་པས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་མིན་པར་འདོད་
དགོས་ལ། འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མེད་པར་
འདོད་ན། ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྐོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་
དོ། །

༢ ཐར་གསལ་པ་ལ། སྐྱ་འདོན་མངོན་སུམ་དུ་དེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ།
དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དབག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྲིད་པས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཙོད་རུས་པས་སེལ་ཏེ།
ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་
དང་། ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་སོགས་ཚོས་ཅན་བྱས་ན་བྱུང་བ་མེད་
པར་སྐྱབ་རུས་པས་ལན་འདེབས་གང་ཡིན་དཔྱད་དོ། །

༣ ཡང་ཐར་གསལ་༤ ལས། འདྲིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་བྱུབ་མ་བྱུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐྱུན་མོང་བཅོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། འོ་ན་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྐྱུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེའི་སྱིད། འདོད་ན། ཐར་གསལ་༥ ལས། གཙོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་འགལ་བར་དོགས་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་ལ་སྤར་ན་མདོ་སྡེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྱིར་ཏེ། ཐར་གསལ་༤ ལས། ཚིག་རྒྱར་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད། འདི་ལ་ཞིབ་ཚ་ཚད་ལྡན་ཞིག་དགོས་སོ། །

༤ ཡང་ཐར་གསལ་༧ ལས། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྤྱར་སྤྱང་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྱིད། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྒྱབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱབ་པ་ཡོད་ན། རྩ་བ་ལས། མར་མེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྱིད། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། མར་མེའི་ཅེ་མོ་ཁ་སྐྱོར་བ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་གཟུང་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༥ ཐར་གསལ་༨ ལས། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྐོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྐོའི་འགྲེལ་བ་ལ་སྤྱར་དུ་རུང་བ་

ཚམ་སྐྱུར་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། རིགས་པ་བརྒྱད་ནི་ཚད་མ་ལེགས་བཤད་ཏུ་
གསལ་ལ། ཐར་གསལ་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་བརྒྱད་པ་མ་གཏོགས་པ་རི་བཞིན་ཏུ་
སྐྱུར་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པ་བརྒྱད་པ་འདི་ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད་ལས་དོན་བསྐྱུར་
བྱས་སོ། །

༦ ཐར་གསལ་༣༦ ལས། ཡང་རྗེས་དབག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་
འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་དེས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། རིགས་གཉེར་གྱི་རྗེས་འགྲང་ཁག་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་སྐྱུར་སོ་
བདག་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གི་དངོས་གཞལ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་དེ།
གཞི་སྐྱབ་ན་རང་མཚན་གྱི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་ན་
ཉེར་ལེན་གྱི་སྐྱུར་སོ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདོད་ན། རྟགས་དེས་ཀྱང་
དངོས་སུ་བསྐྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྟགས་དེ་སྐྱུར་རྟགས་ཡིན་པ་ཐལ་བ་
དང་། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ་བ་འགྱུར་བའོ། །

༧ འདིར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས། ཞེས་སོགས་ལོར་བྱ་སློབ་མེད་
འོད་དག་ལས། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲུལ་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུལ་ཚུལ་
གཉིས་བྱང་བར་སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལོག་
པའི་ཤེས་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་དང་འགྱུར་བ་ཤས་ཆེ་བའི་རྩ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་རྣམས་འདྲིན་དང་སྐྱེ་མི་རྣམས་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དབག་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ལོར་བྱ་སློབ་པའི་དོན་གྱེད་
པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་དཔེ་དོན་སྐྱུར་བ་ཅུང་དགའ་བས་དབྱུང་དོ། །

༨ ཐར་གསལ་༣༧ ལས། ཚོས་དེ་ལ་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་

ལ་མངོན་སྲུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པ་དང་། ཚོས་དེ་ལ་རྗེས་དབུག་ཚད་མ་ཡིན་ན་
 ཚོས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་གསལ་བ་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་ན། ཚད་
 མ་དེས་གཞལ་ན་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབུག་དེས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་
 ཁྲུད་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས་པ་དང་། མདོ་སེམས་རང་ལུགས་ལ་མ་རྟོགས་
 པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་སྣང་ཡང་དབྱེད་ལ། ཚོས་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ལས་
 རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་རྟོག་པ་མིན་
 པའི་ཞིབ་ཆ་བུས་ན་མེགས་སམ་སྣང་། དོན་སྤྱི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་དོན་སྤྱི་
 ཡང་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དོན་མེད་ཅིག་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཉེས་པ་འབྱུང་བར་དོགས་སོ། །

༤ གཞུང་འདིར་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་།
 རྟགས་ཅན་རྗེས་དབུག་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྟོན་པར་སྒྲུབ་པས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་སྐོ་
 རྟགས་འཛིན་ཏུ་མ་བསྐྱུས་ན། རྗེས་དབུག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་བྱེད་ལྟར་
 ལྟར་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དེས་པའི་སྐོ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་
 པའི་ཆེད་གི་རྩིས་གཞན་ཡང་མི་སྒྲུབ་པའི་ལྷིང་། ཞེས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་དཀའ་བར་
 ལྟར་ལ། སྐྱིར་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། རྗེས་དབུག་དེ་ཉིད་སྤྱིའི་སྐྱོད་ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་
 དེ་ལ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བར་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱབས་སུ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དབུག་དེ་
 རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་རྟགས་ཏུ་བ་ལྟ་བུ་
 ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་རྒྱ་མེ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་མཐར་སྐྱབས་ན་ཏུ་ལྟན་གྱི་ལ་
 ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་ལ། ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རྩིས་གྱི་

ལྷུ་མཚན་གསུངས་སྐབས་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་སློབ་སློབ་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་ཞེས་
 འོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཚན་པའི་ཚིག་གི་གོ་བ་དེ་ག་ཁག་པོ་བྱང་པོར་ཡང་། ལྷུ་རྒྱུ་
 འབྲེལ་བ་དེས་པའི་སློབ་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་གི་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་གང་ཏུང་
 དེས་པའི་སློབ་ནང་ཏུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་དེས་པའི་སློབ་ཉལ་པའི་འདྲི་
 སེམས་སུ་མ་བསྐྱུས་ན་ཉལ་པ་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་
 ལྷུ་བ་ལྷུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཏུ་འབྱུང་ཉེ། ཉལ་པ་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་སླེ་བ་ལྷུ་བ་པའི་ལྷུ་འི་
 གཙོ་པོ་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་སློབ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་སློབ་མེད་ན་
 ལྷུ་མི་བྱས་ཤིང་། ཚོལ་པའི་དོར་ཚུལ་གསུམ་གྱུ་བ་ན་མི་དགོས་ཀྱང་སླེ་བ་ཡིན་ལ།
 རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་གི་བྱུང་བའི་སྐབས་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་
 འདྲིན་ལ་མ་བཞག་ན་ཉལ་པ་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་ཉལ་པ་འདྲིན་ལ་འབྲེལ་བར་སྐབས་
 མི་བྱས་པའི་ལྷུ་རྒྱུ་དེ། དཔེར་ན། ཚོགས་ཚོས་འཇམ་པའི་སློབ་ཅམ་ཉལ་པ་འདྲིན་
 སེམས་ལ་བཞག་ན་དེ་ཅམ་ལྱིས་ཉལ་པ་ཅན་རྗེས་དཔག་སླེད་པར་ལྷུ་བ་མི་བྱས་
 པའི་ལྷུ་རྒྱུ་ཉན་ལྷུ་ཉལ་ལྱིས་སྐྱ་མི་ཉལ་པར་སྐབས་བ་ལྷུ་བྱས་མཚོན་བྱས་པའི་
 ལྷུ་རྒྱུ་

ལྷུ་བས་འདིར་ཉལ་པ་འདྲིན་སེམས་ལ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཐད་མཁས་གྲུབ་
 རྗེས་ཚད་མ་མེད་པ་དང་དེ་ལ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 པས་ཤེས་ལ། འོན་ཀྱང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འབྲེལ་བ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་
 ཉལ་པ་འདྲིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་འགའ་བ་མེད་པར་གསུངས་པས་ཚད་མ་བཞེད་
 དོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་ཞེས་པ་རྗེས་བྱུང་འཇམ་པའི་ཚད་མ་རང་
 ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སློབ་ཀྱི་བྱུང་འཇམ་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཡོད་མེད་དཔུང་དགོས་

སོ། །

༡༠ ཅུ་བ་ལས། དེ་ནི་འིན་རྟུ་ཚོངས་དོན་དེ། །གཞག་རྩི་མོ་བར་ལྷགས་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཐར་གསལ་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
ཀྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་ཚོལ་བ་འིན་རྟུ་ཚོངས་པ་ཞིག་ལ་བཞོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཚོལ་བ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ལ་དོན་དེས་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་
དགོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དཔེར་ན། རང་
རྒྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དེ་བཞོད་པའི་
ཕྱི་ཚོལ་དབང་རྒྱལ་ལ་བཞོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་རྣམས་ནི་གཅིག་དང་དུ་མའི་དོ་མོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དབང་
རྣམས་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་རྟགས་ཉེ་
མཚོན་བརྗོད་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཅི་ཕྱིར་མི་འགལ་སོམས་འེག།

༡༡ ཐར་གསལ་༤༩ ལས། །ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འདོན་པའི་དབང་
པོའི་མདོན་སྐྱམ་ཚད་མ་ཚོས་ཅན། སྐྱི་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་བྱུབ་པ་ཡིན་ཉེ།
སྐྱིའི་རྟེན་ཁ་དོག་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྲས་པའི་སྐོ་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་
མ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་༥༠ ལས།
འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བསྟོན་པར་མེད་པར་གྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་མར་
མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྲུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མདོན་སྐྱམ་གྱིས་རྟོགས་
བུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དང་། མར་མེ་
སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མདོན་སྐྱམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལུལ་མི་རྟག་པ་
རགས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར་སྐྱང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཞི་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མི་

རྟལ་པ་དང་སྐྱུར་ན་རྟལ་པའི་མི་རྟལ་པ་ཡིན་པར་ལེན་དང་མོར་གསུངས་པས།
 དེས་རྟལ་པའི་མི་རྟལ་པར་འཛོག་དགོས་པར་ལྟར་སྐྱུར་དོ། །དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྡེ་བརྒྱན་རྒྱན་༥༦ ལས། འོ་ན་སྐྱེ་ལ་རྒྱན་མེད་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་
 སྐྱད་ཅིག་དུ་མ་ཆ་ཤས་སུ་ལྟན་པའི་རྒྱན་ཡང་མ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྫོང་དུས་
 ལྷན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་འདུས་བྱས་པར་ཞིག་རྫོང་རྒྱན་མ་
 ཡིན་པའི་སྡེར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡོངས་འཛོལ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེས་བྱ་ལས། སྐྱ་
 ལ་རྒྱན་མེད་ན་སྐྱ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། སོར་སྡེས་
 གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཏོང་གནང་མཛད་འདུག་པའི་
 དགོངས་པ་འདྲ་སྟུམ་ལ། དེ་ལ་སྡེ་བརྒྱན་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱིར་སྐྱ་དེ་རྒྱན་
 མིན་ན་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱང་ཡང་། དོན་ལ་སྐྱ་དེ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་སྤྱི་དུ་མ་ཆོགས་པའི་
 དངོས་པོ་མིན་ན་ཞེས་དང་། རྒྱན་མེད་ན་ཐལ་བ་གཏོང་བ་ཡིན་སྐབས་དོན་ལས་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་གྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་དོགས་ལ།
 རྟལ་པའི་མི་རྟལ་པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་ལ་སྐྱ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་
 དང་། ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་རྟལ་པའི་མི་རྟལ་པར་
 བཞེད་པ་ཡོད་པར་གོ་བས་དབྱུད་དགོས་པ་ཞིག་གོ། །

༡༣ མངོན་སུམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འགྱུར། །ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མིང་བརྟེན་ཅན། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་
 པའི་དོན་དང་། སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཞོ་རང་ཉམས་སྤོང་གི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་བམ་

གཞན་ཞིག་གི་བྱ་བ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་རང་རིག་མངོན་
སྤམ་གྱིས་བྱ་བ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཀུན་གྱི་ནུས་ཉེག་མིང་བརྟེན་ཅན་སོགས་རང་
རིག་གིས་བྱ་བ་པའི་སྲིར་ཞེས་བཞོན་པས་གོ་ཁག་པོ་བྱུང་སོང་། དེ་ཡང་མངོན་
སྤམ་ཉེག་བྲམ་ཡིན་པར་རང་རིག་གིས་བྱ་བ་སྟེ། ཉེག་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ལུལ་
ཏུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་རང་རིག་གིས་བྱ་བ་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་
པས་དེ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡོད་དང་གཞུང་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་ཏུ་གཟིགས་དགོས།
སྐྱིར་མངོན་སྤམ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བ་རང་སྲོང་རང་རིག་གིས་ཉེགས་དགོས་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་དུ་བཞོན་ཟེན་ལ་ད་དུང་ཡང་དབྱད།

༡༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༥༦ ལས། འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་
མཚན་བདེ་ལུལ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱིར་རང་མཚན་བདེ་
དངོས་ལུལ་དང་ཉེག་པའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་
ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བུམ་འཛིན་ཉེག་པའི་
དངོས་ལུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལ། སྡེ་བདུན་༣༤༠ རྒྱན་ལས། འོན་ཀྱང་
རང་མཚན་སྐྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེག་པའི་སྣང་ལུལ་དུ་ཐལ་བའི་
སྐྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་ཡིན་ན་སྐྱས་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱས་པས་ཁྲུམ། དངོས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུམ་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱས་དངོས་སུ་
བརྗོད་ན་སྐྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དགོས་ན།
ཉེག་པས་དངོས་སུ་ཉེགས་ན་ཉེག་པའི་དངོས་ལུལ་ཡིན་པས་ཁྲུམ་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། ཉེག་པས་དངོས་སུ་ཉེགས་ན་ཉེག་པའི་སྣང་ལུལ་ཡིན་པས་ཁྲུམ་
པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་པ་དང་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་

གང་བདེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༡༣ ཅ་བ་ལས། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ཅེས་སོགས་གྲིས་
 ལྷན་པོ་དག་མཚོར་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གསུངས་ལ། རྒྱ་མཚོན་དེ་
 ཡང་ལྷན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གཞི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་
 ཞེན་པའམ། གཅིག་ཅར་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚོན་མིན་པར་འདོད་དགོས་སྐྱམ་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་འབགས་པ་ཚོས་ཅན། མགལ་མའི་སྤྱར་ཏུ་འཁོར་བ་གཅིག་ཅར་ཏུ་
 ཞེན་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་འཇུག་པ་སྤྱར་པའི་སྤྱིར་རྟགས་བཞོད་པ་ལ་ཁྲབ་པ་
 མེད་པ་སྟ་བུ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་རྣམ་
 འགྲེལ་ཏུ་བཀག་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་
 ཏུ་བཀག་པར་ཡིག་ཆར་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་དེའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་ཀྱང་དེའི་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དམ་འདོད་ན། འདོད་
 བ། ཅིག་ཅར་ཏུ་འམ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་ན། འུམ་པ་སྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཚོས་ཅན། འུམ་པ་
 སྟ་བུ་གཉིས་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཁ་མེད་གི་
 འུམ་པ་དང་དེ་རིང་གི་འུམ་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྟག་འཛིན་རྣམ་
 རྒྱུས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན། ལྷན་པས་འདིར་མཁས་སྤྱབ་རིན་པོ་ཆེས་འཇུག་པ་
 སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བཀག་ཅེས་པ་མངོན་སུམ་གྲིས་ཅིག་
 ཅར་མཚོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བཀག་ཀྱང་སྤྱིར་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་
 བཀག་ཅེས་གསུངས་ལ། འཇུག་པའི་ཤིང་ག་ཆེན་༡༩༦ ལས། རང་རིག་སྤྱབ་
 མཁན་དེ་གཉིས་གྲིས་འཇུག་པ་སྤྱར་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཡང་

རྣམ་འབྲེལ་དུ་བཀག་བས་ན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་
 གཞུང་གང་ལས་བཀག་བ་དང་། རི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་སོགས་ལ་དབྱེད་བ་གལ་ཆེ་
 ཞིང་། འཇུག་བ་སྐྱར་སྒྲིབ་སོ་དག །ཅེས་པའི་གཞུང་དེས་སྤྱི་ལོལ་བ་མཚོང་
 འོག་འཇུག་བ་སྐྱར་བ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་བ་ཞི་འཇུག་བ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚོན་
 གྱི་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་ལ་གཞན་ལ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སམ་གལ་
 སྲིད་འཇུག་བ་སྐྱར་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ས་ར་ར་ས་ཞེས་
 གཉིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་བར་ཐལ། འདོད་ན་རོ་མཚོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་གོ་བར་
 ཐལ་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་དབྱེད་དོ། །

༡༥ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༤༠ ལས། ལྷན་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་
 མཛེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྐྱ་
 འཛིན་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་བ་གང་དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བ་དུ་མ་
 ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་སྐྱ་འཛིན་མ་སྐྱེས་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱི་
 དོན་དང་། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །བྱས་མེད་
 དོན་གཞན་མི་འཛིན་སྤྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་འདྲ་བར་སྤྱང་ཞིང་། འདི་ལ་དོགས་པ་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཟེ། གཞུང་ལོག་མ་མང་པོ་ལས། ལྷང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡོད་པ་དང་།
 མཚོན་གཞི་སོགས་ཀྱང་གསལ་བར་བཞག་ལ། དོན་འདི་ལྟར་ན། ཡིད་གཟུགས་
 མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་མེད་ན། ལྷང་ལ་མ་
 ངེས་པའི་སློའི་མཚོན་གཞི་རྙེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་སེམས་ལ། མེད་ཟེར་ནའང་འཐད་
 བར་མ་མཚོང་སྟེ། སློ་གོས་ཆེན་པོས་མཚོང་ཉིད་ནས། །རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ངེས་
 བར་བྱེད། །ཅེས་པས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་མེད་པར་

གསུངས་ལ། རྒྱུར་སྐྱུང་ལ་མ་དེས་པའི་སྐོ་མེད་ན། འབགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་
 པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་དམིགས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་འཛོག་ཚུལ་ལ་དེས་
 པར་བསམ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་སྡེ་བདེན་རྒྱན་ཉ་ལྟེ ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་
 གཞན་ཆགས་པ་ཡིས། །བྱས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། །ཅེས་པས་ན། དེའི་
 ཚེ་ཡིད་གཟུགས་མངོས་ལ་སྣལ་པར་ཆགས་པའི་གོགས་ཀྱས་ནས་སྐྱ་ཉེ་བར་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་གྱི། །ཞེས་དང་། ཡང་སྡེ་བདེན་
 རྒྱན་ཉ་ལྟེ ལས། དོན་གྱང་མངོན་སྲུང་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་པས་
 འབྲེལ་གྱང་། །ཞེས་དང་། རྒྱུར་ཉན་ཤེས་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་གྱང་འབྲེལ་ཤོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཚེས་སྐོ་ལ་སྐྱུང་ལ་མ་དེས་པའི་སྐོ་མེད་པར་བཤད་དམ་དཔུད་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་
 ལ་སྐྱུང་ལ་མ་དེས་པའི་སྐོ་བཞག་པའི་ཚུལ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༥ ར་བ་ལས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཚོང་བ་མེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་
 ལ་རིགས་པ་ཅན་པས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་ཁས་སྐྱུངས་པ་ལ་གཟུགས་
 འཛིན་སྐོང་བྱེད་མེད་པར་ཐམ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་སྐོང་
 བྱེད་ཡོད་ན་འདི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པའི་སྐྱུང་ལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་
 རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཞག་པས་རང་སྣལ་ལ་
 རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡོད་
 པར་ཐམ། ཡིག་ཚར་ལས་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བདེན་འཛིན་གཉིས་གཅིག་
 ཅར་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གྲུབ་མཐའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ལས་

གཞན་ལན་ཁག་པོ་ཡིན་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་མེད་རང་རྒྱད་བའི་ལུགས་
ལ་ཡོད་ཟེར་བའི་ལན་གྱི་ཞེས་ཆ་ལྷངས་ལྷང་ཡོད་པ་ཞིག་ཉིད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
རྣམ་འགྲེལ་མ་ཟད་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་
རྟོག་པ་རྗེས་སྐྱོད་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་ན་གང་ཟག་རྒྱད་མ་དང་དུ་འབྱུང་
བའི་སྟོན་སྟོང་ལམ་སྐབས་གསུངས་ཀྱང་རྟོག་པ་རྗེས་མཐུན་ལ་དགོངས་ཞེས་
ལན་འདེབས་ལམ་སེར་བྱེད་ངེས་ཀྱང་དབྱུད་དགོས་པ་ཞིག་ཉེ་ཉ་ཅང་གསལ་བའི་
སྲིད་པོ། །

༡༦ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༤༡ ལས། གཟུང་འཛིན་རྗེས་སྐྱོད་གཉིས་
ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཟད་
གཉིས་སྣང་དེ་ཡིའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཉེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་བའི་རྗེས་ཤེས་
ཀྱིས་དབྱུད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
བར་ཞལ་བཞེས་གནང་མཁན་མང་ལ། དང་ངེས་སྟེ་དོན་རྒྱལ་ལན་ཚར་གཙོད་ལས་
ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་བར་
གསུངས་ཀྱང་། ལྲབ་མ་ལྲབ་དབྱུད་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་
འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་མེད་པ་དེ་ལན་རྩུབ་རྟོགས་རྩུབ་དང་ལན་རྩུབ་སྟོང་རྩུབ་
གཉིས་ཀའི་ངོས་ནས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཞག་ན་གོ་རྒྱ་
ཅུང་ཡོད་ལ། གཞན་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་དུ་མེད་
པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་
ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཚེ་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལ་སྟོ་ཁ་ཅན་ཡང་སྟོགས་མི་དགོས་

ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ལ་སློ་ཁ་
སྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྙིང་དཀའ་བར་སེམས་ཡང་དབྱེད་དོ། །

༡༢ ཡང་འདྲར་དོགས་པ་ཞིག་ལ་ལྷང་སྐྱུ་རོལ་བའི་དོ་རྩེ་དང་། སེར་བྱེས་
ཀྱི་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྩིས་གཞན་
ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་སློ་དེས་དེ་གཉིས་
རྩིས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཞེས་དང་། རྩིས་སྐྱུ་གྲུབ་ན་རྩིས་
གཅིག་རྩིས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེ་ལ་ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ལས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ལུལ་རྣམ་པར་བཅད་
པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་
དེ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལྟར་ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་
ཀྱིས་སྟོང་བའི་མེད་པར་དགག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་
ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རྟོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལྟར་
ལས། གཟུང་འཛིན་རྩིས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཀྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར། །ཞེས་སོགས་མ་མཐོང་བར་ཟད་ལ།
མ་ཟད་ཀྱང་དེས་ལས་ཀྱང་ཚོས་བདག་མེད་པའི་རབ་ཏུ་སྤེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་
གཞོད་པར་སེམས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ཁུངས་ཏུ་མ་བཞག་ནས་རང་འདོད་ཅམ་ལ་
ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་མཐའ་སྐྱེལ་བ་ནི་རྣམ་དགོད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེན་པའི་དན་རྟགས་
སོ། །

༡༣ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྐྱོར་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་མངོན་
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ནི་བྱིས་པ་འབྲིད་པའི་ཚིག་ཏེ། བར་ཀྱི་ཚིག་སྤད་མི་

མངོན་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཅོམ་ལས་མེད་པས་སོ། །ཡིན་ནའང་།
 རིགས་རྒྱན་དང་བསྐྱུས་གྲུ་ལས། ཡིད་མངོན་ལ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་ནི། འདྲིར་བསྐྱུས་ཡིད་མངོན་དང་སྦྱིར་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་
 པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་འཐད་དཀའ་ལ། རང་རིག་དེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 དེས་པར་ཡིན་དགོས་སམ་སྐྱུམ་ཞིང་། བསྐྱུས་གྲུ་ལས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་
 གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་འགྲུབ་བམ་སྐྱུམ་མོ། །དེས་ན་རང་རིག་དེ་
 ཡིད་མངོན་ཡིན་མེད་དེ་བྱེད་བྱས་ནས་ཡིད་མངོན་ལ་གཞན་རིག་གིས་ཁྲབ་མ་
 ཁྲབ་ཀྱང་དེ་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་བཞི་སྟེ།
 ཁ་ཅིག་དབང་མངོན་གྱི་མགོ་བཅས་ཡིད་མངོན་གྱི་མཁུག་བསྐྱུས་ནས་སྐྱད་ཅིག་རེ་
 རེ་བཞིན་སྐྱེལ་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་དབང་ཤེས་པར་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་སྐྱེལ་མ་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་མོ་སྐྱེ་ནས་དེས་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དུས་མཉམ་ཏུ་
 གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་མོ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་པོ་ཆད་ཏུ་དབང་མངོན་
 དང་ཡིད་མངོན་གངས་མཉམ་ཏུ་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ནང་ལྟ་རང་རིག་གི་
 འགོས་གཅིག་དང་། སྦྱིར་ལྟ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དེ་དོན་རིག་གི་འགོས་
 གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་འགོས་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་
 མི་སྐྱེ་བས་ཡིད་མངོན་རྒྱུན་མེད་དང་། མིག་དབང་ལས་མིག་དབང་སྐྱེ་བས་མིག་
 དབང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱུན་མཁུག་པོས། གོམས་
 ལས་མཐུན་ན་གནས་པ་ལ། །འདིའོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་དུ་བྱེད་སྲིད་དེ་
 ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས་

འདིའི་སྐྱམ་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་མི་
 འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། དབང་མངོན་གྱིས་རང་ལུལ་བར་མ་ཆད་ཏུ་མི་འཛིན་པར་
 ཐལ་བ་དང་། གཉེས་པ་ལ་ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་ན་ཡིད་ཤེས་མེད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། ཡིད་མངོན་ཤིན་ལྗོངས་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། གསུམ་པ་
 ལ་ཡིད་མངོན་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་སྐྱབ་འཇུག་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐལ་
 བ་སོགས་གྱིས་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་ལ། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་དབང་མངོན་གང་ཤས་ཆེ་བ་འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་རྒྱན་
 མཐར་སྐྱེ་བར་བཞེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་མངོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིགས་རྒྱན་ལས། དབང་མངོན་
 གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་མངོན་དེས་བར་སྐྱེ་བས་མ་ཁྲལ་བར་དབང་མངོན་ལྟ་
 མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གང་ཤས་ཆེ་བའི་མཇུག་ཏུ་དེའི་རྒྱངས་པའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་
 ཡི་གཞན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་
 ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ན་ཡིད་མངོན་ལྟ་གཅིག་ཅུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་གང་ཐག་གཅིག་
 རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཐལ་བ་སོགས་གཏོང་གནང་མཛད་ལ། གཞན་ཡང་མར་མེ་སྐྱད་
 ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ན་ཡིད་
 མངོན་དེ་ལ་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །ཡིན་ནའང་ཐར་ལམ་
 གསལ་བྱེད་༡༠༩ ལས། རང་རྒྱད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་དེས་བར་སྐྱེ་བས་ཁྲལ་བ་
 དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
 དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དེས་བར་སྐྱེ་བས་ཁྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་

བའི་དོན་དང་འགལ་བར་དོགས་བསམ་དབྱེད་དོ། །

༡༩ གཞན་ཡང་། ལྷ་སྟེགས་པ་ཡིད་མངོན་མི་འདོད་པ་དག་ལ་ཡིད་མངོན་
ཡོད་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ན་ལུང་ཁས་མི་ལེན་བསམ་གང་ལྟར་བྱས་ནས་
སྐྱབ་དགོས། རང་ལུགས་ཀྱིས་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རིགས་པ་བཞོད་པ་འདི་དག་
གིས་སྤྱི་རོལ་བ་དེ་དག་ལ་སྐྱབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཡིད་མངོན་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལྷུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སོགས་
ཀྱང་སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཁས་
ལེན་པ་དག་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་པས་གཞུང་ནས་བཤད་བའི་རིགས་པ་དེ་དག་
དགོས་ལུས་ཚུང་བ་ལྟ་བུ་སྐྱང་བས་ཞིབ་ཆ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

༢༠ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༦ ལས། རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
བར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་ལེས་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྲབ་པ་ཡང་ཡོད་
དགོས་པ་ལྟར་སྐྱང་ལ། ཞོང་བུ་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་
བས་ཕྱིར་ཡང་བྱུང་། །ཅེས་པའི་རྩ་ཚིག་སོགས་དང་བསྐྱར་ན། གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གསལ་བར་སྐྱང་ཡང་། ཁག་གཅིག་གིས།
སེམས་ཚུལ་བའི་ལུགས་ལ་ཉེར་ལེན་བག་ཆགས་གཅིག་ལས་གཞུགས་དང་ཤེས་
པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟ་བུར་སྐྱང་ལ། བློ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་
ཚར་གཅིག་དེ་ལྟར་གསུངས་བུང་། དེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་
པར་འདོད་དགོས་པར་སྐྱང་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་འདོད་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡང་
ཤེས་པའི་ཉེར་འབྲས་སུ་མ་བཞག་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡང་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཡང་རྣམ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཚམ་པའི་ལྷགས་ལ་བྲེ་མ་ལེབ་བྲི་
གཤོག་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་གེས་ཉིད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོ་གས་སྣ་སྣང་བར་
གསུངས་པས་དེ་ལ་ཡང་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྣ་སྤྱི་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་
འགྲུལ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །

༡༡ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༣ ལས། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་
སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་བསྐྱེབས་ནས་ངེས་མ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་
བྱུང་ཐ་དད་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་བྱི་
བྱེད་པར་བྱི་རྒྱུན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་སྲིར་རོ། །དཔེར་
ན། ཉིན་པར་ཞེས་སོགས་བྱི་བྱུང་ལས་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེབས་
ནས་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་
རང་སྲོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན།
གང་ཟག་དེས་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རང་
རིག་གིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གཙོ་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེའི་
འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར་ཏེ།
དམིགས་རྣམ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཆེས་གསལ་བའི་ཚེ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་རྣམས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་སྲོང་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པར་
ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། མ་ཁྲུབ་ན། ཡིད་མངོན་བྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་བྱི་
ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས་ཞེས་པ་

དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྟར་ན། དེ་གང་ཟག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་ཅི་སྲིད་
བཤད། སྲིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞིག་བཞག་གི་རྟོགས་གསལ་གཏོང་ན་
ཡང་ཚད་མ་རྒྱད་སྟུན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཚོར་སོགས་ཀྱང་འགྲོ་ལྟ་རྟོགས་པས་ལྷན་
བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་སོགས་འབྱུང་ངོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཡང་དོགས་པ་གཅོད་དགོས་པ་འདུག་ལོ།

༡༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༣༣ ལས། དེ་སྟར་ན། སེམས་བྱུང་ནང་བན་
ཚུན་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཚེ།
འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀྱང་འགྲོ་ལྟ་དེས་བར་སྲིད་བས་སྲིད་པ་བཅིག་ལ་དུས་གཅིག་
ཏུ་རྟོག་པ་རྗེས་ཐ་དད་དུག་སྲིད་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྐབས་འདིར་
རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ལུལ་འབྲ་བ་དང་
མི་འབྲ་བ་ལ་བྱེད་དམ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལ་གྲུལ་དུ་མཚུངས་པ་བྱེད་ཅེས་བཞག་
པ་གཉིས་ལས་མ་གྲུས་པས་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་དེར་དེས་བར་སྟར་སྟར་
ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། དེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྐྱོ་འདོགས་
དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཙམ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་བས་རྗེ་མཁན་གྱི་ཡིན་པོ་ཚེ་གན་སྐྱོ་བཟང་ཚེ་
རིང་མཚོག་གི་ཞལ་སྟུན་ས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་
དངོས་སུ་འགལ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པས་དབྱེད་བྱའོ། །

རྣམ་འགྲུལ་མདོན་གྲུབ།

༡ མཚན་གཞི་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་འགྲུལ་མདོན་སྐབ་སྐབ་པའི་
 རིགས་པ་བཞོད་གནང་བ་ནི། འགྲུང་འགྲུང་སྐབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡུང་ཟིན་
 སྐབ་པའི་རིགས་པ་ནི། བདེན་བཞི་ཚོས་འཁོར་ཚོས་ཅན། མཁུན་པ་རྣམ་དག་སྟོན་
 དུ་སོང་སྟེ། བརྗོད་པ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་གཞན་དུ་བཞོད་ཡོད་
 གང་། འཐད་མིན་དབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། འགྲུང་འགྲུང་སྐབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་
 ཉགས་ལ། ཉེན་བརྟན་ཞིང་གོམས་ཟེན་འབད་ཚོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མ་བཟོས་པའི་
 མེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཞོད་གནང་འདུག་
 གང་། ཉགས་འདི་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ལྟར་སྣང་བས་དེས་ན།
 དེ་ལ་གསལ་སྣང་མཐར་ཐུག་འགྲུང་རུང་དང་། འགྲུང་དེས་གང་སྐབ་ཀྱང་དགོས་
 མེད་དང་། དོན་མེད་ལྟར་སྣང་ཞིང་། སྐབ་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བས་དབྱེད་དོ། །

༢ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༧ ལས། དེ་གཉིས་སྐབ་ཏུས་སུ་མཚུངས་
 ཤིང་དེ་སྐབ་པའི་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འགོག་པ་སྐབ་པའི་
 ཉགས་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁུན་སྐབ་པའི་ཉགས་གསུངས་པ་རི་ལྟ་
 བརྗོད་པའི་ཀུན་མཁུན་སྐབ་པའི་ཉགས་དེ་ཡིན་པར་མདོན་ཞིང་། རི་སྟེང་པ་
 ཉགས་པའི་ཀུན་མཁུན་དོན་གྱིས་གོ་བར་གསུངས་པའི་གཞུང་གང་ཡིན་དོས་ཟེན་
 མ་སྐབ་པས་དེ་བཙལ་དགོས་སོ། །

༣ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༢༩ ལས། མི་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་

བར་སྐྱེད་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་
 དུལ་གསལ་བར་སྐྱེད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་
 པ་ལ་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟན་སྟམ་ཞིང་། རེ་འག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལེའུ་གསུམ་པ་༡༥༣ ལས། གནས་སྐྱབས་གཉིད་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལའང་རྟོག་
 བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་གསུངས་པས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡོད་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞག་སྐྱེད་པ་གང་འདྲ་དང་། རྫོང་རིག་ལས། མི་
 ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་གསུངས་པ་དང་རི་
 ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་དབྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་ཟད་པ་སའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མི་
 ལྟུག་པར་སྐྱོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བར་
 བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་མེད་དང་། དེ་དག་སྤང་བུ་ཡིན་མེན་མོགས་ལ་དོགས་དཔྱེད་བྱེད་དགོས་
 ལོ། །

༄ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༣༣ ལས། འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་རྒྱུ་
 ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་སྐྱེད་སྐྱང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ཞེས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དབང་ཤེས་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་པའི་
 དོན་དུ་བཤད་ཅེས་གསུངས་པས་དེ་ལ། སྤྲིག་རྒྱ་རྒྱ་འཛིན་སྐྱོ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་ལ་
 བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་སྐྱེད་ཅམ་ཉིད་ནས་རྒྱུར་སྐྱེད་པའི་རེས་པ་མེད་པར་
 བྱས་ན་འཛིན་མཚམས་བདེ་བར་སྐྱེད་ཞིང་། མཁས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲིག་རྒྱ་ཁ་
 དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྐྱོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་སྐྱེད་བཤད་ན་འགལ་མེད་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་

སྣང་ངོ་། །ཡང་དེ་ལ་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་ཅི། ལྷིག་རྒྱ་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་
མཛོན་དེ་ཚང་མ་ཡིན་ན་དེས་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྣོ་འདོགས་མི་སྣུང་པར་ཐལ། དེ་ཚང་
མ་ཡིན་པའི་སྣུང། ལྷིག་སྣོ་ཚང་མས་སྣོ་འདོགས་གྱི་བྱ་བ་འགོག་པའི་སྣུང། དེ་ལ་
ཡང་ལྷིག་པ་ཡོད་པ་ནི་ སྣོ་བུལ་རྒྱལ་ཏུ་ལན་མང་པོ་གསུངས་པའི་སྣུང་ཞེས་
དོགས་སོ། །

ཚང་འབྲས་གྱི་སྐབས།

༡ ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༩༩ ལས། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་
དོན་སེམས་གཉེས་ཀྱང་གྱིས་རྩལ་མོང་ཏུ་ཁས་སྲུང་རབ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ལ་མདོ་སེམས་གཉེས་ཀས་རྩལ་མོང་ཏུ་
ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དང་། མདོ་སྣོ་བའི་རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། སེམས་ཅམ་
པའི་རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གྱང་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །ཚང་འབྲས་གཉེས་པ་
རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚང་འབྲས་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་རྩལ་མོང་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷིག་རང་རིག་གི་ཚང་འབྲས་ཅམ་ཞིག་ནི་མདོ་སེམས་གཉེས་
ཀས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡང་མདོ་སྣོ་བའི་རྩལ་མོང་མིན་པ་ཞིག་
གྱང་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །ཚང་འབྲས་གསུམ་པ་རྩལ་མོང་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷིགས་ལ་སྣུང་དགོས་ཀྱི་མདོ་སྣོ་བས་བཞག་སྣུང་པའི་ཚང་འབྲས་ལིག་མེད་
དོ། །འདི་དག་འཛོམས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་མ་གོ་ན་ཚང་འབྲས་གྱི་རྣམ་
གཞག་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་སོ། །

༡ ཅ་བ་ལས། མཐོང་བའི་བྱེད་པར་དང་བུལ་བ། །མི་འཛིན་ན་འཛིན་དེ་
བྱིར། །སྐྱོན་པོ་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་
བའི་དོན་དང་། ལྟོར་འགོད་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཉགས་གང་བཞོད་པ་སོགས་དོས་
འཛིན་དང་། ལྟན་གཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷོགས་ཚོས་སྣང་
བའི་རིགས་པ་གང་བཞག་སོགས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡ ལས། འདྲིར་སྣང་བ་ནི། བར་སྣང་མཛོན་པར་
སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ཉེ། ཞེས་བ་ནས། འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་
གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་།
བར་སྣང་གི་མཛོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་དེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་
གཞན་ཡིན་ན། མཆིམས་མཛོད་ལས། ཀུན་བཏུས་ལས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་
གཞུགས་ཉེར་ལྷ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་མཛོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་དེ་ཁ་
དོག་གི་གཞུགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་གཞུགས་ལྷ་གསུངས་པ་ལས་མཛོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ཞེས་བ་དེ་རི་
ལྟར་དོས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུང་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་
གཉིས་མི་འགལ་བ་དགོས་པ་དང་། བར་སྣང་གི་སྐྱེ་ཟེང་དེ་བ་དེ་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་
དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དཔྱད་བྱར་དགོས་སོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་འགའ་ཞིག་དྲིས་
ཡན་གྱི་སློན་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ།

སེར་བྱེས་བྱ་བལ་འཇམ་དཔལ་སློ་ཤེས།

རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་རྣམས་ལ་སྲུག་འཚལ་ལོ། །འདྲིར་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད་ལེའུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཁག་གཅིག་དང་། འདྲིར་ངེས་པར་ཤེས་
དགོས་པའི་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་དང་། དེ་ནས་གཞུང་དོན་ངེས་པ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་
གནད་འགག་རང་སློབ་དཔོག་ཚོད་འགའ་ཞིག་དྲིས་ལན་གྱི་སློན་ནས་གསལ་བར་
བྱ་བ་ལ། གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་
ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྗེད་བྱེད་ངག་གི་རང་
བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་
གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐབ་ངག་དང་སུན་འབྲིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་
ཁྲད་པར། རང་དོན་ལེའུའི་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྲད་པར། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །

ས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དེ་བུ་ཉལ། ལྷུ་བ་དག་དང་སྐྱུ་བ་འབྲེན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་
ཡོད་དམ།

ལན། སྐྱུ་བ་འབྲེན་ནམ་ཐལ་འགྲུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་སློང་མེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷུ་བ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་མེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ལྷུ་བ་དག་དང་
སྐྱུ་བ་འབྲེན་གཉིས་སློང་ལུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན།
རྒྱ་ཚོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཉག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཆེ་སྐབས་སུ་
བབ་པའི་རྒྱལ་བས་སྲར་མི་འདོད་པའི་དོན་སྲུ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་
འདུག་སྟེ་མ་དེ་དེའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ལྷུ་བ་དག་ལ་ནི་ཉག་མེད་མའི་
ལུལ་དུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བསྐྱུ་བ་བྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཁྱབ་པ་དེས་པའི་ཞེས་པར་སྲུ་མ་རྗེ་བཅུན་པས་ཚུལ་གསུམ་
བྲན་པ་ལ་མཛད་པར་ལྟར་ལེགས་སོ། །

དེ་བུ་ཉལ། ༡ རང་དོན་ལེུ་དང་གཞན་དོན་ལེུ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་
འདྲ་བ་དང་། ༢ རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཞན་དོན་ལེུ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་རང་དོན་
རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལས་
བསྐྱོག་ཏེ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་གཉིས་དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་
འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་རང་དོན་ལེུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་
གསུམ་པའི་ཉག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་སློང་ལུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉག་མེད་

བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུ་འི་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་
དག་ཡིན་ལ། དེ་སློབ་ལུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ༡ གོ་རིམ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལེའུ་དང་
མོར་གསུངས་པ་སྟར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དོན་དང་དོན་མིན་པ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་
དབག་ལ་རག་ལས་པ་ཤེས་པའི་སྱིར་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལོག་པ་རྟོག་པ་མང་
བས་དེ་དག་བསམ་པ་བའི་ཆེད་དུ་རང་དོན་རྗེས་དབག་དང་མོར་བཤད་དོ། །གཞན་
ཡང་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོག་མར་རང་གིས་གཞལ་བྱའི་གནས་
ལུགས་དེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡང་གོ་རིམ་དེ་སྟར་མཇུག་སྟུང་
མོ།།

ཇི་བཤམ། ༡ གཞན་དོན་རྗེས་དབག་གསུབ་དག་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་། ༢ རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྐྱོད་དོན་གསུམ་གྱི་སློབ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཞེས་
པའི་སློབ་གསུམ་ངོས་གཟུང་ནས་དེ་དག་ཅ་ཆོག་གིས་བསྟན་པའི་རང་གིས་མཚོང་
དོན་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བསམ་བསམ་ཚུལ་དང་། ༣ སྐྱབ་དག་ལ་སྐྱབ་ཆད་ཀྱི་
སློབ་དང་བཅས་ཚུལ་རྣམས་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ༡ བྱེད་ཆོས་བཞི་དང་སྟན་པའི་རྟགས་ཆོག་རྣམས་དག་དེ། སྐྱབ་དག་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་ཆོས་བཞི་ཡང་རྒྱའི་བྱེད་པར་རང་གི་བསྟན་
དོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྟོན་དུ་སོང་བ། བརྗོད་བྱའི་བྱེད་པར་རང་གི་བསྟན་བྱར་
བྱུང་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་བ། རོ་བོའི་བྱེད་པར་སྐྱོད་དོན་
གསུམ་གྱི་སློབ་དང་བྲལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་རྗེས་
དབག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། ༢ སྐྱོད་དོན་གསུམ་གྱི་སློབ་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ། ལུག་

བརྟམ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སྤྱོད་དཔག་བ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་ལ་
 བྱེད། །ཅེས་དང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་སྐོར་བྱིར་བདག་མཐོང་པའི་ཚིག་། ཅེས་
 སོགས་སྣང་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་བས་སྤྱི་བྱེད་པར་དངོས་སྤྱོད་བསྟན་ནས་སྤྱི་
 འཛིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐོར་བའི་སེམས་མེད་དུ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོགས་ཚོས་དོན་
 ལ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་བྱིར་སྐོར་གྱིས་ཁས་བླངས་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 བས་དེ་སྣང་བཞོད་པའི་ཚེ་སྐོར་སྐོར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་རབ་ཡིན་བས་དེ་སྤྱོད་རབ་ཡང་
 དག་ཡིན་པ་བཅད། དོན་ཞེས་བས་བརྗོད་བུའི་བྱེད་པར་དངོས་སྤྱོད་བསྟན་ནས་ཚུལ་
 གསུམ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟག་བཏགས་ཅམ་བཞོད་པའི་སྤྱོད་རབ་དེ་སྤྱོད་རབ་
 ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད། རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་བས་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་
 བཞོད་པའི་ཚེ་ཆད་སྣལ་གི་སྐོར་དང་བུལ་བ་དགོས་བར་བསྟན་ནས་སྤྱོད་རབ་ཡུན་
 ལས་ལྷ་སྟན་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་དོ། ། ༣ སྤྱོད་རབ་སྣལ་ཆད་ཅན་ནི།
 དཔེར་ན། སྤྱོད་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་
 བ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཡང་བྱས། དེའི་བྱིར་སྤྱོད་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྲབ་པ་
 བརྗོད་པ་ཆད་ཅིང་། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྣལ་ལ་ཉེར་གཏོད་སྤྱོགས་ཚོས་བརྗོད་པ་
 དང་སྐོར་གིང་མཇུག་སྤྱད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་སྐོར་སོ། །ཡན་ལས་ལྷ་ནི།
 དམ་བཅའ་བརྗོད་པ། སྤྱོགས་ཚོས་བརྗོད་པ། དཔེར་བརྗོད་པ། ཉེར་གཏོད་བརྗོད་
 པ། མཇུག་སྤྱད་བརྗོད་པའོ། །དབྱ་མ་ཚིག་གསལ་ལས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་དོ།།

གཉེས་པ་ཡན་ལས་གི་དོན་ལ་གསུམ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་
 པ། དོན་ཞེས་སྐོར་བའི་དགོས་པ། གསལ་བྱེད་སྐོར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་

འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་དྲི་བའི་སློབ་མཁན་གསལ་བར་བྱེད་ན།

དྲི་བ་༧༥༧ ༡ ཅུ་བ་གཉིས་ཀར་རང་གི་མཚོང་བ་ཞེས་སློབ་པའི་དགོས་པ་
ཅི་ལོག་རྟོག་དག་ག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་ན་ལོག་རྟོག་གི་དོ་བོ་
དང་། ༢ ལོག་རྟོག་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་སྤེལ་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་དང་། ༣ ལོག་རྟོག་སྐྱེ་
ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ༡ ལོག་རྟོག་ནི། གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། རྫོང་བདེ་ཚོས་
ཅན། སེམས་མེད་བེམ་ལོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འདིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
གཟུགས་སོགས་དེ་ཅུམ་ལྟ་ལོ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་རྟོགས་ཚོས་གཉིས་
དཔེ་ལ་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ལ། ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཁས་སྐྱངས་པས་ཚུལ་གསུམ་ག་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཕྱིར་
ཚོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཚད་མའམ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། ། ༢ ལོག་རྟོག་དེ་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་རྟོགས་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༣ ལོག་
རྟོག་དེ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། སྤར་བཀོད་པའི་རྟོགས་དེ་གངས་ཅན་གྱིས་རྟོགས་ཡང་དག་དུ་
ཁས་ལེན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་ཡང་དཔེར་ན། དམུས་ལོང་གིས་བཟུང་བའི་སློབ་མེའི་
འོད་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་གཟུགས་རྟོགས་པ་སྤར་ཚུལ་གསུམ་
རང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་རྟོགས་སུ་བཀོད་དེ་
སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལས་ལོག་རྟོག་དེ་གྲུང་བའི་ཕྱིར།

དྲི་བ་༧༥༨ ༡ དངོས་སྣོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞིན་སྐྱབ་མི་

འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ༡ དེ་ལ་ལུང་གཞོན་རྒྱུ་ཏུ་འཇུག་ན་སྐྱོན་ཐར་གསུང་
ལས་གསུངས་པ་གང་ཡིན།

ལན། ༡ དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་ཏེ།
དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གི་དོན་ལ་དབྱེད་
པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་དེ་རྒྱུ་བྱེད་བྱས་ན་
བརྒྱུ་བ་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུང་ལས་ཚོས་གཅིག་ལ་ཡིན་
མིན་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་པ་ནམས་ལ། དངོས་པོའི་
གནས་ཚུན་ཀྱིས་རིགས་པས་རྒྱུ་བ་མི་རུས་པར་ལུང་ལས་དེ་རྣམ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བྱས་ན། འགལ་བ་འདྲ་བ་ཏུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་དང་། ལུང་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་བཞོན་སྐབས་ཀྱང་ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་
ཀྱིས་དག་མ་དག་བཟླ་བ་དབྱེད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དག་པར་དེས་པའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་
སྐོག་གྱུར་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་བཞོན་དགོས་ལ་དབྱེད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཚེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱོལ་བ་དེས་ཚད་མས་གྲུབ་ཐེན་པས་དེས་ན་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལུང་གིས་གཞོན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའོ།། ༡ གཞལ་བྱའི་
གནས་དང་པོ་ལ་ལུང་རང་གི་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ན། སྐྱོན་མེས་གཞུགས་གསལ་བ་
བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་རང་ཉིད་སྐོ་ཡུལ་ཏུ་སོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་གསལ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ལ་དེ་
ལྟ་ན། སྐོ་བདེ་སེམས་མེད་དང་སེམས་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གངས་
ཅན་གྱི་ཚིག་གིས་སེམས་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གིས་སེམས་བཅས་སུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་གོ།།

དེ་བུ་ལ། ཡོངས་བཟླ་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་

སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གོད་སྐྱབ་ཁས་མ་གྲངས་པ་དང་། ཁས་གྲངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་ཚོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་གོད་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་དོར་བའི་དུས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ལུན་འབྲེན་ལ་ན་བ་གོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གོད་པ་མཛོང་བའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོའི་ཆེ་མི་དོར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོར་བའོ། །ལུང་འདོར་ན་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་པའོ། །

དེ་བ་ལ། ལོང་གི་དེ་དགག་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་ལ་གཞན་གྱི་ཁས་གྲངས་ཚམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྲང་བ་གཉིས་ལས་ཞེས་པའི་རང་ལ་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་མཚུངས་ས་དང་དེ་སྲང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། མཚུངས་ཚོས་ནི། ལོང་གི་གྲངས་ཚན་གྱི་བཞོད་པའི་སློབ་དེ་མེམས་མེད་ལེས་ལོར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་བཀག་ཅིང་། མདོར་ན། རྟགས་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་འདུག་པས་རྟགས་ཡང་དག་གམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཞེས་པ་དེའོ། །མཚུངས་ས་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གྲངས་ཚན་བཀག་པ་དེ་ལྟ་ན།

ཁྱེད་དང་སློབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་
 ཚམ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཚོས་ཅན། ཚ་དུ་མ་དང་བཅས་
 བར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡང་མི་རིགས་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གསུམ་རྒྱུ་
 སྤྱིར་རྒྱུ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཐེར་བ་ལ། མི་
 མཚུངས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
 བྱས་ནས་བཀོད་ཅིང་ཁོ་རང་གིས་རྒྱུ་གསུམ་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་ལ། འདི་ནི་
 སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱུན་བཏགས་པའི་ཁས་སྒྲུངས་
 ཚམ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་མི་འདོད་པའི་ཚོས་གཞན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་བར་སྐྱབ་
 ཅིང་འཕེན་པ་ཚམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་བཀོད་པ་དེ་རྟགས་
 ཡང་དག་བྱས་ནས་བཀོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཕངས་པ་དེ་ཐལ་བའམ་སུན་
 འབྲིན་ཚམ་འཕངས་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཞེས་པའོ།

ཇི་བཤམ། ཐར་གསལ་༥༧ ལས། དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་ཐལ་
 བས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པ། །མི་
 རིགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་དངོས་སུ་
 བསྟན་ལ། རྣམ་ངེས་སུ་ཐལ་འགྲུར་འདིའི་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་
 པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་ཐར་
 གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷོ་ཆེན་ལས་རྒྱ་
 མཚན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྲུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་བཤད་པ་ནི། མཐའ་

གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་ཆེད་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཐཐབ་གཉིས་འཛིན་གྱི་
ལོག་རྟོག་བརྗོད་ཆེད་རང་རྒྱུད་གསུངས་པའམ། རང་རྒྱུད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ནི་རང་རྒྱུད་དེའི་རྟོག་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་
ཤེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེར་དོ།།

རྗེ་བ་༤༥། ཐར་གསལ་༥༧༣ ལས། ཚད་མའི་རོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ཚད་མའི་རོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་རོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།། ཞེས་པའི་དོན་
གང་ཡིན་དང་། སྤྲ་མ་རོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ་དུ་མ་དང་
བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སློབ་རོར་གྲུབ་ན་བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དོས་དེ་ཆ་དུ་མ་
དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་སློབ་རོར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བ་དུ་མ་དང་
འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་པའི་སློབ་རོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་པའི་འབྲེལ་བཞོད་པ་ལ། ཚད་
མ་དེའི་རོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་ན། ཚད་མ་དེའི་རོར་བྱས་པ་ཡིན་
ན་ཚད་མ་དེའི་རོར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། སྤྲ་གྱི་
དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོད་ལ། འདོད་ན། སྤྲ་ཚོས་ཅན། སྤྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
ཚོས་གྱི་ཚད་མའི་རོར་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རོར་དེ་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བྱས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་དེ་འབྲེལ་ཡོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བེར་ན། སྤ་
མ་བྱེ་བྲག་པའི་རོར་མ་མཚུངས་ཞེས་པའོ།།

རྗེ་བ་༡༠༥། ས་བཅད་གཉིས་པ་དོན་ཞེས་སློབ་པའི་དགོས་པ་གསུངས་
སྐབས་སྟུ། ཐར་གསལ་༥༧༣ ལས། ཚད་མའི་ལུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི་

དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྤྱིར་དོན་གསུམ་སྐྱོད་བཏགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱད་
ནས་དེ་འཇམ་བའི་ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇམ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་
པས་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་བརྒྱད་ནས་དོན་རང་
མཚན་འཇམ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཐར་གསལ་ལས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
དོན་ནི། དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་སྟོས་བཅས་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་སོང་བ་ལྟར་
ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་མོད་གསུངས་ལ། དེ་
ལྟར་རྟེན་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དོན་ཀྱང་ཐར་གསལ་ལས་དོན་གྱི་འགངས་
ཆེ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སོ་རང་སྟོན་ནས་རྟོག་བཏགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བརྒྱད་ནས་
རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཚུལ་གསུམ་འཇམ་བའི་ཚད་མ་དེ་དོན་རང་
མཚན་འཇམ་བའི་ཚད་མ་ལ་ཐུག་དགོས་པ་དེ་དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དོན་རང་མཚན་ལ་ཐུག་ཚུལ་དེ་ཅུང་དགའ་ལ་བཤད་
ཚུལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་འདུག་པ་འདི་ལྟར། ལ་ལས་རྟག་པ་གང་ཡིན་གང་གསལ་གཞི་
རང་མཚན་དེས་པར་ཡོད་པ་དང་ཚད་མས་མཐའ་གཏུགས་ན་རང་མཚན་ལ་ཐུག་
ཅེས་བཤད་ལ། ཅུ་བར། རྟོག་པས་སྐྱོད་བཏགས་བདག་ཉིད་དང་། །རྟགས་ཉིད་མིན་
པར་གྲུབ་དོན་ཉེ། དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནམ་དཔྱད།
ཡང་ལ་ལས་ཐར་གསལ་ལས། ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཏུ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི།
ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་དཔག་གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མཐའ་གཏུགས་ན་མངོན་
སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་ཐུག་དགོས་པའི་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ལོ། །

ཇི་བུ་ཉ་པ། ས་བཅད་གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་
ལ། ཚིག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་མི་བྱས་པར་མཚུངས། སྐྱུབ་བྱེད་
སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས། ཚིད་པ་སྐྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་
སྐྱུབ་ས་སུ་ཚིག་གཉིས་དོས་བབྱང་ཉེ་མཚུངས་མི་མཚུངས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཡིན།

ལན། ཚིག་གཉིས་ལྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གམ་ཕྱོགས་ཚིག་དང་།
གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གམ་སྐྱུབ་དག་ཡང་དག་གཉིས་སོ། །མཚུངས་མི་
མཚུངས་ལྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་མི་བྱས་པ་
མཚུངས་ཉེ། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་
ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་སྐྱ་མི་ཉལ་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཉལ་ས་པར་བྱ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སྐྱུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཉེ།
ཕྱོགས་ཚིག་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་བྱས་པ་མེད། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་
སྐྱུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལྟག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤོ།

ཇི་བུ་ཉ་པ། གསུམ་པ་ཚིད་པ་སྐྱར་བ་ལ། ཚིད་པ་སྐྱར་བ་ཞེས་པའི་ཚིད་
ལན་ལྷང་དང་འགལ་བ་སྐྱར་བ་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྐྱར་བ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་
རིགས་སོ་སོར་ངོས་བབྱང་དང་། རང་བྱུགས་ཀྱིས་འགལ་བ་སྐྱར་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྐྱར་ཚུལ་ལྟེ། ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་མི་བཞེད་
ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱུབ་བྱ་དག། །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་
སྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱུབ་བྱ་ལས་གཞན་
བརྗོད་པར་སྐྱར་ཞིང་དེ་གསུམ་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ལྷང་ལས་ཕྱོགས་ཚིག་སྐྱུབ་

དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲུབ་པོ་ཟེར་བ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ནི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ལ་
 བསྐྱུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་
 བརྗོད་པར་བཤད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ཚུགས་ཚིག་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་ལྷན་
 པ་ཡོད་ན། ལྷན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔལ་གྱི་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་
 གྱི་ལུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་གྱི་ལུལ་དུ་འདོད་ཅེས་པ་དང་ལགས་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་དང་ལགས་པ་སྐྱང་བ་ནི། ཚུགས་ཚིག་ལ་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་ལྷན་པ་
 ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པ་བཀོད་པ་
 ལ། རང་ལུགས་ཀྱིས་འོན། བསྐྱུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྱིར་ཚོམ་གྱི་
 ལེས་འདོད་དང་། སྐྱུབ་བྱེད་འདི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
 ཚིག་འདུག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གྲང་སྐྱུབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ་བ་འཇུག་ཞེས་
 བཀག་གོ། རིགས་པ་གཞན་ཡང་ཚུགས་ཚིག་སྐྱུབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་མེད་
 པའི་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་ལྷན་པ་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་བྲན་པ་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པ་འདྲ་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་ལྷན་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་པ་ནི་སྐྱུབ་དག་ཡང་
 དག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བཀོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཚུགས་
 དངོས་སུ་མ་བརྗོད་གྲང་སྐྱུབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དངོས་
 སུ་མ་བརྗོད་གྲང་བསྐྱུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་བ་ཉ་ནས། ༡ རྩལ་སྐྱོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲུབ་
 པ་སྐྱོན་འགོ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། ༢ བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་

བ་ལྟར་འགྲེལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། ༣ རྫོབ་དཔོན་སོ་སོའི་འདོད་རྩེ་དང་།
༤ ལྷ་མོ་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ལུག། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་ལྷགས་
རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཚད་མ་གང་གི་ལྷགས་རྟོགས་ཡིན་པ་དང་། ༥ ལྷགས་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་དང་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་གང་ཡིན།

ལན། ༡ རྩལ་བ་སྔོན་འགོ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་གིས་
སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དང་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་སྔོན་ཏུ་བཞག་འདུག་
པ་འགོག་པའི་མཚོན་བྱེད་ཏུ་འབྲས་སྔོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༢ བཤད་ཟེན་
འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་བ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ཚོགས་ཚིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་
ཏུ་དགོས་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་དེ་དངོས་སུ་
བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ནས་གཞུང་ལྟར་རོ། ། ༣ ཐར་གསལ་དང་རྗེ་ག་
ཚེན་གཉིས་ཀར་འབྲས་སྔོན་ཅན་ལ་ཞེས་བ་ལྟར་འགྲེལ་ཞིང་། རྫོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་
རྫོའི་འགྲེལ་བར། བཤད་ཟེན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་རྩེ་གོང་ཏུ་
གསལ་བ་ལྟར་རོ། ། ༤ དོན་གྱིས་དེ་མི་འདི་ག་རྫོང་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
ཐར་གསལ་ལས་རྩེ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐབས་དེ་རྟོགས་པའི་རྫོའི་ལྷགས་ཀྱིས་
སྐྱ་དེ་འདི་ག་པར་རྟོགས་པའི་རྫོ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྩེ་གསུམ་བརྗོད་
པའི་སྐབས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་རྫོའི་ལྷགས་སམ་སྔོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྫོ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བ་ལྟ་ཏུ་གོ་ཡོང་ཞིང་། མདོར་ན། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་བཞོད་
པའི་བྱེད་ལས་རྟོགས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་འབྱུང་ཞེས་བ་དང་འབྲེལ་དབྱེད་
དགོས་ལ། འདི་ལ་བྲང་དེས་སྐྱི་དོན་རྫོལ་བཞུགས་པའི་གཙོད་པ། ལས། དེས་ན་དེའི་
རྟོགས་རྩེ་ག་དེ་དངོས་ལྷགས་ཀྱིས་རྟོགས་རྩེ་ག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ལས། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འདིག་པར་རྟོགས་པའི་སློབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ་དེའི་གདུལ་བྱས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་ཐལ་བ་འབངས་པ་ལ་ལན་སྟར་གྱི་རྟོགས་རྒྱུ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
 གསུངས་པ་མཐུན་ཤུགས་རི་ལྟར་གོ་དགའ་བས་དབྱུང་འཚོལ། ༥ ཤུགས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། སྐབས་
 འདིར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་འཇལ་བའི་
 ཚད་མས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ལོ། ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་སྐབས་གཉིས་པའི་ཡིག་ཆར་དེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་
 པས་རང་རིག་འདོད་པའི་ཤུགས་ལ་ཅུང་དགའ་བས་དབྱུང་དགོས་ལ། ལྟོང་ཐུན་
 ལས། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་ཀྱང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་
 ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བ་ཉེ་ལ། རང་གི་སྤོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སློང་རྒྱུ་གང་

ཡིན།

ལན། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་སྒོ་ལས་

གསུངས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་སྲིད་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཅམ་བསྐྱུབ་
བྱར་བརྗོད་པར་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ལ་དཔེ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་
ཡར་བསྐྱུབ་བྱར་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཐལ་བ་འབངས་པ་ལ། རང་ལུགས་
གྱིས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་ནི། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མ་སྐྱུས་མོད་གྱི་སྐྱུས་
ལྷ་རྒྱལ་གྱང་སློབ་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དེ་སྲོུར་བ་སྐྱོར་གཅིག་
གི་སྐྱུབ་བྱེད་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་
པའི་སྲིད་ཞེས་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱའོ།།

དེ་བ་ཀལ། རིགས་སློའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་རིགས་པ་ཅན་པའི་
ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་ཚུལ་གང་ཡིན།

ལན། རིགས་སློའི་འགྲེལ་བྱེད་མང་པོ་ལེན་གྱི་བྱ་སོགས་གྱིས་རིགས་པ་
ཅན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་བཀོད་དེ། དེ་ལ་ལན་འགྲེལ་མེད་རང་གི་བཏབ་པའི་
སྲིད་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་། རིགས་པས་ཅན་པས་སྲོགས་ཆིག་སྐྱུབ་དག་
གི་ལན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་སྐབས་སུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ཏེ། སྲོགས་གྱི་
ཆིག་ནི་སྐྱུབ་དག་གི་ལན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་དུས་སུ་བརྗོད་
པའི་སྲིད། གཏན་ཆིགས་དང་དཔེའི་ཆིག་བཞིན་ལོ། །ཞེ་ན། ཞེས་སྲོགས་སྲ་བཀོད་
ནས། དེ་འགོག་པ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པའི་སློབ་སློབ་ཅིང་། དེའི་
ལན་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་ཆིག་ཡིན་པས་ཞེས་རྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་སྲོུར་རོ་ཞེ་ན་
ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱུ་བའི་འགལ་སྲོུང་བཀོད་ནས། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གྱི་ཁྱད་
པར་སྐྱུར་ཡང་། སུན་འབྱིན་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སོགས་སྲོགས་སྲ་
དང་སློབ་སློང་རིམ་པ་བཀོད་པ་རྣམས་དོགས་པ་འགྲེལ་མེད་རང་གི་བཀོད་ཅིང་དེ་

ལ་ལམ་འབྲེལ་མེད་རང་གི་བཏུབ་བས་མཁས་པའི་བཞུགས་གད་ཀྱི་གནས་སུ་
གསུངས་སོ། །འདི་ལ་རྗེ་ག་ཚེན་ལས་དོགས་པ་རིམ་བུ་གསུམ་དང་ལན་གཉིས་
བྱས་ནས་ཞེས་ཏུ་གསུངས་པ་གཟིགས་དགོས་ལ་ཚིག་ཡིན་བས་བྱུང་བར་ཞེས་
བར་རྗེ་ག་ཚེན་ཚིག་མིན་བས་ཞེས་འདུག་པས་གང་ཡིན་དཔྱད།

ཅེ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།
ལྷགས་བསྟན་བསྐྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་བསྟན་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་
པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་
དཔེ་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་ནི་བ་རིམ་
བར་དགོད་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་བ་ཉེས། ༡ ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་པོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་
མ་བསལ་བསྟན་བར་བྱ། ཞེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་ལྷ་སྟོས་པ་དང་། རྣམ་ཅུར། རོ་
པོ་ཚིག་སྐད་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་རྒྱར་བཞི་ལས་མ་སྟོས་པའི་དགོས་
ལུས་སོ་སོར་གང་ཡོད་དང་། ༢ རྒྱར་ལྷ་འཕམ་བཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་
ཀྱི་དགོས་པ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ལས། རོ་པོ་ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་ལྷ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ལམ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རོ་པོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོལ་བ་དེ་
ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་

བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཅོད་ལ། སྲིར་ཚོལ་གྱིས་དབག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ཚོགས་སྡེ་དོན་གཞན་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། དངོས་སུ་དག་ཏུ་སྐྱས་ཏུང་མ་སྐྱས་ཀྱང་ཏུང་ཚོལ་བས་ཞེ་བས་འདོད་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཅོད་ལ། ཚད་མས་བསལ་བ་ལྷགས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞེག་དགོས་པར་ཤེས་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སོགས་ལྷ་སྐྱོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དྲི་བ་༡༢༥། ཐར་གསལ་༢༥༦ ལས། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེའུ་བཞི་བའི་གཞུང་མང་པོ་ཞེག་འདི་གསུམ་དུ་འདུ་བས་དོ་སྣང་མཛོད། ༡ འདི་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་དོ་བོ་ཆེག་ལྡན་བདག་ཉིད་འདོད། །ཆེག་གིས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞི། ། ཞེས་འདོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། མ་བཛོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྲུབ། །ཅེས་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་པོར་གསུངས་ནས་མདོར་རྒྱས་གོ་མི་མི་མཐུན་པ་གསུངས་པ་དང་། ༢ དགོས་པའི་སྐབས་སུ། མ་བྱུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཛོད། །ཚོལ་བས་ཁས་སྐྱངས་པ་བཟུང་དོ། །ཞེས་འདོད་པའི་དགོས་པ་དང་པོར་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྱིས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ མདོར་བསྟན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་

ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་
 བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པ་
 ཚིག་ཟུང་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་ཟུང་ན་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོགས་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་
 ལུས་པས་དེའི་སྲིར་དང་། རྣོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྐྱབས་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་ལ། རྣོལ་བ་
 རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཞེས་སྟོས་པས་དོགས་པ་དེ་ཚོད་ལ་དེ་ལ་ཚིག་
 ཟུང་ཁོ་ན་དང་ཟུང་བ་སྟོས་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དོ། ། ༡ དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་
 རིམ་སྟོག་ཉེ་བསྟན་པ་ནི། འདོད་ཚིག་གི་དགོས་པ་ནི། རྣོལ་པའི་ཞེ་འདོད་མིན་པ་
 རྣམས་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། གཞན་
 བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ཤིང་། དང་
 བོ་བྱུང་བྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱུང་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བྱེད་བཀག་ན་བྱུང་བྱ་བཀག་སྐྱོ་
 བར་དགོངས་ནས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
 ཚེའི་སྤྲིལ་ཚེན་དུ་ཆེས་གསལ་བས་ཞིབ་པར་དེ་གཞིགས་དགོས།

དྲི་བ་༡༥༥། ༡ རྣམ་ཅུ་ལས། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཚོས་དག་དང་། །ཚོས་ཅན་
 བྱུང་བར་ཡིན་པར་བརྗོད། ། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་འགའ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 འཕྲོས་ཚུལ་དང་། ༡ འགའ་རྟགས་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་དང་བཅས་པ་
 དང་། ༢ འགའ་རྟགས་བཞིར་བཤད་པ་རྣམས་འགའ་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 མིན་གྱི་བྱུང་བར་རྣམས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ལྷ་བས་འདྲིར་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ལྷ་གཞག་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། འདོད་
 པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ལྷ་བས་སུ་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པས་ཁྲབ་པའི་དོན་དེ་
 གཅིག་ཕུ་བསྐྱབ་བྱུར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་
 རྟགས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚུད་པ་ལས། འགལ་རྟགས་
 ལ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ༢ མཚན་ཉིད་ནི། རྩོགས་
 ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྤང་གང་ཞིག་རྗེས་ཁྲབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པ་
 དེའོ། །དབྱེ་བ་ནི། ལྷ་བས་འདྲིར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཞི་གསུངས་པ་འདི་
 ལྟར། དེ་ཡང་། ལྷ་འཕྲོད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་
 ཁྲད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་དང་། ཚོས་ཀྱི་རོ་སོ་སྐྱབ་པ་དང་། ཚོས་
 ཅན་གྱི་རོ་སོ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་
 རིམ་པ་ལྟར། མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་ཅན་གཞན་དོན་
 བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་སོ་དང་། འདུས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ལུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། ཏུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་གསུམ་པ་དང་། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། འདུས་མ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞི་བ་ཡིན་ལོ། ། ༣ ལྷིང་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 རྩལ་རིགས་རྒྱན་ལྷན་སེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འགལ་རྟགས་རྩལ་དང་བཞི་
 བཤད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་རིགས་རྒྱན་ལྷན་སེལ་ལས། ལྷས་
 བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བར་གསུངས་པས། རྩལ་ཀ་མཚན་ཉིད་པར་མི་
 བཞེད་པར་གསལ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན་དུ་བཀོད་ཚེ་

འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཁག་ཅམ་སྤང་དོ། །གཞན་ཡང་། འདུས་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། ཞེས་བཞོད་ཆེ་འདུས་བསགས་ཡིན་
པར་མ་གྲུབ་པས་སློགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པས་ཅུང་ཁག་ཅམ་ཡོང་། ཡིན་ན་
ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སྟར་ན། དངོས་གྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ཞེས་འགོད་ཚུལ་དེ་
སྟར་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བར་གསུངས་པས་བཞི་པོ་
འགལ་ཉགས་སུ་བཞེད་དམ་དབྱེད་དོ།།

ཇི་བུ་༡༤༥། ཐར་གསལ་༣༦༠ ལས། ༡ བརྗོད་པའི་སློབ་མ་སྤྲ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། སྤྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་
ཚོལ་ཐབས་ཀྱི་སློབ་བཀའ་བཞོད་དང་། ༢ རིགས་ཀྱི་སྤྲ་དང་མིང་གི་སྤྲ་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དང་། ༣ ལོ་ཞེས་པའི་སྤྲའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ དེ་ཡང་སྤྲིང་སྤྲའི་སྟོན་པ་རྩ་ཉི་ཉ་རིའི་སློབ་མ་སྤྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་བྱུང་
བར་དང་པོས་མིང་གི་སྤྲ་སྟེན་གྱི་ཞེས་པ་སྟུ་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤྲ་བ་ལང་ཞེས་
པ་སྟུ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་ཅིང་། རོ་བོའི་དོན་ལྡན་དུ་མི་
འདོད་དོ། །དེ་ལ་བྱི་མས་སྤྲ་མ་ལ་ཚོལ་ཐབས་ཀྱིས་མིང་གི་སྤྲ་དེ་རོ་བོའི་དོན་ལྡན་
དུ་སྤྲུབ་འདོད་ནས་ཉགས་བཞོད་པའི་ཆེ། མིང་གི་སྤྲ་ཚོས་ཅན། དོན་དང་ལྡན་ཉེ།
སྤྲའི་ནམ་དབྱེ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་སྤྲ། ཞེས་སྤྲུབ་པའི་ཆེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྲུབ་བྱ་ནི་རོ་བོའི་དོན་ལྡན་ཡོད་པའོ། ། ༢ སྤྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་
འདོད་པས་མིང་གི་སྤྲ་ནི་སྟེན་གྱི་ཞེས་པ་སྟུ་བྱ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤྲ་ནི་བ་ལང་
ཞེས་པ་སྟུ་བྱའོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྲ་གཉིས་ཀ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་འདོད་

དོ། །སྐྱ་ལྷེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པས་མིང་གི་སྐྱ་རོ་མོའི་དོན་ལྡན་དང་།
 རིགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྷེ་རོལ་དོན་ལྡན་ཏུ་འདོད་དོ། ། ༣ ལོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ལྷེ། སྐྱ་ལྷེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་ཏུ་མེད་པར་འདོད་པས་རོ་མོའི་དོན་ལྡན་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐར་གསལ་
 ༡༩༡ ལས། རོ་མོའི་དོན་ལྡན་ལྷོ། དཔེར་ན། ལོ་ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་སྐྱ་གཅིག་ལ་བརྗོད་
 འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བུའི་དོན་དང་། ལ་དང་། ཨོ་དང་། ལྷ་ལ་
 མོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་རུས་པ་བརྟེན་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཡོད་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་གོ་ཞེས་པ་ལ་འགྲི་སྣངས་མི་འབྲ་བ་མང་ཏུ་
 ཡོད་པ་ཐར་གསལ་ལེའུ་བཞི་བ་ལས། ལོ་ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་སྤྱི་གཞུང་དང་
 ཐར་གསལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གོའུ་ཞེས་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས་གོ་ཞེས་
 འདུག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་གོ་ཞེས་པ་དོན་དགྲུ་ལ་
 འདུག་པར་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། དག་སྐྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ལྷགས་
 དང་མིག་དང་རྩོ་རྩོ་དང་། །མཛོད་སྤུ་རྩོ་དང་དོན་དགྲུ་ལས། །མཁས་པས་གོའི་སྐྱ་
 རེས་བརྒྱུད་ལ། །ཞེས་དོན་དགྲུ་ལ་འདུག་པ་བཤད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་འདུང་བ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ཡང་གོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་ཨོ་རིང་ལོ་ལྷགས་འདུག་པས་འུགས་ཀྱིས་འདུག་
 ཏུ་ལྷ་ཞེས་ཐོན་པར་སྣང་ཞིང་དེས་ན་གོ་ལམ་གོའུ་དང་གོ་ཞེས་གང་ཡུས་ཀྱང་དེ་ལ་
 བརྗོད་འདོད་ལེས་པའི་དོན་དང་། ལྷེ་རོལ་ལོག་མོགས་འདུས་པའི་གོང་བུའི་དོན་
 དང་། ལ་དང་ཨོ་དང་ལྷ་གསུམ་འདུས་པ་སྐྱའི་རོ་མོའི་དོན་བཅས་དོན་གསུམ་བརྟེན་
 ལ་མི་ལྷོས་པར་གོ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རང་སྤོང་རྩ་ལྷི་ཏུ་རིས།
 ལེས་དང་ལྡན་དང་སྐྱ་རོལ་དང་། །རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ། །དེ་དེ་སྐྱས་བརྗོད་
 བར་རྟོགས་པས། །སྤྱིར་ནི་འབྲེལ་བ་རང་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་བྲངས་ནས་སྐྱབ་པར་

བྱེད་དོ།།

ངེ་བ་༡༠པ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་ཀླུ་མ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གསུངས་སྐབས་ ༡
ཀླུ་ཚ་ལས། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྐྱོར་བ་ལ། །ཞེས་པས་གངས་ཅན་གྱི་ཐོལ་
སྐྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་རྒྱུ་མཉན་གྱི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་
པ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་གཉིས་དོས་བརྒྱུད་ནས། སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་མིང་
དོན་དང་། ༡ གཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཉེས་པ་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནས།

ལན། གངས་ཅན་གྱི་ཐོལ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ནི། གངས་ཅན་རང་གི་དག་ཏུ་
བདག་ཉལ་བ་ཞེས་མ་སྐྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བདག་ཉལ་བ་ཡོད་པར་
སྐྱབ་འདོད་ནས། ཐོལ་སྐྱོར་ཉེ་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོར་བ་འདི་ལྟར་བཀོད་དེ། མིག་
སོགས་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན།
མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་མཉན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྐྱོར་
བ་ནི། དག་ཏུ་མ་སྐྱས་ཀྱང་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པར་སྐྱབ་
འདོད་ནས། གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བྱམ་བ་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་པའི་
སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བྱམ་བ་གང་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཉེ། ལྷན་ལ་
མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་ལྷན་ཅིག་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
བ་ལྟ་བུའོ། ། ༡ གཅིག་ཤོས་འགོག་པའི་རིགས་པས་གཅིག་ཤོས་ལ་ཉེས་པ་བཤད་
པ་ཡིན་ཉེ། གངས་ཅན་གྱི་ཐོལ་སྐྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འགོག་སྐབས་སུ་དེའི་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་བུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྐྱབ་པའི་འགལ་ཉལས་ཡིན་པར་བསྟན་པས། རྒྱུ་མཉན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྐྱོར་བ་

ཡང་དཔེ་ལ་རྟགས་ཚོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
དེས་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པས་དགག་བྱས་པར་མཚུངས་པའི་བྱིད།

རྗེ་བ་༡༡༥། ༡ ཐར་གསལ་༡༥༤ ལས། འདི་དག་ནི་རང་གིས་ཁས་
ལྡངས་པའི་ལུང་གི་དོན་སྲོལ་ས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
བཀག་པར་འགྱུར་བས་ཁས་ལྡངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་དང་འགལ་བ་
མེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་
ཀྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་གཅིག་གི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་སུ་ཡང་མི་
སྲིད་ཅིང་། འདིར་སྲིད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ཅོ། །ཞེས་པའི་སྐོམ་ཚིག་
ལྟར་རིགས་པ་ཅན་སས་འདོད་པ་དང་། ༢ རི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་
ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ནི་རིགས་པ་ཅན་སས་རང་གིས་ཁས་ལྡངས་པའི་ལུང་གི་དོན་
མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གཅིག་ཚོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་ལུང་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཞོད་ན། སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་
གཞོད་པར་འགྱུར་ཉེ། ལུང་དེའི་སྲོལ་ས་གཅིག་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན་ལུང་དེ་ལུང་
ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ལུང་དོན་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་
འགྱུར་སྟེ་པའོ། ། ༣ དེ་འགོག་པ་ལ་ཀུན་བཏུས་ལས། བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་
གསུངས་ཤིང་དེའི་དོན་ནི། ཡོངས་གཙོད་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་
བ་ལ་དེ་འགོད་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཚོལ་བས་ཁས་ལྡངས་པ་དང་འདོད་པ་ཞིག་
དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་གཙོད་ལ་ཚོལ་བ་རང་གི་ཁས་ལྡངས་པ་མེད་པར་
རང་གིས་ཁས་ལྡངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱ་

ཡིན་པ་བཅད་པའོ།།

འདིའི་མཚམས་སུ་ས་བཅད་རང་སྡེའི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་
དགག་པ་ཞེས་ཡོད་པ་དེའི་གཞུང་དོན་གོ་སློབ་སུ་གསལ་བཤད་མི་བྱེད་ལ། དེའི་
མཚམས་ནས། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལས་འཕྲོས་པའི་ས་བཅད་མི་འཐད་པའི་
སྲོགས་སུན་དབྱེད་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པའི་འཇུག་སྲོག་བྱེད་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། ཚོས་ཅན་གྱུ་མེད་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་
དགག་པ་དང་། ཚོས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་
པ་དགག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར།

ཤི་བ་ཉན་པ། ཐར་གསལ་ཉན་པ། ལས། གུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་གི་རང་
ཉིད་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོས་པ་ཚོས་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་སྐྱོ་སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་
ནམ།

ལན། དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ༡ ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་
ཚོལ་བའི་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དང་། ༢ ཚོལ་བའི་ཁས་སྲུངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་སུ་བབ་པའི་
ཏྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། ༣ ལུང་དོན་གང་རུང་ཞིག་ལ་
གཞོད་པས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ན་
ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པའི་སྐབས་སྟུ།

འི་བ་༡༣༥། ༡ རྣམ་ཅུ་ལས། འོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་དེ་ལྟ་བུ་དང་། །ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་འོགས་སྐྱོན་དང་འོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། རྟགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་
སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ༢ དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་གཞི། ༣ དེ་དག་
ནང་གསེས་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ འོགས་སྐྱོན་དང་རྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འོགས་སྐྱོན་ཅན་
དང་འོགས་སྐྱོན་གཉིས་དང་། རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདིའི་འོགས་སྐྱོན་ཞེས་པའི་འོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོ་དགོས་
ལོང་། དེའི་སྐྱོན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༣ ལས། དེས་ན་འོགས་སྐྱོན་ཀྱི་དོན་
ནི། འོགས་སུ་གཞུང་བྱ་དེ་འོགས་སྐྱོན་དུ་འདོགས་པའི་སྐབས་མང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
དང་། །ཞེས་དང་། རྟགས་རྒྱན་༡༡༦ ལས། འོགས་སྐྱོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འོགས་སུ་
བཟུང་བ་དེ་འོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་
གཞི་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཆ་ལྟ་
བུ་དེའོ། །འོགས་སྐྱོན་ཅན་ནི། ཅུ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅུ་དང་འབྲེལ་བ། འོགས་
ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༣
ལས། དཔེར་ན། མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། སྐྱ་
མཉམ་བུ་ལ་ཡིན། ལུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ།
སྐྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་འོགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འོགས་
སྐྱོན་མིན་ལ། སྐྱ་རྟག་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
འོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱི་འོགས་སྐྱོན་ཅན་མིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པར་ཚད་མས་བསལ་བ་
སྐྱོན་ཅན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྐྱོན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༡༣

ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སློབ་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བུ་རྟགས་སློབ་ཅན་དུ་
 འཛོག་པའི་རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱུ་༡༧ ལས།
 དེ་རླུང་གི་རྟགས་སློབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་རླུང་གི་རྟགས་སུ་གཟུང་བུ་དེ་རྟགས་
 སློབ་ཅན་དུ་རླུང་གྲེད་དོ། །མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་
 རྒྱ་མི་རྟག་པར་རླུང་པ་ལ་མཚོན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བུ་སྤྲི་སྤེད་དུ་འགོད་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེའོ། །ཡང་རིགས་རྒྱུ་ལས། གཉིས་པ་
 རྟགས་སློབ་ཅན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྟགས་སློབ་ཅན་དེ་འགལ་མ་དེས་མ་
 གྲུབ་པའི་རྟགས་སློབ་ཅན་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འགལ་བའི་རྟགས་སློབ་ཅན་ནི།
 རྒྱ་རྟག་པར་རླུང་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་ཚོན་ན། རྒྱ་རྟག་པར་རྟགས་སུ་
 བཟུང་ནས་དེ་རླུང་གི་ཁྲབ་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 རྟགས་སློབ་ཅན་ལ་འགལ་རྟགས་དང་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་ཀྱང་། ཞོང་གི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་ལ་བརྟགས་ན། འགལ་བའི་
 རྟགས་སློབ་ཅན་དང་མ་དེས་པའི་རྟགས་སློབ་ཅན་མེད་པར་འདོད་དགོས་སམ་
 ལྟམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ཚོས་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་
 བ་དེ་སློབ་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རླུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་མེད་པས་སོ། །ཡིན་ནའང་
 རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པའི་གསུང་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་བས་དབྱུང་གཞིར་བཟུང་བ་
 དོས། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་སློབ་ཅན་དང་སྤྱོད་སློབ་གཉིས་ཁྱད་པར་འིན་ཏུ་ཆེ་
 རྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་རྟག་པར་རླུང་པའི་ཚོན་བརླུབ་བུ་རྒྱ་རྟག་པར་དེ་སྤྱོད་སློབ་ཅན་
 ཡིན་ཡང་སྤྱོད་སློབ་མིན་ཏེ། དེ་སྤྱོད་སུ་བཟུང་བ་དེ་སློབ་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་
 མིན་པའི་སྤྱིར། དོན་འཛོག་བྱེད་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་རྟག་པར་ཚོད་མས་བསལ་བའི་ཆ་

ལྷ་བྱ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཡིན་ཡང་ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 བྱས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་
 ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་སྐྱ་རྟག་པ་ཚོད་མས་པས་ལ་བའི་
 རྒྱུར་ཞེས་བཤོད་པའི་ཆེ་སྐྱུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཕྱུར་བ་ལྷ་བྱའོ། །དེ་མཚུངས་
 རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་རྟགས་སྐྱོན་གཉིས་ལ་ཡང་སྐྱར་དགོས་པས་ཚོ་གསུམ་ཚོས་
 སྐྱོན་ཅན་དང་། རྗེས་ཀྱི་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེས་ན། ཚོ་གསུམ་
 སྐྱོན་ལ་གཞི་བྱུབ་དགོས་པ་དང་། ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཤིང་པལ་ཆེ་
 པ་མེད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་སྐྱོན་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས།
 རྟགས་དང་དཔེ་དང་ཚོ་གསུམ་གསུམ་ལ་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་ཐལ། ཚོ་གསུམ་ཚོས་དང་
 རྗེས་ཀྱི་ལ་དེའི་རྒྱུ། ཟེར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཀྱང་སྟེ། ཚོ་གསུམ་ཚོས་དང་རྗེས་ཀྱི་ལ་
 ལྷར་སྐྱར་ཡོད་པར་ཐལ། ཚོ་གསུམ་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གསུམ་ལ་ལྷར་སྐྱར་ཡོད་པའི་
 རྒྱུ། འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཚོ་གསུམ་ཚོས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ། ༡ མཚན་གཞི་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྐྱ་རྟག་སྐྱུབ་ཀྱི་
 རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། བྱས་པས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཆེ་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་ཚོ་གསུམ་
 སྐྱོན་ཅན་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་དང་། བྱས་པས་སྐྱ་རྟག་སྐྱུབ་པ་སྐྱ་རྟག་པ་
 ཚོད་མས་པས་ལ་བའི་ཆ་དེ་དེ་སྐྱུབ་ཀྱི་ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། ། ༢ རྟགས་སྐྱོན་ཅན་
 དང་ཚོ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་སྐྱོན་
 ཅན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ན། གཞི་མཐུན་མེད་པར་གསལ་ཡང་། ལུ་
 མཐུན་ཚོས་འཕྱོར་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་རིགས་རྒྱན་ལུ་སེལ་བ་གསུང་སྐྱུན་

དབར་མ་ ༣༧༧ ལས། སྐྱ་རྟག་པ་དེ། སྐྱ་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་ལས་
འགའ་བར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་དང་།
རིགས་པ་བཞོད་སྟངས་ཀྱང་། སྐྱ་རྟག་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ཡིན་པར་སྐྱབ་སྐྱ་བར་མཐོང་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་པ་གཞི་མཐུན་
མེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་དབྱེད་དོ། །

དེ་བ་ ༣༧༧ གསུམ་པ་སྐྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་
པའི་སྐབས་སུ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ལྗེ་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་དེ་ལ་ཚོད་སྤང་བྱེད་
ཚུལ་སོགས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྐྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཆེ་གསུང་
རང་ཉིད་མ་བསལ་བ་བཅས་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བྱུབ་
ཟེན་པ་རྣམས་སྐྱོགས་ཡིན་པ་རོ་བོས་སེལ། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་པའི་དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོགས་ཡིན་པ་ཆེ་གསུང་གྱིས་སེལ། ཚོལ་བས་མི་འདོད་པའི་
དོན་བསྟན་བཅོས་མཁན་སོའི་འདོད་པ་དེ་དག་སྐྱོགས་ཡིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སེལ།
ཚད་མས་བསལ་ཟེན་པ་རྣམས་སྐྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་
ལོ། །འདོད་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མ་སྐྱས་
ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཚོད་བཞི། སྐྱ་མི་
རྟག་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། རོ་བོའི་དོན་སོགས་

ཚོས་ལྷ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་བཞོད་པའི་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོལ་དེས་ཚོས་
ཅན་གྲུབ་ན་རོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ལ་དེ་གྲུབ་པར་
འགལ་བས་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། རྒྱ་མི་རྟག་པ་དེ། རྒྱ་
ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྲིད་ཚོལ་དེས་མ་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་
ཡང་། རྒྱ་མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་
པའི་སྲིད་ཚོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་མིན་པས་འགལ་བ་མེད་ཅེས་སོ།།

བསྐྱབ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི།

ཇི་བཤམས། ༡ རིགས་སློལ་ས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་
པའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་སྲོགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་རོ་བོ་དོན་སོགས་ཚོས་ལྷ་ཚང་བ་སྲོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་གཉིས་ལ་མི་འགལ་བའི་ལན་དང་། ༢ རིགས་སློལ་ས་
གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཚང་མ་ཚང་། ཚང་ན་རི་ལྟར་
ཚང་བའི་ལན་གང་ཡིན།

ལན། རིགས་སློལ་ས། བསྐྱབ་བྱ་འོས་པ་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་ཚོལ་གྱིས་ཁས་
ལྡངས་ཤིང་ཚད་མས་མ་བསལ་བ། སྲོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོག་གྱང་ཀུན་
བཏུས་ཀྱི་དེ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སློལ་ས་སྲིད་ཚོལ་
གྱིས་ཁས་ལྡངས་པ་ཞེས་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་ལྡངས་པ་ལུགས་པ་གནས་ལ། དེ་
ལ་ཀ་ཏ་བའི་རྒྱུ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་མཐད་ཀྱི་དོན་ཡང་

གནས་པས་ཀྱན་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་དང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིད།
ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ། རིགས་སློབ་ལས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་
རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀྱན་བརྟུས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
ནི། རོག་རྟོག་སེལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཏེ། རིགས་སློབ་ལས་
གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་གྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་
མད་སོགས་ཆེག་རྒྱར་སྲིན་པ་མེད་པས་གཙོ་བོ་མ་གྱུར་ལ། ཀྱན་བརྟུས་ལས་ཆེག་
རྒྱར་སྲིན་པ་སློབ་པས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་པ་ལ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལོག་
རྟོག་སེལ་བ་གཙོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཆེག་རྒྱར་སྲིན་པ་དགོས་པའི་སྲིད་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེལ་བྱེད་གང་
གིས་མ་བསལ་བ། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ། ཚོས་ཅན་ཁྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་
སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་པའདད་
གཉིས་ལས་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་པ་༡༤༥། གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་པའདད་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེལ་བྱེད་
གང་གིས་མ་བསལ་བའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ༡ ཀྱན་བརྟུས་ལས་སེལ་བྱེད་གངས་ཏུ་
གསུངས་པ་དང་། ༢ དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སློབ་མཁུ་རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བར་
གསུངས་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཁས་ལྷངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟགས་
མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བཤད་མ་བཤད་དང་། ༣ འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མ་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ༤ སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་བཞེད་པ་རང་ལུགས་

སྤྱི་བྱེད་མི་བྱེད་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ཀུན་བཏུས་ལས། མངོན་སྤྱི་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་
 ཆེས་ཀྱགས་པས་རང་རྟེན་ལ་འོ། །ཞེས་ཚད་མས་བསལ་ན་སེལ་བྱེད་དེ་ལ་དུ་ཡོད་
 ཅེ་ན། མངོན་སྤྱི་ཚད་མ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དཔག་དང་། ཀྱགས་པས་རྗེས་དཔག་བཅས་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས། ༢ རྣམ་
 འབྲེལ་ཅུ་བ་ལས། དེ་ལ་ཁས་སྐྱེས་འབྲས་རྟགས་དེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟགས་
 མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མ་བརྟན་ཀྱང་། རྟོལ་བ་རང་རང་གི་ཁས་སྐྱེས་པར་འོས་ཤིང་
 ཚད་མར་ཁས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ལས། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལྷ་ལུ་རང་གི་
 བརྟན་བྱའི་དོན་སྐྱབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སྤྱི་སྤྱི་བ་པོའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 གསུངས་ལ། སྤྱིར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་
 འཐད་ལྡན་ལས། དེ་འབྲ་བ་ཡང་སྤྱི་བ་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སྤྱི་དཔག་པའི་ཚད་མ་
 ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་གོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་བ་
 པོའི་དོར་ཁས་སྐྱེས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༡༤ ལས། ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་གང་ཡིན་ཡང་
 ལུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྱང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་
 ཚིག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འབྲུལ་ཞིང་། ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་
 རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འབྲའི་རྗེས་སྤྱི་དཔོག་པའི་སྟོའི་སྤྱི་བ་པོའི་བསམ་ངོ་ནས་
 བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ལས་གསལ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིར་འབྲས་རྟགས་
 མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་བརྟན་པར་བཟུང་ནས་གཞུང་འདི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས་

དལ་བའི་ཁྱུང་གྱིས་མཁར་བ་མཚོད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཅུ་བ་རང་ལས། དེ་ལ་ཁས་
 རྒྱུད་ལྟགས་རྟེ། །ཞེས་པས་སྐབས་གྱི་ཚོལ་བས་འབྲས་ཉམས་སྲུ་ཁས་
 རྒྱུད་པར་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྟེན་ཆེན་༥༦
 ལས་ཀྱང་། ཡང་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་རང་ལུགས་ལ་ལུང་རྣམ་དག་རང་
 གི་བརྗོད་བྱའི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ལ་དབྱེད་པ་ཤས་
 ཆེར་མ་རྗོགས་པས། ལུང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པར་ཚད་མའི་སློབས་གྱིས་ད་
 ལྟ་ངེས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་ལ་འཇུག་སློག་བྱེད་
 པའི་ཐབས་སྲུ་གདུལ་བྱ་དེ་འབྲའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སློབ་
 གྲིམས་གྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་འབྲས་བུར་ཁས་
 རྒྱུད་པའི་སློབ་ནས། ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐབས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ཉམས་
 སྲུ་གཞན་དོར་རེ་ཤིག་ཁས་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
 རྣམ་འབྲེལ་འདི་ཉིད་དུའང་། དེ་ལ་ཁས་རྒྱུད་པའི་འབྲས་ཉམས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། ། ༣ འབྲས་ཉམས་མཚན་ཉིད་པ་མ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ལུང་ལ་དབྱེད་པ་བྱས་ཀྱང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
 པར་ཚད་མའི་སློབས་གྱིས་ངེས་པར་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་
 སློག་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐབས་སྲུ་ལུང་ཚད་མའམ་ལུང་རྣམ་
 དག་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པར་མཚན་དོ། ། ༤ སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གི་འཐད་
 ལྡན་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སྲུ་བྱེད་དཔོས་ཏེ། རྗེ་སློབ་པའི་སྲས་ཀྱི་སྲུ་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེགས་པས་ཀྱང་
 ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྐབས་མི་རུས་ཤིང་རུས་ན་

ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་གསལ་༡༥༡ ལས་ཀྱང་། ཅེག་ཤོས་
གྱིས་ནི་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་བ་བཞིན་དུ་ལུང་ངོ་མོ་ཉིད་གྱིས་བྱབ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་
མར་ཁས་གྲངས་ཤིང་། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་བ་ན་ཡང་། དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་བར་ལུང་
ལས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱ་བ་མི་རུས་ལ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཡིད་ཆེས་གྱི་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་
བས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་མོ་
ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་༡༧ལ། ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་བའི་ལུགས་སོ་སོ་
ངོས་འཛིན་དང་། དེ་གཉིས་ལས་རང་ལུགས་གང་འཐད་དམ།

ལན། ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་བའི་ལུགས་ནི། དབྱེད་བ་གསུམ་གྱིས་
དག་པའི་ལུང་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་།
བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འདོད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་བ་ཞིག་
ཡིན་བར་གསུངས་ཀྱང་སྐྱ་ཡིན་གསལ་ཁ་མི་སྣང་། ལུང་གོགས་བྱེད་དུ་འདོད་བའི་
ལུགས་ནི། རང་ལུགས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི། དབྱེད་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཚད་
མ་དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཡང་དག་ཏུ་མི་འགོ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་འགོ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྟུན་པའི་
ལུང་སྐྱ་ངེ་བཞིན་དུ་ཁས་གྲངས་པས་སྐྱ་རྟག་པར་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་
ཞིག་དང་། སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅམ་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེན་བ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་ཡང་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་

ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཅམ་གྱི་མིན་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱི་སྐབས་སྟུ།

རྗེ་བ་༡༤༥། ༡ ཀུན་བཏུས་སུ་ལྷུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་རང་ཚིག་དང་ལྷུང་ཚིག་འགལ་བའི་དཔེར་གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་པ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡིད་ཆེས་ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བུའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅམ་ཙམ་སྟུ། ཡང་དག་དེས་སྟན་བརྗོད་འདོད་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་སུ་རང་ཚིག་དང་ལྷུང་ཚིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐར་གསལ་ལས། རྒྱ་མཚན་གཅིག་དང་། དགོས་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བུ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱར་བའོ། །ཞེས་པས་རང་ཚིག་དང་ལྷུང་ཚིག་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་སྟར་བཤད་ཅིང་། དགོས་པ་དང་པོ་ནི། རི་སྟར་ཚོལ་བ་རང་གི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་འཇུག་པར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཤིན་སྟོན་ལ་དབྱེད་པར་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་གོ་བར་བུ་བའི་ཆེད་

དུ་དང་། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་
ལུང་གཞི་དུ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། །ཕེན་ལྗོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་
གཞི་དུ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་གོ་ཞེས་དོན་དེ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཇི་བཤམས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་ལུང་
དེ་ལུང་དང་འགལ་པའི་གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་ཡིན་ཡང་
ལུང་དང་འགལ་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གཞན་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་པའི་ཆེ་གེ། ལུང་
དང་འགལ་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཡང་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་རང་ཆེ་གེ་དང་འགལ་བ་
གཉིས་མཚོན་ཏུ་སྟེ། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་འདྲའི་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་ན་
བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཆེ་གེ་གང་ཡིན་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་མི་
རིགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ཆེ་གེ་དང་འགལ་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རང་ཆེ་གེ་
འགལ་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཆེ་གེ་དང་འགལ་པའི་རྣམ་པར་
གསལ་བའི་དཔེར་མི་རྩུང་སྟེ། ཚོས་ཅན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པར་གཞིར་
བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་དུ་ལུང་ལ་སྐྱབ་
སྐྱང་པའི་དམ་བཅའ་བ་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་པའི་དཔེ་མིན་ཡང་དེས་
མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ནི། རང་ཆེ་གེ་དང་འགལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན་ཁས་སྐྱོངས་དངོས་
ལྷགས་འགལ་བ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་ཆེ་གེ་འགལ་བ་ཚོས་ཅན་ལུང་ཅམ་
གྱིས་བཞག་པའི་ལུང་ཆེ་གེ་གང་ཞིག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་བའི་ཆེད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་པའི་དཔེ་ནི། སྤྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་
ཚོས་ལས་བཅའ་བའི་འབྲུང་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་པའི་ལུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེ་བཀའ་མཁའ་ལྷན་གྱི་འགྲུལ་པ་དོན་མེད་འགྲུང། །ཞེས་པའི་ལོགས་ཤིག་གྲུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ཙམ་ལས། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དབལ་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དབལ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབལ་གཉིས་ལོགས་སུ་གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །ཁ་ཅིག་གིས་རྗེས་དབལ་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལོགས་ཤིག་གྲུས་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབལ་གྱང་བསྟན་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། །ཞེས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་རྗེས་དབལ་ལས་ལོགས་སུ་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབལ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་རྗེས་དབལ་ཡིན་ཡང་རྗེས་དབལ་གསུམ་གྱི་ལུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་རྗེས་དབལ་གི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་ལུལ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱ་དེ་དང་དེས་བརྗོད་ཀྱང་དུ་སྐྱབ་ཀྱས་པ་དང་། དེས་པར་དུ་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་པ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པར་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གྲུས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་རྒྱལ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྐྱབས་སུ།

རྗེ་བཀའ་མཁའ་ལྷན་གྱི་འགྲུལ་པ་དོན་མེད་འགྲུང། །ཞེས་པའི་ལོགས་ཤིག་གྲུས་པ་གང་ཡིན་དང་། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

སྐྱུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་བཞོད་དེ། ཅ་བའི་རྟགས་དེའི་སྐྱོགས་ཚོས་
དང་། རྒྱ་བ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་དེའི་སྐྱོགས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་
གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྟགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཅ་བའི་རྟགས་ལོ། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་
པ་དེ་ནི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་བ་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་རྒྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་བ་པ་
བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱ་བ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་
རིགས་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་
ཏུ་རྒྱུ་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་བ་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཞིན། རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་དེ་ཡང་
འདོད་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཅ་བའི་རྟགས་དེའི་སྐྱོགས་
ཚོས་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་ནི། རིགས་རྒྱན་༡༠༥ ལས། རི་བོང་ཅན་རྟོག་ཡུལ་
ན་ཡོད་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་རི་བོང་ཅན་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་འཛིན་བྱེད་ཏུ་དངོས་སུ་གཞུགས་སྟོབས་ཀྱིས། རི་
བོང་ཅན་དེ་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་བྱུང་འཇུགས་ལ་གཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རི་བོང་ཅན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་གི་རང་རིག་དེས་རྟོག་པ་དེ་
དངོས་སུ་གཞུགས་པའི་འཇུགས་ལ་རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གཞུགས་པ་ཡིན་ཉེ། རྩ་བ་
འགྲུབ་ཅ་བ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། ཀུན་གྱི་རྩ་བ་རྟོག་མིང་རྟོག་ཅན། །སོ་སོ་རང་
གིས་རིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཐར་གསལ་ལེའུ་དང་བོང་༤༩ ལས། རྟོག་པ་
རྩ་བ་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུང་བྱུང་རིགས་པ་སྐྱུ་བས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་

དེའི་སྤྱོད་ལས་ཁྲུབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་རྒྱུ་ཡང་། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་
ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་གང་ཟག་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ཞི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་དེ་རང་ལྷོང་རང་རིག་གིས་གྲུབ་
ཅིང་། དེོས་པའི་དབང་ལ་མ་རྟོས་པར་ཀུན་སྣོང་རང་དགའ་སྐྱེ་བར་རང་རིག་དེའི་
སྣོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་ལས་ཚོས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ལ་མི་
རྟོས་པར་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བ་རང་རིག་གིས་རྣམ་རྟོག་དོས་སུ་རྟོགས་
པའི་འུགས་ལ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཡང་
དགྲུང།

དེ་བ་མཉམས། གྲགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་
བཏགས་པ་བའི་ཁྲུང་པར་དང་མཚན་གཞི་བཅས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཞི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩོམ་སྲིད་ལས་གྲུབ་
པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་བ་
ཞི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དག་གིས་བརྗོད་རུང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡིན་ལ། གྲགས་
པ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དག་གིས་རྗོད་རུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་གྲགས་པས་མིང་གིས་
བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། གྲགས་པས་བསལ་བའི་རྩོམ་དང་།
གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་མཉམས། གྲགས་པའི་མིང་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
ལན། དེ་ལ་གྲགས་རྟོགས་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ཞི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

༣༠༣ལས། རི་བོང་ཅན་ལྷ་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ཚོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྐྱུ་
 ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་ཐ་
 ལྷན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་དེའི་ཡུལ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའམ། རྟོག་པའི་
 ཡུལ་གྱི་ཚོས་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལས་ཁྱོད་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོགས་པ་ཞིག་ལ། གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ། རྟོག་ཡུལ་ལམ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུ་དེའི་ཡུལ་ཏུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་
 དང་། དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་སྐྱུ་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་དེས་པར་འགོད་དགོས་པར་
 ལྟ་རྒྱུར་འདུག་པས་དེ་ལ་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན་དང་། སྤེ་བདུན་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན། རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། ལྷ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་
 ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དང་། ལྷ་པ་ཞེས་པའི་བདའི་ཡུལ་ཏུ་
 འགྲུར་རྒྱུར་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་མཚན་
 ཉིད་དང་སྐྱུར་ནས་དབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་རྒྱན་༣༠༧ ལས། གཉིས་པ་ནི། ད་
 ཉིག་ཚོས་ཅན། ཤིང་སྐྱུ་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱུ་རྒྱེ། ཡལ་ག་ལོ་འདུལ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་གོང་ཏུ་བྲངས་པའི་ཐར་གསལ་གྱི་
 ཡུང་དེའི་དོན་སྐྱུར་ཡང་བཞུགས་པས་དབྱེད།

དེ་བ་༣༧། སྐྱོབ་དཔོན་སྤོགས་སྐྱུར་གིས། གང་ལ་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྐྱུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགས་པའི་དོན་
 གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤོགས་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་དེ་རང་སྤོགས་གྱིས་
 འགྲེལ་ཚུལ་དང་སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ཡུང་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་དབང་སྐྱོབ་འགྲེལ་

ཚུལ་ལྟར་ཚིག་འབྲེལ་ན། གང་ཟག་བརྗོད་པ་གང་ལ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་
 པའི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་མི་ཏུང་བར་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱེན་སྤྱོད་ལ་མ་མཐོང་ཞིང་། དེས་རི་
 བོང་ཅན་ལ་གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་འདོད་པས་བརྗོད་པ་དེས་མི་
 མ་སྐྱེན་སྤྱོད་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་
 བས་དེའི་དོར་མ་དེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོལ་བ་
 དེའི་རྒྱུད་ལ་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་མི་ཏུང་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་
 པའི་ཚད་མ་སྤྱེ་བ་མེད་ལ། རྗོད་ལྟེན་གྱི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་པ་ལས་ལྷུང་པའི་གྲགས་པ་
 བཏགས་པ་བ་བརྗོད་ཏུང་གྲགས་པ་དང་དངོས་སུ་འགའ་པའི་དོན་གྱིས་ན་མེལ་
 ལྟེན་གྲགས་རྟགས་ཀྱིས་བསལ་བ་རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་མི་ཏུང་
 བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་སམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ།།

རང་ལུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི། བརྗོད་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱ་བས་སྐྱུ་ས་བརྗོད་ཏུང་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་སྐབས་
 གྱི་ཕྱི་ཚོལ་དེ་ལ་རྟོལ་ཏེ་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གྲགས་པའི་
 རྗེས་དབག་གིས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་བར་བརྟན་ནས་ཤུགས་ལ་དངོས་
 ལྟོབས་རྗེས་དབག་གི་ལུས་ལ་འགའ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་སློ་མེད་བར་བརྟན་བར་
 གསུངས། དེ་ཡང་གསལ་བར་བྱས་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་
 རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ས་བརྗོད་ཏུང་མིན་བར་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་མེད་བར་དངོས་སུ་བརྟན་བས། ཤུགས་ལ་
 རྗེས་དབག་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ལོག་སྤྱོད་ལམ་འདྲེས་པའི་ཚད་མ་མེད་

བརྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཐར་གསལ་རང་ལུགས་ནི་ཚོས་མཚོག་གིས་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ལྟ་བུར་མངོན་ཏེ། ཅུ་བ་རྗེས་སུ་དབག་པས་བསྐྱབ་ཆམས་ལ། །ཞེས་པའི་
དོན་འགྲེལ་སྐབས་སུ། ཐར་གསལ་ ༣༠༦ལས། ལྷུང་དང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་གྱི་
ལུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དབག་པའི་སྐྱབ་པའི་དོན་ལྟམས་ལ་ལོག་སྟོགས་
སྐྱབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
ལོགས་གསུངས་པའི་སྱིར་སྐྱམ་ཡང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ལམས་གྲུབ་རྟེན་ཆེན་མས་
རྣམས་དབང་སློབ་འགྲེལ་ཚུལ་འཐད་པར་གསུངས་ལ། སྟོན་རྟེན་༣༧ལས་ཀྱང་།
རང་གང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲང་ན། ལྷུང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་།།

དེ་བ་ ༣༥ལས། རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། རྣ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱམ་བརྗོད་ཀྱང་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལུལ་ན་ཡོད་པའི་སྱིར་ཞེས་པ་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ་གོང་དུ་སྐྱབ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པར་བཤད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། རི་བོང་ཅན་ཚོས་ཅན། རྣ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱམ་བརྗོད་མི་ཀྱང་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབ་མོང་མེན་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། མཐུན་སྟོགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་གྲགས་པ་
མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་སྟོན་པའི་སྟོང་ངོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་
མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཁྲིད་གྱིས་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྐྱབ་མོང་མེན་པར་འབྲུང་
ཞེས་པའོ།།

དེ་བ་ ༣༦ལ། རྗེས་དབག་ལས་ཐ་དད་དུ་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་རྗེས་དབག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་
ཚེས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ཀམས་སློང་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེའི་གཞོན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་སྱིད།

གཉེས་པ་གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སློས་ས་
པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བྱད་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སློན་ཏུ་
མི་སློན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་༣༡ལ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སློས་ས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ཀམས་གཙོད་ཀྱི་
དགོས་པ་གཉེས་ངོས་བཟུང་ནས། ཉགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡོད་
དགོས་མིན་དང་། སྲས་གཉེས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དམ་མེད།

ལན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ཚེད་པ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཏུ་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་
འདོད་པའི་དོན་དེའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་རྟེན་གཞི་དེ་ལ་གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱེད་པ་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཞན་གྱི་ཚོས་ཅན་ལ་
གཞོན་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་པ་གཞོན་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་
སྱིད། དེ་ཉུང་སློས་པའི་རྣམས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ཚོས་ཅན་ལ་
གཞོན་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་པ་མི་གཞོན་ཅིང་ཚོགས་དོན་ཁོ་བོ་ལ་གཞོན་པ་དེ་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་པ་གཞོན་པར་སེམས་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་སློས་པའི་སྱིད།
ཞེས་དགོས་པ་གཉེས་ངོས་བཟུང་ནས། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སློས་ས་པའི་དགོས་པ་
བཤད་པའི་སྐབས་སྲས་གཉེས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐུན་མིན་དཔྱད་ན། ཅུང་གསུངས་
ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༡ ལས། དེ་ལ་འདིར་རང་རྟེན་ཞེས་

སྐྱོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཚོས་
 ཅན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ལ་བྱལ་བཀག་པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བསྐྱུབ་བྱའི་
 ཚོས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་
 གསལ་མགུལ་རྒྱ་ལས། ཉུགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གཞི་བྱུབ་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་ན་བརྟེན་པ་
 བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་
 རྗེའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་བྱུབ་རྗེས་སྡེ་བདུན་རྒྱུ་མ་
 ལས། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་བྱུབ་པའི་ཉུགས་ཡོད་མེད་དབྱུང་བ་ལོ། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ལྷ་ཉུགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་གཞི་བྱུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པ་དང་།
 ཁྲུབ་ན་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་ཉུགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་
 གཞི་མ་བྱུབ་པས་ཚོས་ཅན་དང་མེད་དེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གཞི་བྱུབ་དགོས་པའི་
 སྲིད་དང་། ཚོས་ཅན་གཞི་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཉུགས་དེས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་མི་འགལ་
 ཏེ། གཞི་མ་བྱུབ་ཀྱང་ཁྲུབ་པ་དེས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་མི་འགལ་པའི་སྲིད་དང་།
 གཞི་མ་བྱུབ་ཚོས་ཅན་བརྒྱུད་སྐབས་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་དེའི་སྐྱུང་བ་བཞག་
 བ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྐྱུབ་པ་དང་། སྐྱ་ལ་མི་ཉུག་པར་སྐྱུབ་པ་སོགས་ལ། ལ་དང་
 སྐྱའི་སྐྱང་བའི་སྐྱང་བ་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་དེགས་པར་ཐལ་བ་སོགས་དེགས་པའི་
 དགལ་བཞག་མང་དུ་སྐྱོས་འདུག་པ་དང་། ཐར་གསལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགོག་
 བདེན་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་པའི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་ཉུགས་ཡང་

དག་བཤོད་པ་དེ་ཁ་སྐྱབས་བྱས་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དོན་སྦྱི་ལྷ་བྱ་བཞག་གྲང་
རྟགས་དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་ཁག་ཅམ་ཡོང་བས་དབྱུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། རེ་གྲ་
མས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཐེན་གྲིས་སློབ་སྦྱོང་དཔར་མ་༡༨༣ བས། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་
པ་ཞེས་བ་ནི། ཚོས་ཅན་དུ་སྦྱས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་
བས་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བར་སོང་བའི་དོན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོད་
གཞིར་གང་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་སྟོགས་ཚོས་འགྲུབ་དགོས་ན། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་
དང་རང་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཅན་གཉིས་འབྱེད་བའི་དོན་མེད་བས་བདག་དང་གཙོ་བོ་
སོགས་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མི་ཏུང་ཞེས་བ་ནི་རིགས་
པའི་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་དང་སྐྱེ་གས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་མ་
བྱེད་བའོ། །ཞེས་གསུངས་བས། ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་རང་རྟེན་ཚོས་ཅན་
གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རང་རྟེན་ཚོས་ཅན་ལ་ངེས་པར་ཡོད་
དགོས་པའི་སྟོགས་ཡིན་ལ། བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཚོས་ཅན་བཟུང་བ་དེ་དག་
གི་སྦྱང་བ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་གྲང་ལ་ལ་མེ་སྦྱུང་བ་དང་སྦྱང་བ་མི་རྟག་པར་སྦྱུང་བ་
སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བོ་གནང་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
འདོད་ན་ཐེན་གྲིས་རང་ལ་གཞིགས་ན་ལེགས།

དེ་བ་༣༤༥། ༡ ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་དཔེ་བཟོད་ནས་དེ་བཞག་གྲང་སྦྱོར་
དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ངོས་བཟུང་དང་། ༢ དེ་རིགས་གཞན་ལ་འང་
མཚུངས་པར་བསྟན་བ་ཞེས་མཚུངས་པའི་སྦྱོར་བ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སྦྱར་
འབྲིན་པ་ལ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ༡ ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་

མཁའ་རྟལ་དངོས་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་རྟལ་ས་བཞོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་ཚོས་ཅན་
 འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐྱབ་པ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་འགལ་རྟལ་སུ་
 འགྱུར་ཞེས་སུན་འབྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱོར་བ་ཞི། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཚོས་
 ཅན། ལྷན་གཅིག་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གཞན་དག་གིས་སྐྱོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསར་
 ཏུ་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པའི་རྟལ་རྣམས་མིན་ཏེ། ཏུས་གཅིག་ཅར་ཏུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྐྱ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། ། ༡ སྐྱོར་བ་དེ་མཚུངས་ས་ཞི།
 སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བདེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་
 བོ་ཚོས་ཅན། སྐྱོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ཏུས་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཏུས་
 པའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྣམ་
 འགྱུར་རྣམས་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་འདོད་
 པ་འགོག་པའི་རྟལ་ས་དེ་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་
 འགྱུར་ཞེས་ཆོལ་པའོ།།

དེ་བ་། ༢༠ བ། ཐར་གསལ་ལ་ ༣༡༣ ལས། དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་
 སྐྱོན་དེ་སྤྱོད་སྐྱོན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་གོང་ཏུ་སྤྱོད་སྐྱོན་
 གྱི་འདོག་བྱེད་གསུངས་པ་འགལ་བ་ཡོད་དམ།

ལན། འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་གོང་ཏུ། སྤྱོད་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་
 སྤྱོད་སུ་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་འདོག་པའི་སྐྱོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས། སྤྱོད་སུ་གྱི་དོན་ཏུ་
 བཞག་པ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་ལན་གསལ་བོ་ཞིག་མི་འདུག་ཀྱང་འོན་ཀྱང་སྐྱོངས་
 ཚོར་ཤར་ཚོད་ལ། དམ་བཅའ་འམ་སྤྱོད་སུ་དེ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཅན་དེ་
 ཉིད་སྐྱོན་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལ་སྤྱོད་སུ་སྐྱོན་ཞེས་མིང་བཏགས་པས་

འགལ་བ་མེད་ཟེར་དགོས་སམ་སྐྱམ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་ལ། ཐར་གསལ་༡༥
ལས། ཉགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྣོས་ནས་དེ་སྐྱབ་མི་རུས་ན་སློབ་ཅན་དང་།
རུས་ན་ཡོན་ཉན་ཅན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་པ་ནི་འོག་གི་དམ་
བཅའ་བ་ཅམ་དང་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱ་དང་། ཐར་གསལ་ལས། འོགས་སུ་བཟུང་བྱ་
དེ་འོགས་སློབ་ཅན་དུ་འདོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་དང་
འགལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྣོས་ནས་ཉགས་སློབ་ཡིན་ཀྱང་ཉགས་སློབ་མིན་ཟེར་
དགོས་སམ་དབྱེད།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སློབ་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་མཛད་པས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་
པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་༧༡༥། ༡ ཚུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ལ་མདོ་མཛད་
པས་དཔེ་མི་སློབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། ༢ རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚན་
བྱེད་ཀྱི་དཔེ་གང་བསྟན་ནམ།

ལན། མདོ་མཛད་པས་ཚུལ་གྱི་དོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་
ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་འཆད་པ་ན། མདོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་།
ཡིད་ཚེས་རྗེས་དཔག་དང་། རྒྱགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཅས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་དཔེ་
སོ་སོར་བྱས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ལ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་
དཔེ་སློབ་པ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་རྒྱལ་རྒྱས་པར་
མ་གསུངས་པར་མདོན་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚུལ་གྱི་དོ་བོ་ལ་

མངོན་སུམ་སོགས་ཚད་མ་བཞེས་གཞོན་ཚུལ་སོ་སོ་བྱས་ནས་འཆད་པ་དེས་
 གཞན་ལ་ཡང་མཚོན་ནས་ཉོགས་དགོས་ཤིང་དབང་པོ་རྣམས་ཉོགས་ཀྱིས་པས་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་དོ་ལོ་གཞོན་པའི་དཔེ་ཀྱན་བརྟུས་རང་འབྲེལ་ལས།
 དཔེར་ན། སྐྱ་མཉམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རུམ་པ་ཉལ་པ། གཞན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་
 ཚད་མ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ཞི་དམ་བཅའ་བ་ཅོམ་གྱིས་དེར་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་
 ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཞི་མེད་ལ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་བྲགས་པ་
 དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རི་
 མོང་ཅན་ཞི་རྒྱ་བ་མེན་ཏེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤོགས་འདིས་ཞི་ཚོས་
 དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་རང་གི་དོ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ན། འདིའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཀྱི་རང་གི་དོ་ལོ་
 གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་
 པར་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་ལོ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་དོ་ལོ་དང་ཁྱད་པར་
 གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་བཅས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་ལྟ་
 མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་ལྷོ་གཞེན་དུ་གསུངས་ལ། ལྷོ་གཞེན་༣༤ ལས། ཚོས་
 དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་དོ་ལོ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་དང་། གཉིས་
 ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྐྱར་གཉིས་བྱས་ནས་བྱུག་ཏུ་དབྱེར་
 ཡོད་པ་རྒྱས་བསྟུས་ཅོམ་ལས་དོན་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཀྱན་བརྟུས་རང་འབྲེལ་ལས།
 དམ་བཅའ་དེ་དག་ལ་གཞོན་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞོན་གྱི་དམ་བཅའ་
 རྒྱགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་དེ་དག་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ༡ དེ་ཉིད་ལས།
 ཡན་ལག་རྣམས་ལས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་

བར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བས་བྱེ་བྲག་བས་ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་
 ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་གཞོན་བྱའི་དམ་
 བཅའ་ལྷགས་ལ་བསྟན། ༣ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 བས་བྱེ་བྲག་བས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་
 ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་གཞོན་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྷགས་ལ་བསྟན། ༤ ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། རྗེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བས་བྱེ་བྲག་བས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་ཉེན་བྱེད་
 པའི་རྗེས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་གཞོན་བྱའི་དམ་
 བཅའ་ལྷགས་ལ་བསྟན། ༥ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དག་ཐམས་ཅད་རླུབ་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཞེས་བས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་
 རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷར་སྤང་ངོས་བཟུང་ནས། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། དག་དང་དག་གི་བདག་ཉིད་རླུབ་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་དག་ཡོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་རླུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དག་དང་རླུབ་པ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སེལ་
 བར་བྱེད། དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་རང་གི་རོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་རོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷར་
 སྤང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོན་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ༦ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་
 དག་གི་བདག་ཉིད་རླུབ་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་
 བར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་
 ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྷར་སྤང་གི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོན་ཚུལ་

དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ༡ དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མཚོན་དཔེ་ནི། ཚོས་
ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་དོས་བརྒྱད་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་
རང་འགྲེལ་ལས། ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྲར་
དམའ་བའི་བྱང་པར་མི་འཛིན་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་དེ་དོས་བརྒྱད་ནས་ནམ་འགྲེལ་བྱ་
དེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་དམ་བཅའ་སྣང་སྣང་གཞན་འགོག་པའི་
རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་འགྲེལ་ལས། རི་སྐྱད་
བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། །དཔེ་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཇི་བུ་༢༡༥། ཐར་གསལ་༣༣༡ ལས། འདི་ཡང་སྐྱས་བརྗོད་ཚུལ་དང་
སྐྱོའི་སྐྱ་རིས་མ་མཚོལ་བར་བྱས་ནས་ཚིག་འདི་ཉིད་སྐྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚོས་
དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་དང་བྱང་པར་བཞི་ག་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བཞི་ག་བཀག་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཚིག་ཐམས་ཅད་རླུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན་
ཀྱི་རོ་བོ་དང་། དོན་བདེན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ་ཚིག་
ལས་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཤུགས་ལ་ཁས་སྲུངས་པས་བདེན་ཚིག་དང་རླུན་
ཚིག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་བཀག་པས་
ཚོས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པས་བྱང་པར་རླུན་ཚིག་གྲང་བཀག་པས་
ཚོས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་ཡང་བཀག་གོ། །ཚིག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པར་སྟོན་
པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། ཚིག་ཐམས་ཅད་རླུན་ཡིན་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་དེས་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་མར་གོ་བའི་

རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་པས་ཚོས་ཀྱི་རོ་མོ་དང་བྱུང་བར་མཐའ་དག་བཀག་
གོ། ། འདིའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་མོ་དང་བྱུང་བར་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་གསལ་མོ་མ་བྱུང་བས་
དབྱེད།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༤༣༥། བྱུང་མཐའ་བཞི་མོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་
རྒྱུད་དང་། དབང་བུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་སྐྱབས་པ་དག་ལས་ཞེས་པ་ལྟར་སྐབས་
འདིའི་བྱུང་མཐའ་བཞིའི་རོས་འདོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདི་ནི་མཁས་བྱུང་གྲེ་ཀ་ཚེན་༤༧༩ ལས། དེ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་
པའི་བྱུང་མཐའ་ཞི། གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
གཞལ་བུ་འངལ་པའི་ཚད་མ་བྱུང་མཐའ་སྐྱ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཞི། བདག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མེད་ཅེས་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། བྱུང་མཐའ་སྐྱ་བ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་
ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཞི། ལུས་ཅན་མིན་པའི་བདག་ཉི་ནས་རྣམ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅེས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་བྱུང་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁས་སྐྱབས་པའི་བྱུང་མཐའ་ཞི། མ་བཟླགས་པར་བྱུང་གཞི་ཅམ་ཞིག་དང་
མོར་ཁས་སྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ལ་
དཔྱོད་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིན་ཏུ་གསལ་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།
འདིར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཞེས་པ་ཐར་གསལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུང་
མཐའ་ཞེས་པ་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་བྱུང་མཐའ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་པ་
སོ་སོར་ཡོད་པའི་བྱུང་མཐའ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འདིར་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་

ཞེས་པ་ཐར་གསལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྲུ་ཞིང་། དེ་ཡང་། བདག་ཉལ་པ་
ཁས་སྐྱངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དམ་
སྟུང་མོ།།

ཇི་བུ་༩༩པ། ཐར་གསལ་༣༣༩ ལས། དང་པོ་ནི། ལྷོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་
སྐྱང་གིས། ཚོས་བསྐྱུབ་བྱ་ན་ཚོས་མཐུན་མེད། །ཚོས་ཅན་བསྐྱུབ་བྱ་ཉལ་སྐོན་
མེད། །ཅེས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བཀའ་སྐབས་སུ་ཚོགས་པ་བསྐྱུབ་
བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། །གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་
དོན་གང་ཡིན་དང་། ༡ རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་གང་ཡིན་དང་། ༢ ལྷོ་ར་རང་
ལུགས་ལ་སྐྱ་མི་ཉལ་བར་སྐྱུབ་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་སྐྱ་མི་ཉལ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་
དགོས་མིན་དང་། དགོས་ན། གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན། །ཞེས་པའི་དོན་
དང་འགལ་ལམ་མི་འགལ།

ལན། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན་
ཉལ་ས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་རྟེན་ལ། ཚུད་གཞི་ཚོས་ཅན་
བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱུབ་བྱེད་བཞོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་ལྱུབ་ཟེན་པས་སོ། །ཞེས་
མཐའ་གཞན་བཀའ་པ་དེས་རིགས་པ་ཅན་པས། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་
དོན་ཉིད་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འགོག་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་མདོར་ཁས་སྐྱངས་ནང་
འགལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཉོགས་སྐྱ་བར་དགོངས་ནས་ཚོགས་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པར་མ་
བཀའ་གྲང་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྐོན་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཏེ། གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན། །བསྐྱུབ་བྱ་དེ་ཚེ་གཉན་ཚོགས་དང་། །དཔེ་
ཡི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྲུབ། །ཞེས་ཚོགས་དོན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྐྱ་དང་མི་ཉལ་

པ་གཉིས་པོ་མན་ཚུན་བྱང་པར་བྱས་པ་གཉིས་གང་ཏུང་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན།
 རིགས་པ་ཅན་པས། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྐྱུབ་བྱ་དེའི་ཚོས་ལ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་གཉིས་དང་ནང་འགའ་བར་འགྲུར་
 ཏེ། མི་རྟག་པས་བྱང་པར་བྱ་བུས་པའི་སྐྱ་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་དང་དཔེ་བུམ་པ་
 གཉིས་རྟགས་སུ་ཚོས་མཐུན་པ་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུབ་ན་བསྐྱུབ་བྱ་བྱུབ་པར་འགྲུར་པ་
 དང་། དཔེ་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བྱུབ་ན་ཡང་བསྐྱུབ་བྱ་བྱུབ་དགོས་པས་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་བར་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་དེ་དང་ལྷགས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་བྱང་པར་བྱ་བུས་པ་བསྐྱུབ་བྱུར་དང་ལྷགས་བཞེད་ཟེར་བ་
 འདུག་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་གོ་བ་ཚེན་པོ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་པའི་ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་
 དཔེ་རིང་ཤོག་གྲངས་ ༣༤ ལས། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱུབ་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཤེས་བྱ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འམད་པ་དེའི་སྤྱིར། ཞེས་
 སོགས་རིགས་པ་མང་པོས་གོང་འོང་བྱ་མར་བཀག་པ་མ་ཤེས་པའི་ལན་ལོ། །འོན་
 ཀྱང་ཐར་གསལ་ལས། སྤྱིར་འམད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་ཞིབ་ཚད་ས་བར་དགོས་ལ་
 དེ་ཡང་ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་དེ་ཉིད་ ༣༤ ལས། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱུབ་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་
 ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གོ་བ་བྱེད་དགོས་སྟེ།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ་ཞེས་པའི་
དགག་ཚུལ་དེ་ཚྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་མི་བདེ་ཞིང་གོ་ཁག་པོ་བྱུང་
བས་དགུད།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། མདོར་
བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༤༥༥། ༡ རྐབས་འདིར་ཚྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགུར་
དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ༢ གཏན་ཚིགས་དགུ་ངོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ལེའུ་བཞི་བའི་རྐབས་སུ་ཚྱོགས་ཚེས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་
དགུར་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུང་དང་ཡང་དག་གི་དབྱེ་
བའི་དོན་ཚད་མའི་ལུས་ཏུ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན།
མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་སྒྲུར་དག་ཏུ་
བརྗོད་བདེ་བར་བརྩུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། ། ༢ གཏན་ཚིགས་དགུ་ནི། ཚྱོགས་
ཚེས་འཁོར་ལོ་ལས། ཚྱོགས་ཚེས་མཐུན་ཚྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་
རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་
གཉིས་སྒྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཚྱོགས་ལ་
ཁྲབ་བྱེད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་
དགུ་ཡོད་པ་རེའུ་མིག་ཟུར་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཚྱོགས་ཚེས་ཀྱི་ངེས་བརྩུང་གི་དོན་བཤད་པ་
དང་། ཚྱོགས་ཚེས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངེས་

བཟུང་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། དེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་
སྐྱར་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེ་ལོ།

ཇི་བུ་༢༩༥། སྐབས་འདིར་དེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྐྱར་བའི་རྣམ་བཅད་
གཅོད་ཚུལ་དང་། དེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་
དཔེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ནམ།

ལན་སྐབས་འདིར་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་ནི་དེས་བཟུང་དངོས་སུ་སྐྱར་
བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་ལ་དེས་བཟུང་གི་ཚིག་ཡན་སྐྱར་ས་མ་དད་བར་སྐྱར་
བས་རྣམ་བཅད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། བྱས་ས་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་
བརྗོད་ན་མི་ལྡན་རྣམ་བཅད་ཡིན་ཏེ། བྱད་བར་ཡོད་ཚེས་དང་དེས་བཟུང་སྐྱབ་ཅིག་
ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་ས་སྐྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་གཞན་སྐྱབ་རྣམ་
བཅད་ཡིན་ཏེ། བྱད་བར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་དེས་བཟུང་སྐྱབ་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །བ་ལས་ཤེའུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་མི་སྲིད་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྐྱར་
འབྱུང་རོ། །

དེས་བཟུང་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་རྣམ་བཅད་
གོ་བ་ཡོད་དེ། བག་ས་འཕོང་སྐྱེན་ས་ཞེས་བརྗོད་ན། བག་ས་དེ་ཉིད་འཕོང་སྐྱེན་ས་
དང་དེ་དང་མི་ལྡན་ས་བཅད་ཅིང་སྐྱབ་སར་གོ་བར་བྱེད་དེ། འཛིག་རྟེན་ན་བག་ས་
འཕོང་སྐྱེན་ས་གསལ་ཅིང་། འཕོང་སྐྱེན་ས་གཞན་ཡང་ཡོད་སར་གསལ་བས་
གཞན་ལ་སྐྱབ་སར་གཅོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཚེ་གཞན་ལ་སྐྱབ་སར་རྣམ་ས་གཅོད་སར་གོ་བ་བྱེད་དེ། དེ་འཕོང་སྐྱེན་ས་གསལ་
ཅིང་། དེ་ལས་འཕོང་སྐྱེན་ས་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་སར་གསལ་བས་གཞན་ལ་སྐྱབ་

བར་གཙོད་རྒྱས་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲུར་བའི་སྐྱེའི་
རྒྱས་པའི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་གོ་རྒྱས་པའི་སྲིད། རྣམ་པོ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་སྲིད་པ་ཞེས་
པའི་སྐྱས་མི་ལྡན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་མི་གཙོད་ཅིང་། སྲིད་པ་གོ་བར་བྱེད་
པས་མི་སྲིད་པ་གཙོད་རྒྱས་པའི་སྲིད།

ཇི་བལྟ་བུ། ལྷོགས་ཚེས་ཅན་དགྲུང་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་གསུངས་སྐབས་
སུ་ཅ་བ་ལས། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་བྱུང་དོན་དུ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགོས་པ་སོ་སོ་
ནས་དོས་འཛིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་དེས་ཀྱི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འགལ་རྟགས་
གཉིས་སློས་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ན་དེ་གཉིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་
བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
སློབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སློས་ཏེ། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
སློབ་ན་ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་འགྲུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་
གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་དངོས་པོའི་དབང་གི་བྱུང་བར་བརྟན་པས་ཤུགས་ལ་
རྒྱ་དང་ཁྲུང་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སློབ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
བྱུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུངས་དུ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སློབས་ཚེས་ཅན་
བཞི་སློས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྗེས་ཁྲུང་གཅིག་སུ་ཅན་གྱི་རྟགས་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་གཞལ་བུ་སློས་ལ། ལྷོག་ཁྲུང་གཅིག་སུ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགག་
པའི་ཆེད་དུ་ཉན་བུ་སློས་སོ། །རྗེས་འགོ་བྱུང་བ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མཐུན་སློབས་ལ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་རྗེས་འགོ་བྱུང་བ་

དཔེར་ན། དུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་དང་། རྗེས་འཕྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་
པ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་འཕྲོ་གཙོ་བོར་
གྲུབ་པ་དཔེར་ན། དུང་སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བྱང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཕྲོ་སྟོན་གྲུབ་མཉམ་ཏུ་
གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འཕྲོ་
སྟོན་གྲུབ་མཉམ་ཏུ་གྲུབ་པ་དཔེར་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། རྟག་ཏེ། དེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་སྲིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་དགག་པས་སྟོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་ལོ། །

ཇི་བུ་༢༥༧། རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲས་རྟགས་ལ་ཚོལ་བྱང་སྟོས་
པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྲས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྟོས་
པའི་དགོས་པ་གསུམ་གང་ཡིན།

ལན། འབྲས་རྟགས་ལ་ཚོལ་བྱང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་འབྲས་རྟགས་ལ་
མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་མིན་པར་བལ་ཆེ་བ་རྣམས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་
དཔེ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྲས་པ་སྟོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་རྣམས་
འབྲས་རྟགས་ལྟར་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམས་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཁྲུབ་བྱེད་
དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་འབྲས་རྟགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་གོ་བའི་ཆེད་དང་།
གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དང་རྣམས་གཉིས་སུ་
འཇུག་པའི་སྟོང་བ་མི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིད།

ཇི་བུ་༢༥༨། ཁྲུང་བར་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་སྐབས་

སྤྱི་ཐར་གསལ་༣༥༦ ལས། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་
མི་རུང་བར་སྐྱབ་བ་རང་ཚིག་འགལ་བར་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་རང་ཚིག་འགལ་
ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བར་སྐྱབ་བ་རང་ཚིག་འགལ་
བར་འཕྲོ་ཚུལ་ནི། རང་མཚན་དགག་སྐྱབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་དངོས་
སྤྱི་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་མཚན་གྱི་སྤྱིར་བྱེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་
བཀག་ནས་དེ་དགག་པའི་གཞིར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཤོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལུང་འདི་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་
གིས་དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་།
རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་
དང་ཚད་མ་རྣམས་པར་ངེས་པ་གཉིས་ཀར་ཉུགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་
ཏུ་བསྟན་བར་འདྲ་ཡང་རྣམ་ངེས་སྤྱི་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་སྟོན་པ་ནི། གང་ཏུ་
བསྟན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ཏེ། །རྣམ་ངེས་སྤྱི་ཉུགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོག་ཚུལ་ལ་
འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྤྱང་གི་ཕྱོག་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་སོ། །དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་རང་དོན་ཏུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་
གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་ནི།
དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྟོན་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནོ། །

དེ་བ་༥༠པ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་༣༥༧ ལས། འདི་ནི་ཚད་མའི་དགག་
སྐྱབ་དང་། དངོས་པོའི་དགག་སྐྱབ་མ་བྱེད་པའི་ཚོད་བ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་
ཡིན་ནམ།

ལན། དངོས་པོ་ལ་དགག་སྐྱབ་ཅེས་པ་དཔེར་ན། སྐར་ཡོད་འུམ་པ་མོ་བས་
བཅོམ་པ་བུམ་པ་མེད་པར་བུས་པ་དང་། སྐར་མེད་འུམ་པ་གསར་དུ་བཅོས་པ་
སྐར་མེད་ཡོད་པ་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་གང་ཡོད་པའམ་བྱུང་བ་དང་གང་
མེད་པའམ་དགག་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་ལ། ཚད་མས་དགག་
སྐྱབ་ནི། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་མེབས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་
པར་གཏན་ལ་མེབས་པ་བཀག་པའི་དོན་ཏེ། །

དྲི་བ་༥༡༥། ཐར་གསལ་ལས། སྐྱོན་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་
དང་། ལེུ་གསུམ་པར་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སྐྱོན་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་
ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་གཞུང་ཡུལ་རྣམས་
སྐྱོ་ཡོད་པའི་སྲིད། ལེུ་གསུམ་པར་སྐྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་རང་
ལུགས་དང་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་རང་ལུགས་འདི་དང་མཚུངས་
ཏེ། ཐར་གསལ་ལེུ་གསུམ་པ་༥༥ ལས། སྐྱི་མཚན་དེའང་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཞུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་
ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཚོས་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཞུང་
ཡུལ་རྣམས་སྐྱོ་ཡོད་པའི་སྲིད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྐར་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་
པའི་ཚད་མས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་བཟོས་པར་སྐར་ཡུལ་ལ་
འབྲུལ་བར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༥༡༦། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྐར་ཚུལ་ཐར་གསལ་ལྟར་

བྱས་ན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བྱེད་གཞི་སྐྱོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱོ་
བྱེད་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལ་གསལ་དུ་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་
ཅུས་ས་ཡོད་མེད་བཏང་སྟོངས་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྐྱོ་ལ་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྐྱོ་
བྱེད་རྗེས་སུ་མ་བྱས་པ་དེས་གསལ་དུ་བཞེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
བྱས་པ་ལ་གསལ་དུ་སྟོངས་པ་ལྟ་བུར་སྐྱད་པ་འདི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་
སྐྱད་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྒྱ་
དང་བྱེད་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རང་
བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དེ་བ་ལ་༣༥། དེ་ལ་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བདག་བཟླར་མི་རྩུང་བའི་བྱིར། ལུས་
པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཅུམ་ནི་མེ་ཚོམ་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ལེའུ་དང་སོ་སྲུང་འགལ་
གྱི་སྐབས་སུ་སྲུང་བྲངས་པ་དང་འདི་གཉིས་མི་འབྲ་བས་དཔེ་གང་དག་པ་ཡིན་
ནམ།

ལན། འདི་ལ་ཚིག་འགྲེལ་ཞིག་བྱས་ན། དེ་ལ་སོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཉེ་སྟོན་
དཔོན་སྟོགས་སྐྱང་གིས་ཀུན་བརྟུས་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིད་
གཞི་གང་དུ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བཟླར་མི་རྩུང་བ་སྟེ་བྱིར་ཚོལ་གྱི་ཚད་མ་ལ་མཐོང་
རྩུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར། རིགས་སྤ་ཅན་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་ཅིང་། བྱི་

རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བུདག་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
 མེ་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མོག་ལྗན་དེ་གསོན་ལྷན་བདག་བཅས་སུ་
 ལྷུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐབས་
 གྱི་ཕྱིར་ཚོལ་དེའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་མེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཞི་གང་
 ཏུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་འདྲ་བ་ལ། གསོན་ལྷན་ལ་བདག་ཡོང་། བྱམ་པ་ལ་བདག་མེད་
 ཅས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ལ་བདག་མ་དམིགས་པ་ཅ་མ་ནི་བྱམ་པ་དེ་
 ལ་བདག་ཡོད་མེད་མེ་ཚོམ་བ་བ་ཅ་མ་གྱི་རྒྱ་སྟེ་མེ་ཚོམ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅས་དགག་པ་བཤད་པ་སྟེ་བཟོད་དོ།
 ཅས་དཀའ་བ་བཤད་པ་སྟེ་བཟོད་དོ།
 ཅས་དཀའ་བ་བཤད་པ་སྟེ་བཟོད་དོ། །

དེ་བ་༥༧ པ། འདི་ནི་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་འགོད་པའི་ཚེ་བྱམ་
 པ་མེད་པའི་སྐྱོ་སྒྲོའི་བ་སྤྲད་བྱང་རུང་སྟེ།
 །
 །

ལན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་སྣམ།
 ༣༧༩ ལས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་དང་དེས་ཤེས་འཇུག་རུང་

སྐྱུ་བ་ལྷ་ས་ཉེ། ཞེས་པ་ཅ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་གྱི།
སྐྱོར་བ་འབོད་པའི་ཚེ་བུམ་པས་དག་པའི་གཞིར་ཚོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ།
བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་སྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་སྐྱ་
སྐྱའི་ཐ་སྙད་བྱ་བུར་སྟེ། ཞེས་སྐར་ལྟར་བཀོད་མི་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

དྲི་བ་༥༥༥། ཐར་གསལ་༣༧༩ ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྱིར་ཞེས་པའི་རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་
བྱེད་དོས་འཛིན་དང་། དག་གཞི་ན་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་རང་རིག་གིས་
རྟོགས་ཚུལ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྟོགས་བྱ་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྐྱོགས་དེ་མངོན་སུམ་དེས་
དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ས་སྐྱོགས་དེར་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་
མེད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། དག་འཛིན་མངོན་
སུམ་ཉམས་སྲོང་གི་རང་རིག་གཅིག་གིས་དག་འཛིན་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་
སྐྱོབས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཉོ། །དེ་
ཡང་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་འདུག་གམ་
ཞེས་དྲི་ན་དེ་ལ་བུམ་པ་མ་མཐོང་ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་སྐྱ་བ་དེ་སྐར་གྱི་རང་རིག་
གི་ཤུགས་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་
མཚན་ཨེ་ཡོད་སྟུམ།

དྲི་བ་༥༥༦། ཐར་གསལ་༣༧༧ ལས། དབེར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱང་མེད་
པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་དེས་

སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། གཞུང་འདི་དོ་གདོང་ནས་མ་གོ་བ་གང་ཡང་མེད། དོན་གྲང་གཞུང་
དོན་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་ཆེ་ཅུང་ཁག་པོ་འདུག གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སྲུང་གིས་རྟོགས་མི་བྱས་པས་ཁྲུབ་པ་དང་།
རང་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་རྗེས་དབུག་གིས་གྲང་མ་རྟོགས་པའི་
ཁྲུབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྗེས་
དབུག་གི་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་མེད་པས་རྗེས་དབུག་གིས་རྟོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་སོགས་སྲོང་སྟོབས་
གིས་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པས་རྟོགས་པ་གོད་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་
པའི་རྟོགས་གྲང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ལན་གང་ཡིན་དུ།

དེ་བུ་ལྟེན། ཐར་གསལ་༣༡༠ ལས། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོབས་ཀྱི་
རྟོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་གྲང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། འདུས་བྱས་མི་
རྟོག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་དང་། ལེའུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གང་དུ་
གཏན་ལ་འབྲུག་དོས་འདྲིན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འདུས་བྱས་མི་རྟོག་པར་གཏན་ལ་འབྲུག་པ་ལྟེན། དཔེར་ན། ལེའུ་དང་
མོར་ལུས་རྣམ་གཞག་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། རྒྱ་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དང་རྗེས་
དབུག་བཤད་ཅིང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་མང་པོ་ཞིག་གཞན་སྟེས་རྟོག་པར་འདོད་
པ་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་གཏན་ལ་འབྲུག་

བ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མཇུག་ཏུ་ཡང་། གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་སྟོས་མེད། །དེ་དག་དེ་
 ཡོད་ལ་ངེས་ཡིན། །འབྲས་བུའི་ལས་ལ་ལོགས་བྱེད་པ། །མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་
 བ་བཞིན། །ཞེས་སྟོས་མེད་རྟགས་གྱིས་མཇུག་བསྐྱུས་མངོན་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
 གང་དུ་བཤད་ན་མི་རྟག་པ་ནི་མགོ་འཇུག་ཀྱང་ཏུ་བཤད་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུག་བསྐྱུས་པ་ནི་མེ་ལྷུ་གཉིས་པའི་སྐྱུག་བདེན་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ནི་མེ་ལྷུ་གཉིས་པའི་འགོག་པ་བཤད་སྐབས་སུ་བཤད་ཅིང་། བར་བར་དུ་
 ཡང་བཤད་ཅིང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མེ་ལྷུ་གསུམ་པར་
 གཉིས་སྟོང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པམ་པས་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ནི་
 མེ་ལྷུ་གཉིས་པར་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལོགས་པར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་
 བར་བསྟན་པའི་སྐོན་ལ་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་
 ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

དྲི་བ་༥༤༥། ཐར་གསལ་༣༤༩ ལས། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་
 འགྲེལ་འདི་ནི་ཉོན་མོང་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྗེའི་སྐོན་ལ་
 མཚུངས་པའི་སྲིང་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལྗེའི་སྐོན་ལ་མཚུངས་ཚུལ་གང་ཡིན་ལོ།

ལན། རྣམ་པ་ལྗེའི་སྐོན་ལ་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ༡ རྣམ་འགྲེལ་འདི་ཚོས་ཅན།
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་འདིས་ཀྱང་
 རྒྱང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིད། ༢ ཚོས་ཅན། ཉི་མས་
 བསྐྱུས་པ་འདི་ག་པའི་ཆོ་ཆོང་ཆོང་སྟེག་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ལྷ་བ་ངན་པའི་ཆོང་

ཚེར་སླེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༣ ཉེ་མས་ཀུན་གྱིས་བཟོད་པའི་ལམ་གསལ་བ་
ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲར་པའི་རིགས་པའི་ལམ་གསལ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
༤ ཚོས་ཅན། ཉེ་མའི་འོད་དེ་འལུང་པའི་བྱ་རྣམས་གྱི་མིག་གི་མི་བཟོད་པ་ལྟར།
འདི་ཡང་བདག་འདོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གིས་སློས་མི་བཟོད་
ཅིང་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ༥ ཚོས་ཅན། བྱེད་ལས་ལུན་ཚོགས་དང་ལྷན་ཉེ། ཉེ་
མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བརྗོད་ཀྱིས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་སློད་དང་ལྷན་པའི་
མཁས་པའི་སློབ་ལོས་གྱི་བརྗོད་ཀྱིས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རི་པོའི་གཏོས་ལས་སྟེ། །

ཁོ་པོའི་རྣམ་དཔྱོད་རུས་པ་སྤྱང་གཤོག་ཟླ། །

འོན་ཀྱང་རང་སློབ་ཤོམས་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར། །

ལེའུ་བཞི་པའི་རྗེས་ལན་མདོར་བསྟུས་བྱས། །

༡༠༠༥ པོའི་སྐྱབ་བ་༤ ཚེས་ཤར་ནས་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
ལེའུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་ཆེ་ལོང་འགའ་ཞིག་རྗེས་ལན་དུ་བྱས་པ་འདི་ནི་སེར་བྱེས་བྱ་
བལ་འཇམ་དཔལ་སློབ་ཤེས་གྱིས་དག་ལྷན་ལུགས་བཟང་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་
ཁང་གི་སློབ་དཔོན་གཉིས་པའི་རྒྱགས་སློབ་ལ་མན་པའི་ཆེད་དུ་མི་བཟོད་ཐོ་ཅམ་དུ་
བྱིས།

འདི་ཁག་གསུམ་དུ་བཤོས་ན། ཤོག་གངས་༤ པར་རི་བ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་
མཚམས་བར་དང་། ཡང་ཤོག་གངས་༡༡ རི་བ་སོ་གསུམ་པའི་མཚམས་དང་།
དེའི་མན་གཅིག་དུ་བྱས་ན་བདེའམ་ཡང་ན་རྣམ་པ་ཚོས་གཟིགས་མཐུས།